

ŽELEZNICE SRBIJE (ttv 24/11)
ZAJEDNICA JUGOSLOVENSkih ŽELEZNICA (ttv24/11)
ZJŽ br. 2689/1-88

Spt 31

TARIFA ZA PREVOZ ROBE ~~STVARI NA PRUGAMA JŽ~~ (ttv24/11)

Deo 1

USLOVI PREVOZA I RAČUNANJE PREVOZNINE

PREČIŠĆEN TEKST

Važi od 1. januara 1989. god.

**BEOGRAD
1988.**

Stupanje na snagu ove tarife objavljeno je u TTV 27/88

Glavni i odgovorni urednik
Dragoslav Mitrović

Urednik
Aleksandar Trivunac

Tehnički urednik
Mile Pleskić

Tiraž 4.000 primeraka

S A D R Ź A J

Strana

Pregled radnika ~~JŽ~~ ŽS (ttv24/11) na poslovima odnosno radnim zadacima koji treba da budu snabdeveni Tarifom za prevoz stvari na prugama ~~JŽ~~ robo - DEO 1	8 (ttv24/11)
Opšti propisi.....	9

TARIFA - DEO 1 - USLOVI PREVOZA I RAČUNANJE PREVOZNINE

Opši uslovi prevoza

Član 1. Vrste prevoza. Vrste saobraćaja. Pojam i vrsta pošiljke. Način prevoza.....	11
Član 2. Ograničenje prevoza.....	12
Član 3. Radno vreme.....	12
Član 4. Obrasci. Tovarni list.....	12
Član 5. Pakovanje stvari.....	13
Član 6. Naručivanje i dostava kola i tovarnog pribora.....	14
Član 7. Utovar i istovar stvari.....	14
Član 8. Rok utovara.....	16
Član 9. Utvrđivanje mase i broja komada pošiljke.....	17
Član 10. Predaja i prijem stvari na prevoz.....	18
Član 11. Prevozni put.....	18
Član 12. Zaključivanje ugovora o prevozu.....	19
Član 13. Rokovi isporuke.....	19
Član 14. Proveravanje mase i sadržaja pošiljke.....	20
Član 15. Dodatak na prevozninu.....	21
Član 16. Privremeno smeštanje stvari.....	21
Član 17. Carinske i druge radnje.....	22
Član 18. Plaćanje prevoznih troškova	22
Član 19. Pouzeće. Predujam.....	24
Član 20. Izmene ugovora o prevozu.....	25
Član 21. Smetnje pri prevozu	26
Član 22. Proveravanje broja komada, mase i sadržaja pošiljke u uputnoj stanici	27
Član 23. Prethodno obaveštavanje primaoca o prispeću kolskih pošiljaka	27
Član 24. Izveštavanje primaoca o prispeću pošiljke	28
Član 25. Izdvajanje stvari i uzimanje uzoraka.....	28
Uzimanje uzoraka stvari	29
Član 26. Rokovi za odnošenje stvari	29
Član 27. Ponovna predaja pošiljke na prevoz (reekspedicija)	30
Član 28. Smetnje pri izdavanju	31
Član 29. Utvrđivanje gubitaka ili oštećenja stvari	32
Član 30. Odgovornost prevozioca za naknadu štete kod ponovne predaje (reekspedicije) pošiljke	32
Član 31. Ograničenje odgovornosti prevozioca u posebnim slučajevima	33
Član 32. Visina odštete i naknade zbog prekoračenja roka isporuke	33

	Strana
Član 33.	Reklamacije 33
	Vraćanje više naplaćenih prevoznih troškova 34
	Naplata manje plaćenih prevoznih troškova 34
	Ostala potraživanja iz ugovora o prevozu 34
Računanje prevoznine	
Član 34.	Opšti propisi 35
Član 35.	~~Denčane pošiljke~~ Rezervisano 34 (ttv24/11)
Član 36.	Kolske pošiljke 34
	Računanje prevoznine 37
	Kolske pošiljke redovnog prevoza 37
	Kolske pošiljke oročenog prevoza 38
	Brzovozne kolske pošiljke 38
	Kolske pošiljke dogovorenog prevoza 38
	Kolske pošiljke stvari koje različito tarifiraju 38
Posebni uslovi prevoza i računanje prevoznine	
Član 37	Mešoviti (kombinovani) prevoz pošiljaka 39
Član 38	Prevoz pošiljaka na industrijskim prugama izvan javnog saobraćaja 40
Član 39.	Šinska vozila na sopstvenim točkovima koja nisu uvrštena u kolski park neke železnice 40
Član 40.	Vozila 41
	Drumska vozila 41
	Plovna vozila 42
	Vazduhoplovna vozila 42
	Ostala nepomenuta vozila 42
Član 41.	Železnička kola za društvene svrhe 43
Član 42.	Naročite pošiljke 43
Član 43.	Prevoz dugačkih predmeta u više kola. Dodavanje štitnih i umetnutih kola, odnosno kola iz tehničkih razloga 45
Član 44.	Nepravilnost kod ŽP kola u toku prevoza 46 (ttv3/12)
	~~Denčane kabaste stvari i stvari vanrednog obima~~ Kabasta roba Rezervisano 46 (ttv24/11)
	~~Denčane kabaste stvari~~ ..... 46 (ttv 1/12)
	~~Denčane stvari vanrednog obima~~ 48
Član 45.	Mešoviti vojni transport 49
Član 46.	Prevoz opasnih materija i predmeta propisanih RID-om 50
Član 47.	Pratioci pošiljaka 50
Član 48.	Prevoz živih životinja 51
	Kopitari i papkari 53
	Živa riba u vodi 54
Član 49.	Palete 54
Član 50.	Konteneri 56
	A. Mali i srednji konteneri 56
	Konteneri sopstvenosti prevozioca 56
	Konteneri sopstvenosti korisnika prevoza 57
	B. Veliki konteneri 58
Član 51.	Pokrivači i nosači (podupirači) pokrivača 58
	Pokrivači i nosači pokrivača sopstvenosti prevozioca 58
	Pokrivači i nosači pokrivača sopstvenosti korisnika prevoza 59
Član 52.	Ostali tovarni pribor 60
	Ostali tovarni pribor sopstvenosti prevozioca 60
	Tovarni pribor sopstvenosti korisnika prevoza..... 61
Član 53.	Materije i predmeti koji služe za zaštitu stvari od toplote ili hladnoće 61
Član 54.	Doleđivanje u toku prevoza 62
Član 55.	Kola specijalne konstrukcije sopstvenosti prevozioca 63
Član 56.	Kola korisnika prevoza. Kola u zakupu 63
	Opšti uslovi 63

	Strana
	Prazna kola 64
	Tovarena kola 64
	Prevoz stvari u kolima hladnjačama koja su pod upravom društva INTERFRIGO 65
	Kola sopstvenosti prevozioca data u zakup 65
	Prazna kola 65
	Tovarena kola 65
Član 57.	Pošiljaočev maršrutni voz 65
	Opšti uslovi prevoza 65
	Računanje prevoznine 66
Član 58.	Pošiljke u posebnim teretnim vozovima 67
Član 59.	Pošiljke u grupama kola 68
Član 60.	Dovoz i odvoz stvari 69
Član 61.	Delimičan dotovar ili istovar u toku prevoza 69
Član 62.	Prevoz posmrtnih ostataka 70
	Prilozi 71
Prilog I	Propisi za tovarenje kola 73
Prilog II	Prevoz kola korisnika prevoza 74
Član 1.	Uslovi prevoza 74
Član 2.	Upotreba kola 74
Član 3.	Oprema i naročiti uređaji kola 74
Član 4.	Predaja kola na prevoz 74
Član 5.	Pouzeće. Predujam. 75
Član 6.	Mirovanje roka isporuke 75
Član 7.	Utvrđivanje oštećenja kola koje sprečava produženje prevoza 75
Član 8.	Oštećenje kola koje sprečava produženje prevoza 75
Član 9.	Odgovornost prevozioca za gubitak ili oštećenje kola ili njihovih delova 76
Član 10.	Pretpostavke o gubitku kola . Postupak ako se kola pronađu 77
Član 11.	Prevoz kola korisnika prevoza u međunarodnom sobračaju 77
Prilog III	Prevoz kontenera 78
Član 1.	Opšti propisi 78
Član 2.	Propisi o prevozu 78
Član 3.	Dovoz i odvoz 79
	Konteneri sopstvenosti prevozioca 79
Član 4.	Naručivanje i dostava kontenera 79
Član 5.	Navodi u tovarnom listu 79
Član 6.	Stavljanje na raspolaganje i vraćanje kontenera 79
Član 7.	Čišćenje kontenera 80
Član 8.	Ponovna upotreba 80
Član 9.	Gubitak i oštećenja 80
Član 10.	Uslovi za prijem na prevoz 80
Član 11.	Posebni uređaji 80
Član 12.	Navodi u tovarnom listu 81
Član 13.	Vraćanje praznih kontenera i ponovna upotreba 81
Član 14.	Pouzeće 81
Prilog IV	Uputstvo u obliku i popunjavanju tovarnog lista za unutrašnji prevoz stvari i uzorci obrazaca 83
Uzorak 1.	Tovarni list za unutrašnji prevoz stvari (K-501)
Uzorak 2.	Dodatni list
Uzorak 3.	Potvrda o plaćenju voznj ceni/prevoznini (K-24)
Uzorak 4.	Potvrda o prijemu pošiljke na prevoz (K-158)
Uzorak 5.	Opšta izjava za ne pakovanu ili nedovoljno pakovanu stvar (K-160)
Uzorak 6.	Izjava primaoca o načinu izveštavanja o prispeću pošiljke i o davanju punomoćja (K-180)

Uzorak 7.	Punomoćje (K-181)	
Uzorak 8.	Izjava za izgubljeni ekspresni/tovarni list (K-257)	
Uzorak 9.	Izmena ugovora o prevozu (K-263)	
Uzorak 10.	Potvrda o izdavanju pošiljke (K-288)	
Uzorak 11.	Telefonski izveštaj o prispeću pošiljke (K-301)	
Uzorak 12.	Kolska narudžbenica (Kol-23)	
Prilog V	Knjiga predaje kola, tovarnog pribora, paleta i kontejnera Kol-4 (Uputstvo 90) ...	107 (ttv3/12)
	~~Opšti uslovi koji se primenjuju pri korišćenju kola hladnjača pod upravom~~	
	~~Društva INTERFRIGO .....~~	~~107-(ttv3/12)~~
Prilog VI	Jednoobrazna pravila o pakovanju i tovaranju određenih vrsta stvari.....	108
Prilog VII	Evidencija zadržavanja kola koja su oštećena pri manipulaciji u stanici (Kol-5a)...	115 (ttv3/12)
	~~Propisi za ispitivanje kvaliteta transportne ambalaže od valovitog kartona~~	
	~~(žigosana ambalaža) .....~~	~~115 (ttv3/12)~~
Prilog VIII	Evidencija zadržavanja isključenih kola iz saobraćaja po K-162 (Kol-5b).....	116 (ttv3/12)

IZMENE I DOPUNE

Broj obaveštenja	TTV		Dan stupanja na snagu	Primedbe
	Broj	Godina		
1.	27	1988.	1.1.1989.	Stupanje na snagu
2.	13	1989.	1.7.1989.	Izmene , dopune i tumačenje tarifskih odredaba
3.	18	1989.	1.9.1989.	Izmene i dopune
4.	26	1989.	21.12.1989.	Izmene i dopune
5.	9	1990.	1.5.1990.	Izmene
6.	7	1992.	1.4.1992.	Izmene i dopune
7.	18	1992.	1.10.1992. 4.11.1993.	PRILOG V – INTERFRIGO (zamena str.21 i 22 Priloga V i izmena na str.17 Priloga)
8.	2a	1994.	22.1.1994.	Izmene
9.	17	1997.	1.9.1997.	Izmene i dopune
10.	13	1999.	29.10.1998.	Otprema, obračun i naplata prevoznih troškova za pošiljke sredstava i robe Posmatračke misije OEBS na prugama JŽ
11.	13	1999.	22.6.1999.	Otprema, obračun i naplata prevoznih troškova za pošiljke sredstava i robe Mirovne misije KFOR na prugama JŽ
12.	14	1999.	1.7.1999.	Otprema, obračun i naplata prevoznih troškova za pošiljke robe i sredstava humanitarnih organizacija na prugama JŽ
13.	17	2000.	1.9.2000.	Izmene u Čl. 33, tačka 3 (rok naplate)
14.	19	2000.	1.10.2000.	Izmjena tarifskog obaveštenja br. 11
15.	9	2002.	1.5.2002.	Izmene tarifskog obaveštenja br. 11 i 12
16.	11	2002.	1.6.2002.	Izmene tarifskog obaveštenja br. 11 i 12
17.	17	2002.	1.10.2002.	izmene i dopune (tarifsko regulisanje prevoza denčanih pošiljaka ekspresnog prevoza)
Tarifsko obv. uz Tumačenje trajnog karaktera ZJŽ br. 558/2-89	23	2002.		Objašnjenje u vezi s primenom članova 15,57 i 59. Tarife Deo 1 u slučajevima kada se kod kontrolnog vaganja utvrdi razlika u masi veća od 2%, odnosno kod pretovarenja granice tovarjenja (preteg)
18.	5	2004.		Tumačenje člana 44 Tarife
19.	7	2004.		Tumačenje člana 44 Tarife
20.	3	2005.	15.1.2005.	Izmene (str. 63 i 64)
21.	2a	2008.	1.2.2008.	Izmene i dopune
22.	16	2008.	15.8.2008.	Izmene
23.	19	2008.	1.10.2008. (1.1.2009.)	Nacrt Priloga IV- novi tovarni list K-501/2008
24.	20	2008.	15.10.2008. (1.1.2009.)	Dodatak br.-1 od 1. 1.- 2009. godine, stupanje na snagu, izmene, dopune i obaveštenja
25.	21	2008.	1.11.2008.	Izmene i dopune
26.	22	2008.	15.11.2008.	Stavljanje van snage dela obaveštenja br. 24; primena prečišćenog i dopunjenog izdanja obrasca tovarnog lista K- 501
27.	1	2009.	(1.1.2009.) nije naznačen datum od kada važi	Izmene na obrascu tovarnog lista za unutrašnji prevoz robe iz Priloga IV tarife deo 1
28.	3	2009.	1.2.2009.	Izmene člana 43.
29.	5	2009.	1.3.2009.	Ispravka štamparske greške u obv. 28
30.	8	2009.	1.4.2009.	Izmene čl. 8 i 26
31.	10	2009.	1.5.2009.	Dopuna Priloga II
32.	12	2009.	15.6.2009.	Dopune u Prilogu IV (Uputstvo o obliku i popunjavanju tovarnog lista za unutrašnji prevoz robe i uvorci obrazaca)
33.	3	2010.	1.2.2010.	Čl.17 Carinske i druge radnje, izmene i dopune
34.	16	2010.		Čl. 21, tačka 2 stav 3
35.	3	2011.	1.2.2011.	Čl. 7, tačka 6
36.	8	2011.	15.4.2011.	Čl. 57, tačka 6
37.		2011.	15. 9.2011.	Čl. 7, tačke 5 i 6
38.	24	2011.	15.12.2011.	Ukidanje denčanih pošiljaka i novi tovarni list K-501/2011
39.	1	2012.	1. 1. 2012.	Izmene i dopune
40.	3	2012.	1. 2. 2012.	Nepravilnosti kod ŽP kola
41.	4	2012.	15.2.2012.	Popunjavanje knjige Kol 5a i 5b
42.	5	2012.	1. 3. 2012.	Upisivanje plombi u tovarnom listu K-501/2011
43.	7	2012.	1.4.2012.	Prevoz oštećenih kola u čvoru (čl.7, čl. 44 i Prilog II)

**PREGLED
RADNIH MESTA KOJA TREBA DA BUDU SNABDEVENA
TARIFOM ZA PREVOZ ROBE 1 DEO**

1. Radna mesta u prevozu robe:
  - šef sekcije / organizacione jedinice
  - pomoćnik šefa sekcije / organizacione jedinice
  - šef stanice za prevoz robe
  - pomoćnik šefa stanice za prevoz robe
  - operativni pomoćnik šefa stanice
  - šef transportne službe
  - kontrolor
  - poslovi isledno - potražnog radnika
  - kolski dispečer
  - transportno - komercijalni tehničar
  - stanični blagajnik
  - robni blagajnik
  - kolski otpravnik
  - magacioner
  - tranziter
2. Radna mesta na poslovima saobraćaja:
  - šef sekcije za infrastrukturu čvora
  - šef OC za SP
  - šef stanice
  - otpravnik vozova
  - školski instruktor
  - vozovođa
3. Stručne službe u okviru Sektora, Sekcije i OJ
4. Radna mesta za izradu propisa
5. Druga radna mesta prema nahođenju nadležnog rukovodioca
6. Sektor za unutrašnju kontrolu
7. Centar za internu reviziju i popis
8. Druge organizacione jedinice prema nahođenju rukovodioca
9. Biblioteka

Na osnovu člana 4. Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju („Sl. list SFRJ“ br. 2/74) i člana 71. i 127. Samoupravnog sporazuma o udruživanju u Zajednicu JŽ („Sl. glasnik ZJŽ“ br. 2/81 i 3/83), Skupština Zajednice jugoslovenskih železnica na sednici od 29. maja 1985. godine donela je:

**TARIFU ZA PREVOZ STVARI ROBE (ttv24/11)
NA PRUGAMA JUGOSLOVENSКИH ŽELEZNICA**

OPŠTI PROPISI

1. Tarifa se primenjuje na prevoz stvari robe u unutrašnjem železničkom saobraćaju. (ttv24/11)
Ova tarifa se primenjuje i na prevoz stvari robe u međunarodnom železničkom saobraćaju ukoliko se na taj prevoz ne primenjuju međunarodne tarife, kao i za slučajeve koji nisu propisani međunarodnim tarifama.

2. Na prevoz robe, pored ove tarife, primenjuje se i:

- 1) Zakon o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju (Sl. list SRJ br.26/95), kao i drugi zakoni i podzakonski akti Republike Srbije
- 2) Pravilnik o uzajamnoj upotrebi teretnih kola u međunarodnom saobraćaju (Pravilnik RIV), Prilog II Propisi za tovarenje, Sveska 1 - Osnovne postavke, Sveska 2 - Robe, Sveska 3 - Kategorije pruge i Sveska 4 - Profili.
- 3) Pravilnik o međunarodnom železničkom prevozu opasne robe (Dodatak C Konvencije COTIF 1999.)
- 4) Pravilnici, uputstva i naredbe Železnice Srbije.
- 5) Opšti ugovor za korišćenje teretnih kola OUK (AVV) (ttv 1/12)

2. Za prevoz stvari na prugama Jugoslovenskih železnica, pored ove tarife primenjuje se i:

- 1) Zakon o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju („Službeni list SRJ“, br.26 /95) (TTV 17/97);
- 2) Naredba o normama redovnog gubitka u težini stvari pri prevozu železnicom („Sl. list FNRJ“ br. 16/58);
- 3) propisi koje donose nadležni organi u vezi sa radom železnice i njenim odnosima sa korisnicima prevoznih usluga
- 4) Pravilnik o prevozu opasne robe železnicama u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju (RID) (ttv24/11)

3. Tarifa se sastoji iz sledećih delova:

Deo 1 - Uslovi prevoza i računanje prevoznine

Deo 2 - Klasifikacija robe (TTV 17/97)

Deo 3 - Imenik železničkih stanica Jugoslavije

Deo 4 - Daljinar za prevoz stvari na prugama Jugoslovenskih železnica

Deo 5 - Putokaz

Deo 6 - Cenovnik železničkih usluga

Deo 6a -Naknade za dostavu kola na posebne i industrijske koloseke

Deo 7 - Tranzitna tarifa

4. Tarifa, delovi tarife i njeni pojedini prilozi, objavljuje se u posebnim izdanjima na jezicima naroda i narodnosti. Železničke transportne organizacije mogu se opredeliti i za drugačija rešenja.

5. Prevoznina, dodatna prevoznina, dodatak na prevozninu, naknade za sporedne usluge i drugi troškovi propisani tarifom koji nastaju u toku izvršenja ugovora o prevozu računaju se prema propisima tarife koja važi na dan zaključivanja ugovora o prevozu, a u slučaju ponovne predaje, prema propisima tarife koja važi na dan ponovne predaje.

Prevozni troškovi koji su izračunati u stranoj valuti preračunavaju se u dinare u skladu sa izjavom o plaćanju, na dan zaključenja tovarnog lista kod otpravljanja, odnosno na dan iskupljenja tovarnog lista u uputnoj stanici, osim naknada za sporedne usluge koje se fakturišu nakon iskupljenja tovarnog lista (kod dangubnine, stajarine isl.) koje se preračunavaju u dinare na dan fakturisanja. (ttv24/11)

Prevozni troškovi koji su izračunati u stranoj valuti preračunavaju se u dinare u skladu sa izjavom o plaćanju:

- na dan zaključenja tovarnog lista, ako se prevozni troškovi naplaćuju u upravnoj stanici (franko)
- na dan prispeća pošiljke u uputnu stanicu
- kod frankaturnog računa, na dan zaključenja tovarnog lista za sve iznose koji su u njemu zaračunati, osim naknada za sporedne usluge koje se fakturišu nakon iskupljenja tovarnog lista. U ovom slučaju naknade se preračunavanje u dinare na dan razduženja pošiljke kroz Kol-4 ili K-408 (kod dangubnine stajarine i sl.) odnosno na dan nastanka obaveze (kod vaganja, tariranja i sl.). Ako se kod prevoza robe stranog porekla (koja se prevozi sa tovarnim listom K-501 ili K-505) u usputnim stanicama ŽS nastanu troškovi u dinarima, oni se preračunavaju u tarifsku valutu po kursu koji važi na dan nastanka obaveze (kod K-162 isl.). (ttv 1/12)

6. Ako se u toku primene tarife pojave slučajevi koji nisu propisani, izvršiće se dopuna tarife. Do objavljivanja dopune prevoz i računanje prevoznih troškova vršiće se na osnovu posebnog sporazuma zainteresovanih železničkih transportnih organizacija i korisnika prevoza.

7. Na zahtev korisnika prevozne usluge prevoznik će staviti tarifu na uvid.

8. Tumačenja propisa tarife daje ~~Upravni odbor Zajednice JŽ~~ **Sektor za prevoz robe**. (ttv 17/97, ttv24/11)

9. Stupanje na snagu tarife, odnosno njenih pojedinih delova i priloga, izmene i dopune, kao i prestanak njihovog važenja objavljuje ~~ZJŽ~~ **Sektor za prevoz robe** u službenom glasilu- „Tarifsko-transportnom vesniku“. (ttv24/11)

10. Danom stupanja na snagu ove tarife prestaje da važi Tarifa za prevoz stvari na prugama jugoslovenskih železnica, Deo 1 – Uslovi prevoza i računanje prevoznine (ZJŽ br. 1010/1-85, od 1.oktobra 1985, sa svim izmenama i dopunama).

11. Potraživanja iz ugovora o prevozu imalac prava može ostvariti podnošenjem zahteva prevozniku u pismenoj formi ili podnošenjem tužbe sudu ako prevoznik ne isplati traženu naknadu štete u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, odnosno od dana nastanka obaveza.“ (ttv5/12)

Ako je korisnik ili platilac prevoznih troškova nezadovoljan odlukom stručne službe ŽS-a, on može uložiti pismeni zahtev Komisiji za sporna potraživanja Železnica Srbije za preispitivanje naplate prevoznih troškova ili nekih drugih potraživanja, najkasnije u roku od 60 dana od dana izdavanja pošiljke. Rešenje ove komisije je pravosnažno i konačno.

Zastarevanje za naplatu potraživanja se ne prekida podnošenjem navedenog zahteva Komisiji za sporna potraživanja ŽS-a. (ttv3/12)

TARIFA DEO 1

USLOVI PREVOZA I RAČUNANJE PREVOZNINE

OPŠTI USLOVI

Član 1

Vrste prevoza. Vrste saobraćaja. Pojam i vrste pošiljke. Način prevoza

1. Zavisno od upotrebe prevoznog sredstva sledeće vrste prevoza:

- železnički prevoz i
- mešoviti (kombinovani) prevoz

Pod mešovitim (kombinovanim) prevozom podrazumeva se direktan prevoz stvari, sa jednom prevoznom ispravom, kada u prevozu učestvuje više grana saobraćaja

2. Prevoz stvari u železničkom i mešovitom (kombinovanom) prevozu vrši se u:

- unutrašnjem saobraćaju
- međunarodnom saobraćaju (izvoz, uvoz i tranzit).

Pod međunarodnim saobraćajem podrazumeva se prevoz pošiljaka stvari iz Jugoslavije za druge države, iz drugih država za Jugoslaviju i iz drugih država u prevozu preko Jugoslavije za druge države, bez obzira da li se prevoz vrši isključivo železničkim ili delimično železničkim, a delimično prevoznim sredstvom druge grane saobraćaja. (ttv24/11)

2. Prevoz robe u železničkom i mešovitom (kombinovanom) prevozu obavlja se u:

- unutrašnjem saobraćaju
- međunarodnom saobraćaju (uvoz, izvoz i prevoz)

Pod međunarodnim saobraćajem podrazumeva se prevoz pošiljaka iz Republike Srbije za druge države, iz drugih država za Republiku Srbiju, i iz drugih država u provozu preko teritorije Republike Srbije za druge države, bez obzira na to da li se prevoz obavlja isključivo železnicom ili mešovitim (kombinovanim) saobraćajem. (ttv24/11)

3. Kolskom pošiljkom se smatraju jedna ili više kola odnosno jedan ili više kontejnera (UTI) koji se predaju na prevoz sa jednom prevoznom ispravom. (ttv24/11)

3. Pošiljkom se smatra jedna ili više stvari koje se predaju na prevoz sa jednim tovarnim listom.

Pošiljka prema vrsti može biti:

- kolska ili
- denčana

Pod denčanom pošiljkom podrazumeva se pošiljka za koju pošiljalac prilikom predaje na prevoz ne zahteva isključivu upotrebu kola.

Pod kolskom pošiljkom podrazumeva se:

- pošiljka za čiji prevoz pošiljalac zahteva isključivu upotrebu kola, ili
- pošiljka koja se na osnovu zakona, odnosno drugih propisa i propisa ove tarife mora prevoziti u posebnim kolima.

(ttv24/11)

(ttv24/11)

4. Postoje sledeći načini prevoza:

- **redovan prevoz**
- **oročen prevoz,**
- **dogovoren prevoz**
- **brzovozni prevoz (ttv 17/02) i**
- **ekspresni prevoz (ttv24/11)**

Pošiljke oročenog prevoza primaju se na prevoz određenim vozovima u stanicama i za stanice koje su otvorene za ovu vrstu prevoza. Stanice otvorene za prijem i otpremu pošiljaka oročenog prevoza objavljuju se u STU ZJŽ Deo B uz red vožnje.

Pod dogovorenim prevozom podrazumeva se posebno ugovoreni prevoz. Međusobne obaveze, uslovi i cene prevoza utvrđuju se posebnim ugovorom između korisnika prevoza i prevozioca.

~~Denčane pošiljke ekspresnog prevoza primaju se na prevoz određenim vozovima u stanicama i za stanice koje su otvorene za ovu vrstu prevoza. (ttv24/11)~~

~~Pošiljke brzovoza primaju se na prevoz samo u međunarodnom saobraćaju.~~

~~Ekspresni prevoz i uslovi prevoza propisani su u Putničkoj tarifi Deo 1. (ttv 17/02)~~

Pošiljke za prevoz određenim vozovima treba da budu predate na prevoz najkasnije 60 min pre redovnog polaska odnosnog voza. (TTV 17/2002)

Član 2.

Ograničenje prevoza

1. Prevoznik može potpuno ili delimično obustaviti prijem ili prevoz pošiljaka iz i za pojedine stanice i relacije iz razloga koji mu onemogućavaju izvršavanje prevoza ili izdavanje.

2. Svaku obustavu prevoza prevoznik mora objaviti u svim stanicama na vidnom mestu, a obustave šireg značaja još i putem javnog informisanja.

3. ~~Denčana pošiljka ekspresnog prevoza može da sadrži najviše 10 koleta, s tim da pojedinačno koletu ne može biti mase veće od 50 kg.~~

~~Ograničenje iz prethodnog stava ne važi:~~

- ~~— za predmete čija je pojedinačna masa veća od 50 kg, a ne prelazi 200 kg. Ovi predmeti mogu se primiti na prevoz od stanice gde vreme bavljenja voza to omogućava, do krajnje stanice saobraćaja voza i pod uslovom da se o tom prevozu krajnja stanica blagovremeno obavesti~~
- ~~— za predmete čija je pojedinačna masa veća od 200 kg. Ovi prevozi primati na prevoz samo ukoliko za takav prevoz postoji saglasnost zainteresovanost učesnika u prevozu. (TTV 17/2002) (ttv24/11)~~

Član 3.

Radno vreme

Primanje i izdavanje stvari u železničkim stanicama vrši se u radno vreme objavljeno u stanici.

Sporazumom između prevozioca i korisnika prevoza može se ugovoriti i drugo radno vreme.

Član 4.

Obrasci. Tovarni list

1. Prevoznik propisuje i izdaje obrasce koji se odnose na zaključivanje, izvršenje ili izmenu ugovora o prevozu stvari.

2. Uputstvo za popunjavanje određenih rubrika, koje je dužan da ispuni korisnik prevoza, štampa se na obrascu.

3. ~~Na obrasce za prodaju železnica utiskuje suvi žig.~~ **Na obrascima koji se koriste kod otpravljanja iz službenih mesta Železnica Srbije odštampan je logo znak ŽS. (ttv24/11)**

4. Uzorci obrazaca iz tačke 1. ovog člana nalaze se u Prilogu IV ove tarife.

5. Spisak i cene obrazaca za prodaju objavljuju se u Tarifi Deo 6.

Tovarni list

6. Pošiljalac je dužan da za svaku pošiljku preda prevoziocu propisno ispunjen tovarni list.

Za svaki kolski tovar mora se predati zaseban tovarni list, izuzev za nedeljive stvari i stvari vanrednog obima za čije je tovarjenje potrebno više kola, ili ako je ~~tarifom~~ **ugovorom odnosno odobrenjem Sektora za prevz robe** drugačije propisano. (ttv24/11)

Obrazac tovarnog lista za unutrašnji prevoz stvari i uputstvo za popunjavanje nalaze se u Prilogu IV ove tarife (Uzorak 1).

Član 5.

Pakovanje stvari robe (ttv24/11)

1. Pošiljalac je dužan, ako priroda stvari zahteva pakovanje, da upakuje stvari, koje predaje na prevoz tako da se za vreme prevoza sačuvaju od potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja i da se spreči nanošenje štete licima, voznim sredstvima ili drugim stvarima.

Propisi o pakovanju određenih vrsta stvari dati su u Prilogu VI i VII ove tarife.

2. Prevozilac će odbiti prijem na prevoz stvari koje ne ispunjavaju uslove navedene u tački 1. ovog člana ili će zahtevati da pošiljalac pismeno potvrdi u tovarnom listu (rubrika 27 – „Izjave“) očevidne znake oštećenja ili druge nedostatke u pakovanju.

3. Ako jedan pošiljalac u istoj stanici češće predaje na prevoz nepakovane stvari iste vrste ili sa istim nedostacima u pakovanju, a pakovanje je potrebno s obzirom na prirodu i vrstu stvari, može umesto pismene potvrde u tovarnom listu, navedene u prethodnoj tački, predati u toj stanici opštu izjavu, prema propisanom obrascu. U tom slučaju pošiljalac će se pozvati na ovu izjavu odnosnom beleškom u tovarnom listu (rubrika 27- „Izjave“).

Uzorak obrasca opšte izjave za nepakovanu ili nedovoljno pakovanu stvar nalazi se u Prilogu IV ove tarife (Uzorak 5).

Ako pošiljalac stvar nije upakovao ili je nije pokrio prema važećim propisima prevozioca i drugih organa, pa to učini prevozilac na zahtev pošiljaoca, troškovi pakovanja i pokrivanja terete pošiljku.

Naknade za pakovanje i pokrivanje pošiljke propisane su u Tarifi Deo 6.

~~4. Sitni predmeti, kada se predaju na prevoz kao denčana pošiljka, moraju biti povezani u veće svežnjeve, veze i sl.~~

~~5. Kolske pošiljke uglja, koksa, ogrevnog drveta, pragova, starog gvožđa i ne paletizovane pošiljke cigle i crepa utovarene u otvorena kola pošiljalac treba po površini tovara da popraska krečnim mlekom.~~

~~6. Predmeti i materije koje se u smislu člana 33 (drugi stav) Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju prevoze pod naročitim uslovima, ne primaju se na prevoz kada njihovo pakovanje ne odgovara propisanim uslovima, iako je pošiljalac spreman da preuzme odgovornost upisivanjem u tovarni list izjave o nedovoljnom pakovanju. (TTV 17/97). (ttv24/11)~~

4. Kod prevoza pošiljaka uglja, cigle, crepa, ogrevnog drveta, pragova, starog gvožđa i sl. u otvorenim kolima, pošiljalac nakon obavljenog utovara treba da popraska krečnim mlekom ili bojom celu površinu tovara.

Kod pošiljaka starog gvožđa koje se tovore u otvorena kola, bez obzira na veličinu (sitni ili krupni) i težinu komada (laki ili teški), osim obeležavanja iz stava jedan ove tačke, pošiljalac treba da pokrije tovar po celoj površini žičanom mrežom ili mrežom od veštačkog materijala i da mrežu pričvrsti prema propisima.

Ukoliko pošiljalac i nakon upozorenja od strane železničkog radnika, nije na propisan način obeležio robu utovarenu u otvorena kola, pošiljka se prima na prevoz, ali je pošiljalac odgovoran ukoliko se vizuelno na osnovu stanja pošiljke, ne može utvrditi eventualni nedostatak robe.

5. Roba koja se prema članu 33 (drugi stav) Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju prevoze samo pod određenim uslovima, ne primaju se na prevoz kada njihovo pakovanje ne odgovara propisanim uslovima, iako je pošiljalac spreman da preuzme odgovornost o nedovoljnom pakovanju. (ttv24/11)

(ttv24/11)

Naručivanje i dostava kola i tovarnog pribora

1. Kola za utovar stvari pošiljalac naručuje u otpravnoj stanici, označavajući u narudžbenici: datum nameravanog utovara, vrstu stvari, njenu približnu masu, uputnu stanicu i vrstu kola (otvorena ili zatvorena, sa naznakom broja osovina, a za specijalna kola i određene karakteristike). Za predmete duže od 7 metara u narudžbenici treba naznačiti i njihovu dužinu. Ako se pri narudžbi kola naručuje i tovarni pribor, potrebno je i to naznačiti u narudžbenici.

Ako prevoznik, na izričiti zahtev naveden u kolskoj narudžbenici, garantuje da će dostaviti za utovar za određeni dan i čas, određeni dan ili određeni period, naplaćuje se naknada za garantovanu dostavu kola, odnosno isplaćuje naknada korisniku prevoza u slučaju ne izvršenja preuzete obaveze. Iznos naknada se utvrđuje posebnim ugovorom između korisnika prevoza i prevoznika.

2. Pri naručivanju kola za pošiljke koje se u železničkim kolima prevoze direktno u inostranstvo, u narudžbenici treba naznačiti izlaznu graničnu stanicu, kao i uputnu stanicu i zemlju.

3. O prijemu narudžbenice prevoznik izdaje naručiocu pismenu potvrdu.

Uzorak narudžbenice nalazi se u Prilogu IV ove tarife (Uzorak 12).

4. Za naručena kola stanica može zahtevati jamčevinu (kaparu) kada kola naručuju fizička lica, no najviše do iznosa kolske dangubnine za 24 časa.

5. Stanica je dužna da obavesti pošiljaoca najkasnije 2 časa – kod pojedinačnih pošiljaka, odnosno 6 časova- kod pošiljaka sastavljenih od više kola, o vremenu kada će naručena kola biti postavljena na utovarno, odnosno primopredajno mesto.

6. Pošiljaoci koji stalno tovore veće količine kola mogu zaključiti sa otpravnom stanicom sporazum o načinu naručivanja i dostavljanja kola, kao i o načinu međusobnog obaveštavanja.

7. Primopredaja kola i tovarnog pribora pre utovara i posle završenog utovara između otpravne stanice i pošiljaoca vrši se pismeno. Tom prilikom obavezno se utvrđuje stanje, dan i čas primopredaje kola i tovarnog pribora.

8. Na zahtev pošiljaoca prevoznik će dostaviti svoje pokrivače i drugi tovarni pribor samo ako ih ima na raspolaganju. Sredstva za pričvršćivanje pokrivača pribavlja pošiljalac.

Za upotrebu železničkog tovarnog pribora naplaćuje se naknada propisana Tarifom Deo 6.

Utovar i istovar stvari

1. Pošiljalac će pre utovara stvari utvrditi da li su dostavljena odgovarajuća kola prema kolskoj narudžbenici. Ako dostavljena kola nisu u skladu sa zahtevom, pošiljalac može odbiti prijem kola.

Prihvatanjem ponuđenih kola za utovar pošiljalac prihvata propise ove tarife.

2. Dovoženje stvari na stanicu radi utovara u kola može otpočeti tek kad su naručena kola postavljena na mesto utovara.

3. Kada krivicom korisnika prilikom manipulacije kolima (vlasništvo ŽP-a, „P“ kola i kola u zakupu) dođe do oštećenja kola ili oštećenja ili nedostatka kolskog dela (u daljem tekstu - oštećenje kola), korisnik je dužan da nadoknadi štetu prevoziocu prema Tarifi deo 6. Ovi troškovi obuhvataju:

- 1) troškove za oštećenje kola po obrascu Procena kolske štete TK-37 koji ispostavlja pregledač kola na licu mesta, ako u toj stanici postoji pregledna služba, ili u prvoj **preglednoj** stanici na prevoznom putu kola;
- 2) paušalnu naknadu za izgublenu dobit (samo kod kola koja su vlasništvo ŽS-a, osim ŽS kola datih u zakup);
- 3) dangubninu odnosno stajarinu **(osim kod ŽS kola)**;
- 4) naknadu za prevozne troškove, koja obuhvata prevozninu i manevrisanje, od mesta gde je izvršena primopredaja kola sa korisnikom putem Kol-4 do radioničke stanice, osim ako je obrazac TK-37 ispostavljen u radioničkoj stanici;
- 5) paušalnu naknadu za troškove manevrisanja, ako je obrazac TK-37 ispostavljen u radioničkoj stanici;
- 6) troškove za radnu snagu u iznosu 50% od ukupne štete po Cenovniku za kolsku štetu iz Tarife Deo 6. PDV se obračunava na ukupan iznos štete po obrascu TK-37.

~~Dangubnina ili stajarina iz tačke 3) se računa od časa predaje oštećenih kola po kol 4 u stanici u kojoj su kola oštećena do časa predaje kola kolskoj radionici, uzimajući u obzir (samo kod stranih kola) odobreno oslobađanje po obrascu Prijava o isključenim stranim kolima iz saobraćaja TK-72 (Obrazac Muster J) od 120 sati i ne računajući vreme provedeno u prevozu od stanice oštećenja kola do radioničke stanice. Za evidenciju ove dangubnine (stajarine) u stanici koristi se obrazac Kol-5a prema Prilogu VII ove tarife. (ttv4/12)~~

Dangubnina ili stajarina iz tačke 3) se računa od časa predaje oštećenih kola po Kol-4 u stanici u kojoj su kola oštećena do časa otpreme kola prema kolskoj radionici, uzimajući u obzir (samo kod stranih kola) odobreno oslobađanje po obrascu Prijava o isključenim stranim kolima iz saobraćaja TK-72 (Obrazac Muster J) od 120 sati. Za evidentiranje ove dangubnine (stajarine) koristi se Knjiga Kol-5a prema Prilogu VII ove tarife. (ttv4/12)

Korisnicima koji oštete svoja kola ili kola koja su uzeli u zakup se obračunava šteta po tačkama 3), 4) i 5).

Staničnu fakturu ispostavlja stanica oštećenja kola odnosno stanica u kojoj je po Kol-4 obavljena primopredaja oštećenih kola. Kopija stanične fakture se dostavlja na uvid kolskoj radionici u koju su kola upućena sa Kol-13 radi opravke. Od istog korisnika radionica fakturiše svoje radove vodeći računa da se troškovi ne dupliraju sa prethodnom fakturom po TK-37. Ako se zbog opravke kola prevoze iz jedne do druge radionice, ovi prevozni troškovi se naplaćuju putem računa opravke kolske radionice.

Tovarni list za otpremu “P” kola i kola u zakupu u radioničku stanicu ispostavlja korisnik koji je ošteti kola ili kolski deo kao pošiljalac, za primaoca - Sektor za OVS, kolska radionica prema Kol-13.

Ukoliko korisnik odbije da preda železnici tovarni list, isti ispostavlja stanica za prevoz robe u kojoj je ispostavljen obrazac TK-37, po Tarifi Deo 6 o trošku korisnika.

Izuzetno od podtačke 4) prvog stava ove tačke, za prevoz oštećenih kola u okviru čvora koji ima radioničku stanicu udaljenu od ostalih stanica u čvoru najviše do 5 km, naplaćuje se paušalna naknada za manevrisanje. (ttv7/12)

~~„Rezervisano“ Prevoznik vrši, bez naknade, utovar i istovar denčanih pošiljaka, izuzev predmeta mase preko 500 kg po komadu, nepakovanih živih životinja i predmeta vanrednog obima (vidi čl. 44. tač. 4. ove tarife).
Za utovar i istovar denčanih pošiljaka na paletama mase do 1.000 kg ne naplaćuje se naknada. (ttv24/11)~~

4. Pošiljalac odnosno primalac je obavezan da vrši utovar odnosno istovar kolskih pošiljaka, kao i ~~denčanih pošiljaka predmeta mase preko 500 kg po komadu~~, predmeta vanrednog obima i nepakovanih živih životinja. Ukoliko utovar ili istovar izvrši prevoznik, naplaćuje se naknada propisana Tarifom Deo 6. (ttv24/11)

5. Za utovar stvari koji vrši, pošiljalac mora sam pribaviti sredstva za obezbeđenje i učvršćivanje tovara i osigurati ga od pomeranja pri prevozu, pri čemu se mora pridržavati propisa ove tarife i Propisa za tovarenje kola *(Spt 46) – „Prilog II Pravilnika o uzajamnoj upotrebi teretnih kola u međunarodnom saobraćaju, Propisi za tovarjenja RIV (95)“.

Pošiljalac odgovara za štetu koju pričinu prevoziocu nepravilnim tovaranjem stvari. (ttvx/11)

6. Pošiljalac koji vrši utovar, odnosno primalac koji vrši istovar robe, odgovara za štetu koju pričinu prevozniku nepravilnim utovarom, odnosno nepravilnim istovarom robe. (ttv18/11)

7. ~~Ako se stvar koju je po propisima ove tarife ili po sporazumu sa prevoziocem dužan da utovari pošiljalac u putu mora pretovariti ili se tovar mora popraviti, zbog nepropisnog utovara, pomeranja tovara, kvara na kolima itd., troškovi i štete koje iz toga proističu, kao i kolska dangubnina zbog zadržavanja kola najduže za 48 časova terete pošiljku ako je za te troškove kriv pošiljalac.~~

~~Ako je u kola utovarena stvar za čiji je pretovar potrebna naročita pažnja ili stručnost, prevozilac može pozvati pošiljaoca da sam izvrši pretovar ili može od njega zatražiti potrebno uputstvo.~~

Ako se stvar koju je po propisima ove tarife ili po sporazumu sa prevoziocem dužan da utovari pošiljalac, u putu mora pretovariti ili se tovar mora popraviti, zbog nepropisnog utovara, pomeranja tovara, kvara na kolima itd., troškovi i štete koje iz toga proističu, kao i kolska dangubnina zbog zadržavanja kola, terete pošiljku ako je za te troškove kriv pošiljalac. Ovi troškovi se obračunavaju i naplaćuju od časa kada se smatra da je obavljeno izveštavanje korisnika o nastaloj smetnji i traju do otklanjanja smetnje.

~~U unutrašnjem prevozu~~ Kod otpreme pošiljaka iz službenih mesta ŽS, ukoliko je u kola utovarena stvar za čiji je pretovar odnosno popravku tovara potrebna naročita pažnja ili stručnost, prevozilac može pozvati pošiljaoca da sam izvrši pretovar odnosno popravku tovara. (ttv3/11), (ttv24/11)

8. Pošiljalac je dužan da po završenom utovaru stavi na sve otvore kola (UTI) svoje plombe prema Prilogu 24 Priručnika za robni saobraćaj CIT (GTM-CIT), a njihove oznake i brojeve treba da upiše u rubriku 40 – «Naznačenje vrste robe» tovarnog lista K-501 odnosno u rubriku 21– «Naznačenje vrste robe» tovarnog lista CIM. Pošiljaočeve plombe moraju biti urađene prema UIC Objavi 426 i zvanično priznate od strane ŽS (putem obaveštenja u TTV-u).

ŽS stavlja na kola (UTI) železničke plombe ako pošiljalac nije stavio svoje plombe, u slučaju oštećenja ili nedostatka plombe koja je upisana u tovarni list i ako je potrebno obaviti inspekcijski ili carinski pregled pošiljke. Ako ŽS stavlja svoje plombe, njihove oznake i brojeve upisuje u rubriku 9 – «Brojevi železničkih plombi» tovarnog lista K-501 odnosno u rubriku 56 tovarnog lista CIM. Za stavljanje svojih plombi na kola i UTI, ŽS naplaćuje naknadu prema Tarifi Deo 6, osim ako ih stavlja u slučaju nedostatka ili oštećenja plombe dok je pošiljka bila pod nadzorom ŽS. (ttv3/12)

~~Ako je pošiljalac sam tovario u zatvorena kola, prevozilac je dužan da po završenom utovaru u prisustvu pošiljaoca stavi na sve otvore kola plombe i druge zatvarače. Broj stavljenih plombi i njihove oznake prevozilac obavezno upisuje u tovarni list (rubrika 9 – „Brojevi železničkih plombi“). Ovom prilikom pošiljalac može staviti i svoje plombe, odnosno zatvarače, a njihovu količinu upisuje u tovarni list (rubrika 73 – „Saopštenje primaoca“).~~

Drumska motorna vozila i sanduke sa rezervnim delovima utovarene u otvorena kola pošiljalac je dužan da zaključa i plombira sopstvenim plombama, na način koji onemogućuje otvaranje vrata ili poklopca motora, prtljažnika ili sanduka bez povrede plombe. Količinu stavljenih plombi pošiljalac upisuje u tovarni list (rubrika 73 – „Saopštenje primaoca“). (ttv3/12)

Oštećena drumska vozila koja se ne mogu na siguran način zaključati i plombirati (vrata, prozori, prtljažni prostor i prostor za motor) moraju biti pokrivena pokrivačem korisnika prevoza ili prevozioca. Pokrivač se mora plombirati železničkom plombom.

Prevozilac je dužan da pre stavljanja plombi ukloni sa svih vrata i otvora sve dotadašnje plombe.

Kod kolskih pošiljaka prevozilac ne proverava stanje, kvalitet pakovanja i osiguranje stvari od pomeranja.

9. Roba koja se uslovno prima na prevoz (čl. 33- drugi stav-Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju) tovari se prema propisima Pravilnika o prevozu opasnih materija železnicama u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju (RID). (TTV 17/97)

* Propisi za tovarenje kola primenjuju se za pošiljke u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju i obavezni su za korisnike prevoza i prevozioca.

10. Kola se mogu tovariti najviše do granice tovarjenja kola. Granica tovarjenja kola predstavlja masu koja se ne sme prekoračiti s obzirom na tehničku konstrukciju kola i najnepovoljnije opterećenje po osovini i dužnom metru na prevoznom putu pošiljke .

Pregled dozvoljenih opterećenja po osovini na pojedinim prugama nalazi se u Daljinaru za prevoz stvari na prugama ŽS (Tarifa Deo 4).

Prevozičar je dužan da u tovarni list (rubrika 23 – “Granica tovarjenja u tonama”) upiše podatak o granici tovarjenja u tonama i delovima tone i da o tome pre početka utovara obavesti pošiljaoca. Izračunata granica tovarjenja u kilogramima zaokružuje se uvek na desetinu tone naniže (npr. 14.290 kg zaokružuje se na 14,2t).

11. Ako je zbog prekoračenja granice tovarjenja kola kod pošiljke istovaren preteg, na zahtev prevozičara pošiljalac je dužan dati uputstvo o postupku sa istovarenim pretegom, i to preko otpravne stanice ili neposredno onoj usputnoj stanici u kojoj je preteg istovaren. Ako zahteva da se istovareni preteg izda u toj stanici, odnosno, otpremi dalje ili preveze natrag kao zasebna pošiljka, pošiljalac će uz uputstvo priložiti i propisno popunjen tovarni list (prema čl. 61. ove tarife).

Kada pošiljalac zahteva da se istovareni preteg dotovari nekoj drugoj pošiljci, postupiće se u smislu člana 61. ove tarife.

12. Za ležanje pretega, u otpravnoj stanici preko jedan dan a u nekoj usputnoj stanici preko 2 dana, naplaćuje se ležarina propisana Tarifom Deo 6. Rokovi počinju teći od 0,01 časova narednog dana od dana kada je od pošiljalaca traženo uputstvo za postupak sa pretegom.

13. Ako se kola iz kojih je istovaren preteg moraju ponovo vagati radi utvrđivanja mase pošiljke, naplatiće se naknada i za ovo ponovno vaganje.

14. Za dostavu ili izvlačenje pošiljke tovarjenih kola na ili sa posebnih ili industrijskih koloseka prevozičar naplaćuje posebnu naknadu propisanu **Tarifom Deo 6.**

Za pošiljke praznih kola korisnika prevoza ili kola u zakupu prevozičar ne naplaćuje naknadu za dostavu ili izvlačenje praznih kola na ili sa industrijskog koloseka.

Ako se kola prevozičara, korisnika prevoza ili kola u zakupu, dostavljena radi utovara ne utovare na industrijskom koloseku, prevozičar naplaćuje naknadu za izvlačenje praznih kola.

Član 8.

Rok utovara

1. Rok utovara za stvari koje tovari pošiljalac iznosi:

(ob. 30, ttv 8/09)

- za pojedinačne pošiljke **6 časova**
- za grupe kola **12 časova i**
- za maršrutne odnosno kompletne vozove **18 časova**

Za stvari (pojedinačne pošiljke) na čije stanje utiču vremenski uslovi, usled čega je otežan njihov utovar, rok utovara iznosi 10 časova. Pošiljalac i prevozičar mogu ugovoriti kraće rokove utovara.

~~1. Rok utovara za stvari koje tovari pošiljalac iznosi 6 časova.~~

~~— Za pošiljke pošiljaočevih maršrutnih vozova i stvari na čije stanje utiču vremenski uslovi, usled čega je otežan njihov utovar, rok utovara iznosi 10 časova.~~

~~Pošiljalac i prevozičar mogu ugovoriti kraće rokove utovara. (ob. 30, ttv 8/09)~~

2. Rok utovara teče od časa kada je pošiljalac obavešten da su kola postavljena na mesto utovara, odnosno od početka radnog vremena stanice ako su kola postavljena i pošiljalac obavešten pre početka radnog vremena stanice.

Ako su kola naručena za određeni čas, rok utovara teče od časa za koji su naručena.

Ako rok utovara stvari nije istekao do kraja radnog vremena stanice, nastavlja se početkom narednog radnog dana otpravne stanice.

Ukoliko rok utovara istekne u radno vreme stanice, kolska dangubnina se računa od časa isteka roka do časa kada se utovarena kola predaju na prevoz, pa i za vreme kada stanica ne radi.

Ako se kola ne mogu postaviti za utovar zato što korisnik prevoza ranije postavljena kola za utovar odnosno istovar nije utovario, odnosno istovario, rok utovara teče od časa kada su kola bila pripremljena za postavljanje.

Smetnje iz prethodnog stava prevozilac utvrđuje i opisuje u određenu rubriku knjige primopredaje kola, što pošiljalac mora potpisati.

Ukoliko kola postavlja korisnik prevoza sopstvenom vučom, posebnim sporazumom može se utvrditi potrebno vreme za postavljanje kola sa primopredajnog na mesto utovara.

3. Rok utovara se produžuje za toliko vremena koliko prevozilac iz saobraćajnih ili drugih razloga ometa utovar.

4. Za prekoračenje propisanog roka utovara naplaćuje se kolska dangubnina propisana Tarifom Deo 6.

Član 9.

Utvrđivanje mase i broja komada pošiljke

(ttv24/11)

~~1. Pri prijemu na prevoz denčane pošiljke koju prevozilac sam tovare, masu i broj komada prevozilac utvrđuje bez naknade. Ovom utvrđivanju mase može prisustvovati pošiljalac ili njegov punomoćnik. Prevozilac ne utvrđuje masu denčane pošiljke ako je pošiljalac upisao masu u tovarni list (rubrika 41 – “Masa u kg”) i nije zahtevao vaganje, ili ako je tarifom propisano računanje prevoznine po komadu, jediničnoj masi i sl. (ttv24/11)~~

~~1. 2.~~ Pri prijemu na prevoz kolskih pošiljaka **Nakon zaključenja tovarnog lista** prevozilac će utvrditi masu i broj komada pošiljke kada je pošiljalac svoj zahtev za utvrđivanje mase i broja komada pošiljke upisao u tovarni list (rubrika 27 – “Izjave”) izuzev ako sprave za vaganje koje stoje na raspolaganju nisu dovoljne, ako priroda stvari ili saobraćajne prilike onemogućavaju vaganje, ili ako tarifa propisuje računanje prevoznine po komadu, jediničnoj masi i sl. Prevozilac će masu utvrditi i bez zahteva, ako nije naznačena u tovarnom listu. Ako se masa ne može utvrditi u otpravnoj stanici, vaganje će se izvršiti u prvoj usputnoj stanici na prevoznom putu koja raspolaže odgovarajućom vagom.

Prevozilac može, na osnovu posebnog sporazuma sa korisnikom prevoza, utvrditi masu ~~denčane ili~~ kolske pošiljke na vagi korisnika prevoza.

Utvrđenu masu prevozilac upisuje u tovarni list (rubrika 41 – “Masa u kg”) i overava žigom vaganja u rubriku 68 – “Žig vaganja”.

Za utvrđivanje mase i broja komada prevozilac naplaćuje naknadu propisanu Tarifom Deo 6.

~~3. Prevozilac će na zahtev pošiljaoca utvrditi i masu praznih kola uvek kada saobraćajne prilike i sprave za vaganje to dopuštaju. (ttv24/11)~~

~~2. 4.~~ Utvrđenu masu i broj komada u otpravnoj stanici prevozilac upisuje u sve primerke tovarnog lista.

Ako se masa utvrđuje u usputnoj ili uputnoj stanici, prevozilac će, kada dobije izveštaj o vaganju pozvati pošiljaoca da podnese duplikat tovarnog lista radi upisivanja utvrđene mase.

3. 5. Prevoznik će odbiti zahtev pošiljaoca za utvrđivanje broja komada kod kolskih pošiljaka kod kojih se, s obzirom na prirodu stvari, način pakovanja i tovarjenja kola, brojanje ne može izvršiti neposredno posle završenog utovara. (ttv24/11)

Član 10.

Predaja i prijem stvari na prevoz

1. Pošiljalac predaje stvari na prevoz u radno vreme otpravne stanice, na mestima koja su za to određena. Stvar se može primiti na prevoz i u prostorijama pošiljaoca.

2. Ako pošiljku u oročenom prevozu, a kod pošiljaka lakokvarljivih stvari i živih životinja i u redovnom prevozu, pošiljalac ne preda na prevoz u vreme koje je prevoznik odredio za prijem radi otpreme određenim vozom, prevoznik će je primiti na prevoz tek za naredni voz određen za prevoz ovakvih pošiljaka. Rok utovara zbog ovoga se ne produžuje. U ovom slučaju zaračunava se kolska dangubnina od časa isteka roka utovara do časa moguće otpreme pošiljke vozom određenim za prevoz ovakvih pošiljaka.

3. Predaju stvari na prevoz, koje tovari prevoznik, pošiljalac je obavezan da završi istoga dana u radno vreme stanice. Ako u ovom roku sve stvari navedene u tovarnom listu nisu predate, ako tovarni list i njegovi prilozi nisu predate ili nisu pravilno ispunjeni, ili ako pošiljalac nije platio frankirane iznose, prevoznik naplaćuje ležarinu za donetu stvar propisanu Tarifom Deo 6.

Član 11.

Prevozni put

1. Prevoznik vrši prevoz pošiljaka prevoznim putem propisanim u putokazu.

2. Pošiljalac može odrediti prevozni put

- 1) kod pošiljaka posmrtnih ostataka i živih životinja;
- 2) ako se posle objavljenog transportnog ograničenja na redovnom prevoznom putu pošiljka mora prevesti drugim (pomoćnim), a ne redovnim prevoznim putem;
- 3) ako je na propisanom prevoznom putu dozvoljena veća granica tovarjenja kola od granice tovarjenja na prevoznom putu po Putokazu;
- 4) ako na redovnom prevoznom putu nema odgovarajuće kolske vage, a pošiljalac zahteva utvrđivanje mase;
- 5) ako se stanica carinjenja ne nalazi na redovnom prevoznom putu pošiljke;
- 6) ako se postigne poseban sporazum.

3. U slučajevima navedenim u tački 2. prevoznina se računa prema tarifskom odstojanju za prevozni put koji je odredio i u rubriku 27 – “Izjave” tovarnog lista upisao pošiljalac.

Član 12.

Zaključenje ugovora o prevozu **tovarnog lista** (ttv24/11)

1. **Tovarni lista je zaključen kada prevoznik potvrdi prijem robe na prevoz potpisom (u rubriku 45 - „Primio (datum i potpis)“ i otiskom žiga prevoznika sa datumom (rubrika 66 - „Žig sa datumom otpravne stanice“).** (ttv24/11)

Ugovor o prevozu je zaključen kada prevoznik primi stvar na prevoz sa tovarnim listom i potvrdi prijem stvari potpisom (u rubriku 45 - „Primio (datum i potpis)“) i stavljanjem žiga prevoznika sa datumom u tovarni list (rubrika 66 - „Žig sa datumom otpravne stanice“).

2. **Spisak kola** ~~Dodatni list~~ koji je sastavni deo tovarnog lista žigoše se na isti način kao i tovarni list. (ttv24/11)
3. Za pošiljke predate na oročen i ~~ekspresni (TTV 17/2002)~~ prevoz, pošiljke živih životinja i pošiljke lakokvarljivih stvari pri potvrdi prijema, pored datuma, stavlja se i čas prijema pošiljke. (ttv24/11)
4. Duplikat tovarnog lista se ne izdaje po drugi put. Na zahtev pošiljaoca otpravna stanica će izdati potvrdu o prijemu pošiljke na prevoz, a za izvršenu uslugu naplatiće naknadu propisanu Tarifom Deo 6. Potvrda nema važnosti tovarnog lista ni duplikata tovarnog lista.

Uzorak potvrde nalazi se u Prilogu IV ove tarife (Uzorak 4).

Član 13.

Rokovi isporuke

1. Prevoznik je dužan da preveze stvari u ugovornom roku (rok isporuke).
2. Ukoliko rok isporuke nije posebno ugovoren, prevoznik će prevoz izvršiti u roku isporuke, koji se sastoji od:
  - 1) otpravnog roka.....1 dan
  - 2) prevoznog roka za svakih otpočetih ~~250~~ **150** km.....1 dan (ttv24/11)
  - 3) dopunskog roka:
    - a) za pretovar stvari zbog promene prevoznog sredstva.....2 dana
    - b) za prevoz stvari na drumskoj relaciji.....1 dan
    - c) ~~kod pošiljaka u tranzitu preko luke u Baru i rečnih pristanišnih stanica: Beograd Donji grad, Novi Sad, Pančevo varoš, Prahovo Pristanište i Smederevo(TTV 17/97).....~~ **3 dana**
    - d) u prevozu železnica drum “od vrata do vrata” u prispeću za odvoz.....1 dan
  - 3) dopunskog roka:
    - a) kod pretovara robe ..... 3 dana
    - b) kod pošiljaka koje se prevoze preko ranžirne stanice Beogrda ranžirna kao i preko rečnih luka u stanicama: Beograd Dunav (tovarište Beograd Donji grad), Pančevo varoš, Prahovo pristanište, Smederevo, Sremska Mitrovica, Novi Sad ranžirna i dr. .... 3 dana
    - c) kod mešovito (kombinovanog) saobraćaja ..... 2 dana

Navedeni rokovi se produžavaju za vreme zadržavanja pošiljke bez krivice prevoznika kao i u slučaju vanrednih okolnosti koje za posledicu imaju neuobičajeno povećanje saobraćaja ili vanredne teškoće u eksploataciji. (ttv24/11)
3. U slučaju prevoza stvari pomoćnim putem zbog nastale smetnje pri prevozu, rok isporuke računa se prema stvarno pređenom putu.
4. Pod jednim danom, u smislu propisa za računanje roka isporuke, podrazumeva se vreme od 24 časa.

Rok isporuke ne teče nedeljom i u dane praznika. (ttv24/11)
5. Rok isporuke počinje da teče od 0.01 časova narednog dana posle prijema stvari na prevoz, a za lakokvarljive stvari i za žive životinje predate na prevoz pre podne - od 12 časova istog dana.

Rok isporuke ne teče za vreme zadržavanja, pošiljke koje je nastalo usled:

- 1) proveravanja sadržine i mase pošiljke, ako je ovim proveravanjem utvrđena tačnost navoda u tovarnom listu;
- 2) radnji carinskih ili drugih organa;
- 3) izmene ugovora o prevozu;
- 4) posebnih radnji u vezi sa pošiljkom (hranjenje i pojenje živih životinja, dodavanje leda, vaganje u usputnoj stanici i sl.);
- 5) drugih uzroka koji sprečavaju početak ili nastavljanje prevoza, ako za to nije kriv prevoznik.

Prevoznik se može pozivati na produženje roka isporuke zbog uzroka navedenih u stavu dva ove tačke samo ako je uzrok i trajanje zadržavanja pošiljke upisao u tovarni list (rubrika 70 – „Prekid roka isporuke“).

Rok isporuke je održan ako je pre njegovog isteka primalac izvešten o prispeću pošiljke i ako je stvar pripremljena za izdavanje, a za pošiljku o čijem se prispeću ne izveštava ako je pre isteka roka isporuke stvar pripremljena za izdavanje.

6. Kod pošiljaka predatih u oročenom prevozu rok isporuke je održan ako prevoznik ove prevoze izvrši vozovima za koje ih je primio na prevoz, a u uputnoj stanici pripremio pošiljku za izdavanje i izvestio primaoca o njenom prispeću najkasnije:

~~1) za dnevne pošiljke u roku od 24 časa;~~ (ttv24/11)

1) 2) za kolske pošiljke u roku od 5 časova, odnosno u roku od 11 časova ako prevoznik vrši odvoz. (ttv24/11)

Ovaj rok računa se od časa prispeća voza u uputnu stanicu po redu vožnje, pri čemu se svaki započeti čas zaokružuje na ceo čas.

7. Ako poslednji dan isporuke za pošiljke redovnog i oročenog prevoza pada u nedelju ili zakonom određeni praznik, rok isporuke ističe prvog narednog radnog dana u 9 časova.
8. Ukoliko se prevoz ne izvrši u propisanim rokovima isporuke predviđenim u tački 2. i 6, prevoznik isplaćuje odštetu za prekoračenje roka isporuke, propisanu članom 32. ove tarife.

Član 14.

Proveravanje mase i sadržaja pošiljke. Tariranje kola (ttv24/11)

1. U opravdanim slučajevima prevoznik proverava masu i sadržinu pošiljke. Ako se proveravanjem utvrdi da se zbog neispravno, netačno ili nepotpuno upisanih podataka ili izjava u tovarnom listu prevozi pošiljka sa stvarima koje su isključene od prevoza, ili stvarima koje se prevoze pod posebnim uslovima, a ti uslovi nisu ispunjeni, ili se krše propisi o bezbednosti saobraćaja, ili se kola preopterećuju (preteg), prevoznik je dužan da celu pošiljku odnosno preteg istovari u prvoj stanici gde je to moguće, na trošak i rizik primaoca, i da ga o tome obavesti.
2. Masu pošiljke prevoznik proverava i bez prisustva svedoka.
3. Ako se kod kolskih ~~ili dnevanih~~ pošiljaka čiji utovar, prema propisima ove tarife, vrši pošiljalac prilikom proveravanja mase izvršenog na kolskoj **ili magacinskoj** vagi bez zahteva primaoca utvrdi da se masa ne razlikuje od one naznačene u tovarnom

20

listu za više od 2%, masa naznačena u tovarnom listu smatraće se ispravnom i ona će se uzeti u obzir za izračunavanje prevoznih troškova.

Ako se pošiljka predata na prevoz sastoji od stvari koje različito tarifiraju, utvrđena masa veća od 2%, dodaje se masi stvari koja najskuplje tarifira.

4. Ako pošiljalac, odnosno primalac smatra da proveravanjem izvršenim prema propisu prethodne tačke masa pošiljke nije tačno utvrđena, može zahtevati da se pre izdavanja pošiljke izvrši ponovno proveravanje mase u njegovom prisustvu ili u prisustvu lica koje on ovlasti. Ako se pri tome utvrdi da je naknadno utvrđena masa tačna, troškovi ponovnog proveravanja, uključujući kolsku dangubninu, odnosno ležarinu, kao i naknadu za vaganje pošiljke i tariranje kola, terete pošiljku.
5. Kontrolno vaganje na zahtev korisnika se može obaviti samo nakon iskupljenja tovarnog lista u uputnoj stanici i ono se obavlja prema članu 22 ove Tarife. Ukoliko u uputnoj stanici ne postoji ispravna kolska vaga, korisnik mora predati prevoziocu tovarni list do stanice sa ispravnom kolskom vagom i nazad, do stanice istovara pošiljke.
6. Zabranjeno je kontrolno vaganje izvezno ocarinjene pošiljke, osim u slučaju nedostatka robe.
7. Tariranje kola (kontrolno vaganje praznih kola) na zahtev korisnika, se može obaviti pre utovara pošiljke, ukoliko je to izvodljivo imajući u vidu organizaciju saobraćaja, raspoloživost vučnog vozila i dostupnost kolske vage.
8. Na zahtev korisnika, nakon obavljenog istovara se može obaviti tariranje kola, ako u uputnoj stanici postoji ispravna kolska vaga i ukoliko saobraćajne prilike to dopuštaju. Kada korisnik nakon istovara zahteva da se prazna kola upute u drugu stanicu na tariranje, on treba da preda prevoziocu tovarni list za prevoz do te stanice. (ttv24/11)

(ttv24/11)

Član 15.

Dodatak na prevozninu

1. Za netačno imenovanje stvari i mase prevozilac, pored redovne prevoznine, naplaćuje i sledeće dodatke:
  - a) dvostruki iznos razlike u prevoznini od otpravne do uputne stanice između prevoznine izračunate na osnovu netačnog imenovanja stvari koje utiče na visinu prevoznine, kao i za razliku u masi preko 2% i prevoznine koja bi se računala kada bi odnosno naimenovanje bilo ispravno, potpuno i tačno, i
  - b) dvostruki iznos prevoznine za izvršeni prevoz od otpravne stanice do stanice u kojoj je utvrđena nepravilnost, kao i naknadu štete koja je usled toga nastala, ako se usled neispravno, netačno ili nepotpuno upisanih podataka ili izjava u tovarnom listu prevozi pošiljka sa stvarima koje su isključene od prevoza, ili sa stvarima koje se prevoze pod posebnim uslovima, a ti uslovi nisu ispunjeni, ili se krše propisi o bezbednosti saobraćaja, ili se prekorači granica tovarjenja (preteg). (Vidi i Propise o tovaranju kola – Prilog I Tarife, „Granica tovarjenja“).Ako prevoz nije otpočeo, računa se samo naknada za nastale troškove (vaganje, kolska dangubnina i dr.) i eventualno nastala šteta.
2. Ako je kod pošiljke istovremeno nastupio slučaj naveden u tački 1. pod a) i b), dodatak na prevozninu računa se samo po propisima tačke 1. pod b).
3. Dodatak na prevozninu računa se po prevoznom stavu za utvrđenu masu pošiljke i tereti pošiljku.
4. Iznos dodatka na prevozninu, naknadu štete koja je nastala, kao i osnov za njegovu naplatu, prevozilac će navesti u tovarnom listu.
5. U opravdanim slučajevima prevozilac može odustati od naplate, odnosno vratiti naplaćene dodatke na prevozninu.

Tarifsko objašnjenje
Uz Tumačenje trajnog karaktera ZJŽ br. 558/2-89
Za primenu čl. 15, 57 i 59. Tarife Deo 1

(TTV 23/2002)

Radi jednoobrazne obrade podataka, zaračunavanja i naplate prevoznih troškova u slučajevima primene članova 15, 57 i 59 Tarife Deo 1, uz TUMAČENJE odredaba Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ Deo 1- Uslovi prevoza i računanje prevoznine (prečišćen tekst), ZJŽ br.2689/1-88, od 1.1.1989. godine i Tarife Deo 6- Cenovnik železničkih usluga, ZJŽ br. 290/2001-001, od 10.7.2001.godine, važi sledeće:

1) Kada se kontrolnim vaganjem u sastavu maršrutnog voza ili grupe kola (čl. 57 i 59) kod pojedinih kola utvrdi veća/manja razlika od 2 % od mase koju je naveo pošiljalac u tovarnom/dodatnom listu,

odnosno utvrdi prekoračenje granice tovarjenja (preteg), zaračunava se pored prevoznine i vozarinski dodatak prema čl. 15 Tarife, Deo 1.

21a

2) IZRAČUNAVANJE PREVOZNINE I DVOSTRUKE RAZLIKE (čl. 15, Tarife, Deo 1 pod a) :

Na osnovu kontrolnim vaganjem utvrđene stvarne mase, koja je osnov za utvrđivanje prosečne mase po jednim kolima saglasno sa čl. 57 i 59 Tarife, Deo1, kod kola kod kojih je utvrđena razlika veća od 2% zaračunava se i naplaćuje pored prevoznine i vozarinski dodatak (dvostruka razlika) tako što se prvo izračunava prevoznina na osnovu prosečne mase po jednim kolima i zatim prevoznina za stvarnu masu koja je utvrđena kontrolnim vaganjem (zaokružena na započelih 100 kg naviše). Vozarinski dodatak je dvostruka razlika između zaračunatih prevoznina na prethodni način.

Za slučaj da se kontrolnim vaganjem utvrdi veća masa od 2% od navedene, pri čemu je novoutvrđena masa manja od prosečne mase, zaračunava se dvostruka razlika između mase utvrđene kontrolnim vaganjem i mase koja je bila navedena u tovarnom/dodatnom listu.

3) IZRAČUNAVANJE DVOSTRUKE PREVOZNINE (čl. 15, Tarife, Deo 1 pod b), Preteg :

Ako se kontrolnim vaganjem kod pojedinih kola utvrdi da je prekoračena granica tovarjenja (preteg), prevoznina se zaračunava na osnovu prosečno utvrđene mase po jednim kolima, a vozarinski dodatak na osnovu stvarne mase uvećan za 100%.

Prevoznina i vozarinski dodatak (dvostruka prevoznina) jesu sabrane prevoznine za konkretna kola.

Za slučaj da se kontrolnim vaganjem utvrdi preteg , pri čemu je novo utvrđena masa manja od prosečne mase pojedinim kolima, vozarinski dodatak zaračunava se na osnovu stvarne novoutvrđene mase i tako izračunat uvećava za 100%.

4) OPŠTE NAPOMENE

Ukoliko u tovarnom listu ne postoji zvaničan zahtev prevozioca za utvrđivanje mase pošiljke, a navedene su pojedinačne mase za svaka kola, upisan zahtev pošiljaoca u tovarnom listu za kontrolnim vaganjem u uputnoj stanici i slično se ne smatra zvaničnim zahtevom za službenim utvrđivanjem mase.

Ako u tovarnom listu postoji upisan zahtev prevozioca za utvrđivanje mase, a u tovarnom/dodatnom listu upisane su pojedinačne mase za svaka kola, ukoliko prevozioc zahtev ne ispuni, a na zahtev primaoca obavi se kontrolno vaganje i tom prilikom se utvrde razlike veće od 2% ili preteg, prevozioc NEMA pravo na naplatu vozarinskog dodatka bez obzira na to što pošiljalac u tovarnom listu nije tražio da masu

utvrdi prevozioc, a u tovarnom/dodatnom listu nije naveo pojedinačne mase, ovakav postupak pošiljaoca treba smatrati zvaničnim zahtevom za službenim vaganjem.

Prethodno navedena ukupna masa pošiljke i masa utvrđena kontrolnim vaganjem, bez obzira na to šta je tom prilikom utvrđeno (veća od 2% od prethodno navedene), NIJE OPREDELJUJUĆA ZA ZARAČUNAVANJE I NAPLATU VOZARINSKOG DODATKA.

ZJŽ br.290/2002-018

Član 16.

Privremeno smeštanje stvari

1. Stvar koju ne može prevesti bez odlaganja prevozioc, na zahtev pošiljaoca, prima na privremeno smeštanje, ako za to ima mogućnosti.
Prevozioc ne prima na privremeno smeštanje lakokvarljive stvari, žive životinje, posmrtno ostatke, stvari velike vrednosti i stvari propisane RID-om.

21

2. Za stvar primljenu na privremeno smeštanje prevozioc izdaje potvrdu, s napomenom da će je primiti na prevoz kad bude u mogućnosti da je preveze. Pošiljalac daje na to svoj pristanak u tovarnom listu (rubrika 27 – „Izjave“), koji predaje prevoziocu.
3. Za privremeno smeštanje stvari naplaćuje se ležarina propisana Tarifom Deo 6.

4. Prevoznik će, na zahtev pošiljaoca, dati pod zakup zemljište ili magacin, ako njima raspolaže. Zakupninu za ovakvo smeštanje stvari određuje prevoznik.
5. Za stvar primljenu na privremeno smeštanje u smislu tačke 1. prevoznik odgovara kao čuvar do prijema na prevoz, dok za stvar smeštenu prema propisima tačke 4. prevoznik ne odgovara.

Član 17.

Carinske i druge radnje

1. Pošiljalac ili primalac, odnosno njegov punomoćnik dužan je da za pošiljke koje se carine u železničkim kolima, kontenerima i železničko-carinskim skladištima podnese sva dokumenta potrebna za izvršenje carinskih radnji, i to u roku od 2 časa ako se carine izvozne pošiljke, odnosno u roku od 5 časova ako se carine uvozne pošiljke, **uzimajući u obzir radno vreme carinarnica prema Prilogu IV Tarife Deo 3 i ukoliko ugovorom nije drugačije dogovoreno (ttv3/10)**. Ovaj rok se računa:
  - 1) od časa obaveštenja o dolasku ako se uvozna, odnosno izvozna pošiljka carini u usputnoj stanici. **Zadržavanje pošiljke se evidentira od časa obaveštavanja o dolasku pošiljke u stanicu do časa vraćanja dokumentacije železnici, nakon obavljenih carinskih radnji. Ako se u usputnoj stanici obavlja utvrđivanje mase izvozne pošiljke, zadržavanje pošiljke se evidentira od časa obaveštavanja (nakon obavljenog vaganja) do časa vraćanja dokumentacije železnici, nakon obavljenih carinskih radnji (ttv3/10);**
  - 2) od časa kada se smatra da je primalac izvešten o prispeću pošiljke ako se uvozna pošiljka carini u uputnoj stanici. **Zadržavanje pošiljke se evidentira od časa kada se smatra da je primalac izvešten o prispeću pošiljke od časa obaveštavanja železnice da je završeno uvozno carinjenje.(ttv3/10);**
  - 3) od časa ~~završenog utovara~~ kada je pošiljka predata na prevoz ako se izvozna pošiljka carini u otpravnoj stanici. **Zadržavanje pošiljke se evidentira od časa kada je pošiljka predata na prevoz, ukoliko pošiljalac ne zahteva vaganje pošiljke, do časa vraćanja železničkih prevoznih isprava sa svim priložima nakon obavljenog carinjenja. Ako se u ovoj stanici obavlja vaganje pošiljke, zadržavanje se evidentira od časa obaveštavanja pošiljaoca (ovlašćenog lica) da može preuzeti dokumentaciju za izvozno carinjenje, nakon završenog vaganja. (ttv3/10)**
2. Ako se zbog nepotpunih, neispravnih ili netačnih isprava potrebnih za izvršenje carinskih i drugih radnji pošiljka zadrži u prevozu duže od određenog roka, prevoznik će naplatiti ~~ležarinu~~ stajarinu (ttv3/10) ili kolsku dangubninu.
3. Zahtev za prisustvovanje vršenju carinskih radnji pošiljalac može upisati u tovarni list, u rubriku 27 – „Izjave“, **odnosno u rubriku 7 „Izjave“ CIM tovarnog lista. (ttv3/10)**
U zahtevu iz prethodnog stava pošiljalac može odrediti i način na koji želi da bude izvešten o prispeću stvari u stanicu gde treba da se izvrše carinske i druge radnje. Ako pošiljalac nije odredio način izveštavanja, prevoznik će ga izvestiti na način koji on izabere.
4. Prevoznik će odmah posle predaje uvozne carinske stvari carinarnici izvestiti primaoca, odnosno njegovog punomoćnika o prispeću i predaji stvari carinarnici.
5. Za poslove vršenja carinskih i **inspekcijskih (ttv3/10)** radnji, kao i za izmenu stanice carinjenja prevoznik naplaćuje naknadu propisanu Tarifom Deo 6. **Naknada za inspekcijske preglede se ne naplaćuju kod fitosanitarnog i radiološkog pregleda kada se obavlja na industrijskom koloseku bez prisustva železnice. (ttv3/10)**
6. U ulaznoj graničnoj stanici (prelaznoj) kod uvoza i provoza (tranzita) za kompletiranje dokumentacije (inspekcijski pregled, pribavljanje dozvola i sl.) koja je potrebna kod prijavljivanja pošiljaka za carinski tranzitni postupak ne postoji odobreni rok zadržavanja na teret železnice, već se kolska dangubnine (stajarina) računa za svaki sat zadržavanja.
U ovom slučaju zadržavanje pošiljke se evidentira od časa kada je korisnik (ovlašćeno lice) obavešten o dolasku pošiljke u stanicu odnosno od časa postavljanja na poseban kolosek (bez napona), ukoliko je pošiljka postavljena nakon obaveštavanja korisnika i traje do časa dostavljanja dokumentacije stanici. (ttv3/10)
7. Ako se kod izvoznih pošiljaka inspekcijski pregled obavlja u utovarnoj stanici koja nije carinska, ne postoji odobreni rok zadržavanja na teret železnice osim ako ugovorom nije drugačije određeno, a vreme zadržavanja se evidentira i naplaćuje od časa zaključenja ugovora o prevozu do časa predaje dokumentacije stanici. (ttv3/10)

Član 18.

Plaćanje prevoznih troškova

1. Pošiljalac koji preuzima na sebe sve ili jedan deo prevoznih troškova (prevozninu, dodatnu prevozninu, dodatak na prevozninu, naknade za sporedne usluge i druge troškove nastale u toku izvršenja prevoza) dužan je da to naznači u tovarnom listu, u rubrici 44. „Izjave o plaćanju“:

22

- 1.) „franko svi troškovi“ ako preuzima na sebe sve prevozne troškove zaključno sa izdavanjem pošiljke;
- 2.) „franko prevoznina uključivo...“ ako preuzima na sebe prevozninu i druge troškove. Troškovi se moraju tačno navesti prema ivičnim brojevima iz Tarife Deo 6;
- 3.) „franko prevoznina“ ako preuzima na sebe samo prevozninu;
- 4.) „franko iznos...“ ako preuzima na sebe određeni iznos. Ovaj iznos treba upisati samo brojevima. Oznake koje nisu navedene u ovom članu ne mogu se upisati u tovarni list.

2 Pošiljalac unapred plaća prevozne troškove za niže navedene stvari:

1) lakokvarljive stvari:	2) posmrtno ostatke;
- bademi bez ljuske	
- bekoni	3) stvari neznatne vrednosti
-cveće sveže, rezano	-čađ
-čaure svilenih buba	-kukuruzovina (šasa)
-dinje	-otpacu plastičnih materija
-divljač, ubijena	-pepeo
-ikra riblja, sveža	-prazna staklena i drvena upotrebljena ambalaža
-jaja, sveža	-rogoz
-južno voće(npr sveže smokve, limun, pomorandže, mandarine, banane)	-slama
-krompir, mlad	-stakleni krš
-krv za transfuziju	-stara guma
-kvasac	-stara hartija
-led	-stare krpe
-lešnici bez ljuske	-šumska stelja i
-lubenice	-trska;
-mast, svinjska i guščija	4) žive životinje:
-meso, sveže	-divlje životinje
-mlečni proizvodi(maslac, maslo, skorup, kajmak, sir, jogurt, kiselo mleko, surutka)	-kornjače
-mleko, sveže	-ostrige
-orasi, bez ljuske	-pčele
-pečurke, sveže (gljive)	-pernata živina
-pivo	-pijavice
-povrće, sveže	-sperma(seme za oplodavanje životinja)
-rasad	-suhomesnati proizvodi
-riba mrtva, sveža	-školjke morske, sveže
-sadnice i mladice vinove loze, voća, drveta, ruža i dr.	-venci od svežeg, suvog i veštačkog cveća)
-slanina, sveža	-vino slatko (šira)
-voće, sveže	-pitomi zečevi
-živina pernat, zaklana	-psi
-životinje zaklane	-puževi
-životinjski delovi za ishranu (iznutrice), sveži i	-rakovi
-žlezde životinjske za izradu lekova, sveže	-ribe
	-zmije i
	-žabe.

23

Za stvari iz ove tačke prevoznik može izuzetno, na osnovu posebnog sporazuma odobriti pošiljaocu da prevozne troškove plati primalac.

3. Ako se iznos prevoznih troškova koje preuzima da plati pošiljalac, ne može tačno utvrditi prilikom predaje stvari na prevoz, prevozilac može zahtevati od pošiljaoca da kao jemstvo položi iznos koji približno odgovara ovim troškovima. Na položeni iznos prevozilac izdaje priznanicu.

4. Prevozne troškove iz prethodnog stava ovog člana prevozilac će obračunati u roku od 30 dana po isteku roka isporuke i izdati frankaturni račun pošiljaocu, uz vraćanje priznanice.

Naknade za sporedne usluge, kao što su kolska dangubnina, ležarina, proveravanje mase, izveštavanje o prispeću, odvoz pošiljke u uputnoj stanici, istovar kola na otvorenoj pruži ili prevoz u krugu iste uputne stanice prouzrokovane nekom činjenicom koja se pripisuje primaocu ili nekim njegovim zahtevima mora uvek da plati primalac.

Član 19.

Pouzeće. Predujam

1. Najmanji iznos pouzeća kojim se pošiljka može opteretiti propisan je u Tarifi Deo 6.

Pošiljke praznih kola korisnika prevoza i kola u zakupu, kao i praznih kontenera ne mogu se opteretiti pouzećem.

2. Pošiljalac koji želi da optereti pošiljku pouzećem upisaće kao svoj zahtev u rubriku 49 - "Pouzeće (din)" tovarnog lista iznos samo brojevima i priložiti tovarnom listu, u posebnoj koverti, popunjenu bančinu uplatnicu, odnosno poštansku uputnicu na iznos pouzeća.

Pored toga, u rubriku 27 - "Izjave" pošiljalac će upisati svoju adresu i broj tekućeg računa službe društvenog knjigovodstva, ukoliko ga poseduje.

3. Duplikat tovarnog lista na kojem je upisan iznos pouzeća (u rubrici 49 - "Pouzeće (din)" tovarnog lista i overen potpisom blagajnika i staničnim žigom sa datumom služi pošiljaocu kao dokaz da je pošiljka opterećena pouzećem

4. Plaćanje pouzeća primalac može vršiti gotovim novcem ili čekom. Ček se mora izdati na ime pošiljaoca zasebno za iznos pouzeća. Na poleđini čeka primalac upisuje belešku: "Pouzeće" i potrebne podatke o pošiljci na koju se pouzeće odnosi.

5. Naplaćeni iznos pouzeća gotovim novcem ili čekom uputna stanica otprema pošiljaocu putem pošte, Službe za platni promet (SPP) ili banke u roku od 3 dana. (TTV 17/97)

6. Prevozilac može na zahtev pošiljaoca, na osnovu stvari koju je primio na prevoz, isplatiti predujam. Najviši iznos predujma od pošiljke propisan je u Tarifi Deo 6.

Za pošiljke iz člana 18. tačka 2. ove tarife, za prazna kola korisnika prevoza i kola u zakupu, kao i za pošiljke kod kojih se vrši ponovna predaja na prevoz (reekspedicija) ne naplaćuje se predujam.

Iznos predujma pošiljalac mora upisati u rubriku 50 - "Predujam (din)" tovarnog lista samo brojevima.

7. Za iznos pouzeća i predujma naznačen u tovarnom listu prevozilac naplaćuje proviziju propisanu Tarifom Deo 6.

Izmena ugovora o prevozu

1. Pošiljalac ima pravo da izmenom ugovora o prevozu zahteva:

- 1) da mu se stvar vrati u otpravnoj stanici;
- 2) da se stvar usput zaustavi;
- 3) da se izdavanje stvari odloži;
- 4) da se stvar izda nekom drugom primaocu;
- 5) da se stvar izda u nekoj drugoj uputnoj stanici;
- 6) da se stvar vrati u otpravnu stanicu;
- 7) da se novčani iznosi za koje je u tovarnom listu naznačeno da će ih platiti primalac naplate od njega
- 8) da se stvar naknadno optereti pouzećem, da se iznos pouzeća poveća ili smanji, ili da se od pouzeća odustane.

Izmena ugovora o prevozu vrši se na posebnom obrascu: "Izmena ugovora o prevozu" (vidi Prilog IV, uzorak 9 ove tarife). Pored podataka upisanih u ovom obrascu, pošiljalac je dužan da te podatke upiše i overi svojim potpisom i u duplikat tovarnog lista u rubriku 76 – "Izmene ugovora o prevozu", koji zajedno sa izmenom ugovora o prevozu podnosi otpravnoj stanici. Stanica potvrđuje prijem popunjenog obrasca "Izmena ugovora o prevozu" stavljanjem staničnog žiga sa datumom na duplikat tovarnog lista, u rubrici 76 – "Izmene ugovora o prevozu", ispod izjave pošiljaoca. Duplikat tovarnog lista vraća se pošiljaocu.

2. Primalac ima pravo da izmeni ugovor o prevozu ako pošiljalac u tovarnom listu (rubrika 27 – "Izjave") naznači da primalac ima pravo raspolaganja pošiljkom, ili ako mu je predao duplikat tovarnog lista.

U tom slučaju primalac može zahtevati:

- 1) da se stvar usput zaustavi;
- 2) da se izdavanje stvari odloži
- 3) da se stvar izda nekom drugom primaocu;
- 4) da se stvar izda u nekoj drugoj uputnoj stanici;
- 5) da se stvar vrati u otpravnu stanicu.

Stanica potvrđuje primaocu prijem popunjenog obrasca "Izmena ugovora o prevozu" na duplikatu u rubrici 76 – "Izmene ugovora o prevozu", odnosno tovarnom listu u rubrici 72 – "Beleška stanice koja postupa po zahtevu za izmenu ugovora o prevozu", potpisom i staničnim žigom sa datumom.

3. Prevozilac će postupiti po zahtevu pošiljaoca odnosno primaoca za izmenu ugovora o prevozu samo ako je taj zahtev moguće izvršiti.

Stanica koja po zahtevu pošiljaoca odnosno primaoca izvrši izmenu ugovora o prevozu dužna je da, pored izmene podataka u tovarnom listu, upiše i belešku o izvršenim izmenama ugovora o prevozu na poleđini tovarnog lista (list 1) i tovarne karte (list 2), u rubriku 72 – "Beleške stanice koja postupa po zahtevu za izmenu ugovora o prevozu" i potvrdi je potpisom i staničnim žigom sa datumom.

4. Kada prevozilac nije u mogućnosti da postupa po zahtevu za izmenu ugovora o prevozu, obavestiće odmah, na najbrži način, pošiljaoca odnosno primaoca o smetnjama zbog kojih nije moguće izvršiti zahtev za izmenu ugovora.

5. Ako se izmenom ugovora o prevozu zahteva da se pošiljka zaustavi u nekoj usputnoj stanici, ili da se zadrži u uputnoj stanici, prevoznik će za svako zaustavljanje odnosno zadržavanje naplatiti kolsku dangubninu, odnosno ležarinu.
U slučaju zaustavljanja pošiljke i njenog zadržavanja duže od 24 časa prevoznik može stvar istovariti i staviti je na ležanje, ili je predati špediteru ili javnom skladištu, na trošak i odgovornost pošiljaoca, odnosno primaoca. O ovim merama prevoznik će izvestiti pošiljaoca, odnosno primaoca.
6. Ako se izmenom ugovora o prevozu pošiljka vraća pošiljaocu u otpravnoj stanici, pored nastalih naknada za sporedne usluge (potvrda prijema, vagarina itd.), ~~za denčane pošiljke računa se još i ležarina za vreme ležanja pošiljke, a~~ (ttv 24/11) za kolske pošiljke kolska dangubnina, i to od časa dostave kola za utovar pa do vraćanja praznih kola, a najmanje naknada za otkaz kola posle dostave.
7. Ako se izmenom ugovora o prevozu menja uputna stanica, prevoznina se uvek računa odvojeno (lomljeno), i to: do stanice izmene ugovora o prevozu i od stanice izmene ugovora o prevozu do nove uputne stanice.
U svim slučajevima iz prethodnog stava ove tačke primenjuje se propis o najmanjoj prevoznini.
8. Za izvršenje ugovora o prevozu prevoznik naplaćuje, pored nastalih troškova, i naknadu za izmenu ugovora o prevozu propisanu u Tarifi Deo 6.
9. Troškove u vezi sa izmenom ugovora o prevozu i propisanu naknadu pošiljalac odnosno primalac je dužan da plati prilikom podnošenja zahteva za izmenu ugovora o prevozu. Ako se tom prilikom ne mogu utvrditi iznosi svih troškova koji bi mogli nastati u vezi sa izmenom ugovora o prevozu, prevoznik će zahtevati od pošiljaoca da položi odgovarajući depozit.

Član 21.

Smetnje pri prevozu

1. Ako usled nastalih smetnji dalji prevoz stvari nije moguć, a ne postoji pomoćni prevozni put, prevoznik će od pošiljaoca, kada predviđa da će smetnja trajati duže od dva dana, zahtevati uputstvo za dalji postupak sa pošiljkom.
2. Za pošiljku koja se zaustavi zbog smetnji pri prevozu ne naplaćuje se ležarina, odnosno kolska dangubnina, i to:
  - 1) za pošiljku zaustavljenu u otpravnoj stanici – za 24 časa;
  - 2) za pošiljku zaustavljenu u usputnoj stanici - za 48 časova.Rokovi iz prethodnog stava počinju teći od 0,01 časova narednog dana, po isteku dana kada je poslat izveštaj o nastalim smetnjama.
3) Navedeni rokovi u prvom stavu ove tačke se ne primenjuju u slučaju da smetnja pri prevozu nastane krivicom korisnika, pri čemu se dangubnina odnosno stajarina obračunava i naplaćuje od časa kada se smatra da je obavljeno izveštavanje korisnika o nastaloj situaciji pri prevozu. (ttv22/10)
3. U slučaju smetnji pri prevozu pošiljalac može raskinuti ugovor, ili uputstvom odrediti drugog primaoca ili drugu uputnu stanicu samo ako otpravnoj stanici podnese duplikat tovarnog lista i u rubrici 77 – “Uputstvo pošiljaoca u slučaju smetnje pri prevozu ili izdavanju” upiše raskid, odnosno izmenu ugovora o prevozu.
4. Ako pošiljalac ne da svoje uputstvo u rokovima predviđenim u tački 2. ovog člana, prevoznik ima pravo da na trošak i rizik pošiljaoca preda stvar špediteru ili javnom skladištu.
5. Ako smetnja pri prevozu prestane pre prispeća uputstva od pošiljaoca, prevoznik šalje pošiljku uputnoj stanici ne čekajući uputstvo pošiljaoca, o čemu ga izveštava.

26

6. Ukoliko se pošiljka prevozi sa pratiocem, prevoznik će njega obavestiti o smetnjama pri prevozu zbog kojih se pošiljka ne može dalje prevoziti.

Ako je pratilac pošiljke ovlašćen da daje izmenu ugovora o prevozu, prevozilac će o smetnjama zbog kojih nije moguć dalji prevoz obavestiti samo pratioca. Isto tako, prevozilac će samo pratioca pošiljke obavestiti o nemogućnosti izvršenja njegovih uputstava.

7. Za izmene ugovora o prevozu, koje se daju na osnovu izveštaja o smetnji pri prevozu, prevozilac ne naplaćuje naknadu za izmenu ugovora o prevozu.

Član 22.

Proveravanje broja komada, mase i sadržaja pošiljke u uputnoj stanici

1. Pošiljalac odnosno primalac može zahtevati da prevozilac pri izdavanju stvari proveri masu i broj komada.

Prevozilac će na zahtev pošiljaoca odnosno primaoca utvrditi masu punih i praznih kola u uputnoj stanici, ako je to moguće s obzirom na saobraćajne prilike, prirodu stvari i postojanje vage. Zahtev za proveravanje mase punih i praznih kola, kao i broja komada, u uputnoj stanici, pošiljalac upisuje u tovarni list, u rubriku 27 – “Izjave”, prilikom predaje pošiljke na prevoz, a primalac ga pismeno dostavlja uputnoj stanici pre izdavanja stvari.

2. U cilju pravilne primene tarife primalac može zahtevati od prevozioca proveravanje sadržaja pošiljke ako je u tovarnom listu, u rubrici 40 – “Naznačenje vrste stvari”, pogrešno naveden, pa je u vezi s tim tarifa pogrešno primenjena.

Ovo proveravanje primalac može zahtevati ako prethodno iskupi tovarni list i ako nijedan deo pošiljke nije odvezen iz stanice.

3. Zbog proveravanja broja komada, mase i sadržaja rok za odnošenje se ne produžava.

Sve troškove oko proveravanja sadržaja pošiljke snosi primalac.

Član 23.

Prethodno obaveštavanje primaoca o prispeću kolskih pošiljaka

1. Prevozilac je dužan da obavesti primaoca o vremenu prispeća najkasnije 6 časova pre prispeća kompletnog pošiljaočevog maršrutnog voza ili grupe kola na istovarno mesto.
2. Kod pojedinačnih kolskih pošiljaka prevozilac je dužan da najkasnije 2 časa po njihovoj otpremi iz poslednje ranžirne ili rasporedne stanice, odnosno otpravne stanice, ukoliko je ona bliža od poslednje ranžirne ili rasporedne stanice, obavesti primaoca o predviđenom vremenu prispeća pojedinačnih pošiljaka.
3. Za prethodno obaveštavanje primaoca o prispeću pošiljke prevozilac ne naplaćuje naknadu.

Član 24.

Izveštavanje primaoca o prispeću pošiljke

1. Prevoznik izveštava primaoca o prispeću pošiljke čim je pripremi za izdavanje. Dan prispeća mora se označiti utvrditi na tovarnom listu staničnim žigom sa datumom u rubriku 67 – “Žig sa datumom uputne stanice”.

O prispeću pošiljke primalac se izveštava preporučenim pismom, telefonom, telefaksom, teleksom, telegramom i pismeno putem raznosaa. Pri izveštavanju primaoca naznačuje se rok u kojem se pošiljka mora odneti i prevozni troškovi koje treba platiti. (TTV 17/97)

2. Izveštavanje se smatra izvršenim obavljenim: (TTV 17/97)

1) ako se obavi telefonom, telefaksom ili teleksom, posle završenog razgovora, odnosno predaje telefaksa ili teleksa. (TTV 17/97)

2) Ako se vrši telegrafskim putem – 12 časova posle predaje telegrama pošti;

3) Ako se vrši preporučenim pismom – 24 časa posle predaje pošti;

4) Ako se vrši putem raznosaa – neposredno predajom izveštaja.

3. Prevoznik i korisnik prevoza mogu posebnim sporazumom odrediti način i vreme izveštavanja.

4. Za izveštavanje primaoca o prispeću pošiljke prevoznik naplaćuje naknadu propisanu Tarifom Deo 6.

Član 25.

Izdavanje stvari i uzimanje uzoraka

1. Stvar se izdaje u stanici, sa mesta koja su za to određena.

2. Primalac može odbiti prijem stvari i po prijemu tovarnog lista i nakon plaćanja prevoznih troškova, sve dok se ne postupi po njegovom zahtevu za utvrđivanje gubitka ili oštećenja stvari. Ako prilikom izdavanja stvari nedostaje jedan ili više komada navedenih u tovarnom listu, prevoznik je dužan da na zahtev primaoca sastavi zapisnik o izvidaju.

3. Stvar predata na prevoz sa oznakom “Ostaje u stanici” može se izdati primaocu kada dokaže pravo raspolaganja. Kao dokaz o pravu raspolaganja služi, u prvom redu, duplikat tovarnog lista, koji prevoznik zadržava kada izda stvar.

4. Primalac može odrediti da se izveštaj o prispeću stvari, kao i sama stvar izda drugom licu na osnovu njegovog punomoćja (Prilog IV, Uzorak 7 ove tarife) ako prethodno preda uputnoj stanici pismenu izjavu o tome na propisanom obrascu (Prilog IV, Uzorak 6 ove tarife).

5. Ako pošiljalac zahteva, prevoznik će mu izdati potvrdu o tome da li je i kada pošiljka izdata primaocu. Za izdavanje potvrde o prijemu ili izdavanju stvari prevoznik naplaćuje propisanu naknadu iz Tarife Deo 6, kao i poštanske troškove u vezi sa pribavljanjem podataka i dostavljanjem potvrde pošiljaocu.

Uzorak potvrde dat je u Prilogu IV ove tarife (Uzorak 10).

6. Primopredaja kola i tovarnog pribora, pre i posle završenog istovara, između uputne stanice i primaoca vrši se pismeno. Tom prilikom se utvrđuje dan i čas primopredaje, kao i stanje kola i tovarnog pribora.

skinutih plombi i njihove oznake stanica upisuje u rubriku 75 – “Promene i skidanje železničkih plombi” tovarnog lista (Izveštaj o prispeću – list 3) i u **Belžnik stavljenih / skinutih plombi K-221. (ttv 24/11)**

Posle izvršenog istovara stvari primalac je dužan da prevoziocu vrati očišćena kola. Kada primalac ne očisti kola, pa to izvrši prevozilac, troškovi čišćenja naplaćuju se od primaoca.

Ako je sanitarnim, veterinarskim, fitosanitarnim ili drugim propisima predviđeno posebno čišćenje, obavezna dezinfekcija ili pranje kola posle istovara, s obzirom na stvari koje su se u njima prevozile, dezinfekciju, pranje i posebno čišćenje vrši prevozilac, uz naplatu naknada propisanih u Tarifi Deo 6.

Uzimanje uzoraka stvari

7. Uzimanje uzorka stvari pre iskupljenja tovarnog lista dopušta se primaocu ako je pošiljalac u rubrici 27 – “Izjave” tovarnog lista dao o tome pristanak, odnosno ako ovaj pristanak naknadno dostavi pismenim putem.

Primalac podnosi uputnoj stanici pismeni zahtev za uzimanje uzorka. Ovo može učiniti tek po prijemu izveštaja o prispeću pošiljke. Zbog uzimanja uzorka rok za odnošenje stvari se ne produžava.

8. Primalac obezbeđuje potreban materijal za uzimanje uzoraka (vrećice, omote, bočice, kanap, pečatni vosak itd.)

Prilikom uzimanja uzorka kod pakovanih stvari može se otvoriti najviše 10 komada jedne pošiljke, a masa uzetih uzoraka ne treba da bude veća od 3 kg po pošiljci.

9. Uzorci stvari se mogu uzimati samo u prisustvu železničkog radnika, koji u rubriku 40 – “Naznačenje vrste stvari” mora upisati belešku:”Uzet uzorak stvari” i na poleđini tovarnog lista (list 1) u rubriku 73 – “Saopštenje primaocu” naznačenje količine uzetih stvari. Upisanu belešku u rubrici 73 tovarnog lista potvrđuje ovlašćeno lice potpisom i pečatom.

Za uzimanje uzoraka naplaćuje se naknada propisana Tarifom Deo 6.

Član 26.

Rokovi za odnošenje stvari

1. Rok za odnošenje stvari koje istovaruje primalac iznosi: (ob. 30, ttv 8/09)

- za pojedinačne pošiljke: 6 časova
- za grupe kola: 12 časova i
- za maršrutne odnosno kompletne vozove: 18 časova

Rok za odnošenje živih životinja iznosi 2 časa.

Za stvari (pojedinačne pošiljke) na čije stanje utiču vremenski uslovi, usled čega je otežan njihov istovar, rok za odnošenje stvari iznosi 10 časova.

~~1. Rok za odnošenje stvari koje istovaruje primalac iznosi 6 časova.~~

~~— Rok za odnošenje živih životinja iznosi 2 časa.~~

~~— Međutim, za pošiljke pošiljaočevih maršrutnih vozova i pošiljke stvari na čije stanje utiču vremenski uslovi, usled čega je otežan njihov istovar, rok za odnošenje iznosi 10 časova.(ob. 30, ttv 8/09)~~

2. Rokovi za odnošenje stvari koje istovara primalac počinju teći od časa kada se izveštavanje o prispeću stvari smatra izvršenim, odnosno kada su kola postavljena na istovarno mesto, no najranije od početka radnog vremena stanice ako su kola postavljena na istovarno mesto i primalac izvešten pre početka radnog vremena stanice.

(ob. 30, ttv 8/09)

Ako je pošiljka upućena sa oznakom „Ostaje u stanici“, ili ako se primalac odrekao izveštavanja, rok za odnošenje stvari počinje teći od časa kada je pošiljka pripremljena za izdavanje.

Ako rok za odnošenje stvari nije istekao do kraja radnog vremena stanice, nastavlja se početkom narednog dana uputne stanice.

Ukoliko rok za odnošenje stvari istekne u radno vreme stanice, kolska dangubnina se računa od časa isteka roka do časa kada se prazna kola vrate stanici, pa i za vreme kada stanica ne radi.

~~3. Denčane pošiljke koje istovara prevozilac, primalac je dužan da odnese u roku od 24 časa, koji se računa od časa kada se izveštavanje o prispeću smatra izvršenim. (ttv24/11)~~

3. 4. Prevozilac i primalac mogu ugovoriti i kraće rokove za odnošenje.

4. 5. U roku za odnošenje stvari ne računa se:

- 1) vreme potrebno za radnje koje vrše carinski, veterinarski i drugi nadležni organi uprave;
- 2) vreme zakašnjenja istovara koje je prouzrokovao prevozilac.

5. 6. Ako se kola ne mogu postaviti na istovar zato što korisnik prevoza ranije postavljena kola za utovar odnosno istovar nije utovario odnosno istovario, rok istovara teče od časa kada su kola pripremljena za postavljanje.

Prevozilac ove smetnje utvrđuje i upisuje u određenu rubriku knjige primopredaje kola, što primalac mora potpisati.

Primalac je dužan da plati kolsku dangubninu i za sva kola koja su zadržana u usputnoj stanici ili čekaju u uputnoj stanici njegovom krivicom.

Ukoliko postavljanje kola na istovarno mesto vrši korisnik prevoza sopstvenom vučom, posebnim sporazumom može se utvrditi potrebno vreme za postavljanje kola sa primopredajnog na mesto istovara.

6. 7. Za prekoračenje propisanog roka za odnošenje naplaćuje se kolska dangubnina, ležarina propisana Tarifom Deo 6.

7. 8. U opravdanim slučajevima prevozilac može odustati od naplate kolske dangubnine i ležarine.

8. 9. Prevozilac će omogućiti primaocu smeštanje istovarenih stvari kolskih pošiljaka na stanično zemljište ako za to ima mogućnosti, uz propisanu naknadu. Za ovako smeštene stvari na staničnom zemljištu prevozilac ne odgovara.

Ako je rok za odnošenje prekoračen za više od 24 časa, prevozilac može, na trošak i rizik primaoca, istovariti stvari i staviti ih na privremeni smeštaj, ili ih predati špediteru, javnom skladištu ili drugom prevoziocu radi dostave primaocu.

Član 27.

Ponovna predaja pošiljke na prevoz (reekspedicija)

1. Po pristanku prevozioca primalac može prispelu pošiljku ponovo predati na prevoz u uputnoj stanici pre odnošenja (ponovna predaja), pod uslovom da je pošiljka za sve vreme bila na čuvanju kod prevozioca i da je ponovo predana na prevoz u stanju u kakvom je prispela u stanicu ponovne predaje.

Prethodni troškovi prevoza reekspedovane pošiljke moraju biti plaćeni i ne mogu teretiti pošiljku kao predujam.

Reekspedicija uvoznih pošiljaka pretovarenih na inostranim prugama iz jednih u više kola dozvoljena je samo za celu grupu kola, istu uputnu stanicu i istog primaoca.

Pošiljka se može ponovo predati na prevoz ako su u smislu propisa Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju i drugih važećih propisa ispunjeni svi uslovi za dalji prevoz u novu uputnu stanicu.

Pošiljalac je dužan da u rubriku 27 – „Izjave“ tovarnog lista upiše belešku: „Ponovna predaja, bez promene tovara, prispeće broj.....“

2. Rok za ponovnu predaju pošiljke u unutrašnjem saobraćaju i za uvozne carinske pošiljke koje se iz stanice ponovne predaje upućuju na carinjenje u drugu carinsku stanicu, kao i za rok za koji se ne računa kolska dangubnina za pošiljke kod kojih se vrši samo izmena carinske stanice, ili se iz carinske stanice upućuje na carinski smeštaj u drugu stanicu pod carinski nadzor, iznosi 3 časa. Rok za ponovnu predaju uvozne carinske pošiljke koja će posle carinjenja biti ponovo predata na prevoz iznosi ~~10~~ **6** časova. U svim slučajevima rok za ponovnu predaju počinje da teče od časa izvršenog obaveštavanja o prispeću pošiljke. (ttv24/11)

Za izvršenje ponovne predaje pošiljke prevoznik naplaćuje naknadu propisanu Tarifom Deo 6.

Član 28.

Smetnje pri izdavanju

1. Smetnja pri izdavanju pošiljke postoji:

- 1) ako primalac ne može pronaći;
- 2) ako primalac odbije prijem pošiljke;
- 3) ako tovarni list nije iskupljen u propisanom roku;
- 4) ako je izdavanje zabranio nadležni organ.

2. Smetnje pri izdavanju pošiljke nastaju ako tovarni list nije iskupljen, radnim danima, vikendom i u dane praznika i to:

- 1) za kolske pošiljke u roku od dva dana, pri čemu rok počinje da teče po isteku roka za odnošenje.
- 2) Za pošiljke živih životinja, lakokvarljivih roba i roba razreda 1 RID-a, u roku za odnošenje. (ttv24/11)

~~2. Smetnja pri izdavanju pošiljke nastaje ako tovarni list nije iskupljen, i to:~~

- ~~1) za kolske pošiljke u roku od 2 dana;~~
- ~~2) za denčane pošiljke u roku od 5 dana, osim za denčane pošiljke sa oznakom „Ostaje u stanici“ u roku od 8 dana;~~
- ~~3) za žive životinje, lakokvarljive stvari i eksplozivne predmete i materije u roku za odnošenje.~~

~~Za slučajeve pod 1) i 2) ove tačke rok počinje da teče po isteku roka za odnošenje.~~

3. O postojanju smetnji pri izdavanju stvari uputna stanica će odmah izvestiti pošiljaoca, putem otpravne stanice, i od njega zatražiti uputstvo.

Pošiljalac može naznačiti u tovarnom listu (rubrika 27 – „Izjave“) da mu se u slučaju smetnji pri izdavanju stvar vrati u otpravnu stanicu bez prethodnog izveštavanja.

4. Ako primalac odbije prijem stvari, pošiljalac može dati uputstvo i bez podnošenja duplikata tovarnog lista.

5. Ako primalac, pošto je odbio prijem stvari, naknadno izjavi da pošiljku prima, ili se smetnja pri izdavanju otkloni, stvar mu se izdaje, osim ako uputna stanica u međuvremenu primi od pošiljaoca protivno uputstvo. O ovom izdavanju prevoznik će odmah izvestiti pošiljaoca.

6. Ako uputstvo pošiljaoca ne prispe u roku propisanom u tački 2. člana 21. ove tarife, prevoznik ima pravo da na trošak i rizik pošiljaoca preda stvari špediteru ili javnom skladištu.

Član 29.

Utvrđivanje gubitaka ili oštećenja stvari

1. Utvrđivanje stanja stvari prevozioc vrši besplatno. Ako se pri utvrđivanju vršenom na zahtev imaoca prava ne utvrdi nikakva šteta, ili se utvrdi šteta koju je prevozioc već priznao, imalac prava je dužan da nadoknadi nastale troškove i da plati naknadu za utvrđivanje štete kod stvari propisanu Tarifom Deo 6.
2. Ukoliko imalac prava ne prizna činjenice utvrđene zapisnikom o izviđaju, može zahtevati da se stanje i masa stvari, kao i uzroci, okolnosti i iznos štete utvrde sudskim putem.
3. Ako je prevozioc pozvao imaoca prava da prisustvuje utvrđivanju delimičnog gubitka ili oštećenja stvari, a on ne dođe u zakazano vreme, prevozioc će utvrditi činjenično stanje i bez njega, u prisustvu svedoka, a po potrebi uz učešće veštaka.
Ako stanje stvari ili druge okolnosti zahtevaju da se utvrđivanje delimičnog gubitka ili oštećenja stvari, izvrši bez odlaganja, prevozioc neće zvati imaoca prava da prisustvuje tom utvrđivanju.
4. Prevozioc će imaocu prava, kojeg je on pozvao, nadoknaditi opravdane troškove u vezi sa prisustvovanjem utvrđivanju gubitaka ili oštećenja stvari ako je do delimičnog gubitka ili oštećenja stvari došlo njegovom krivicom.
5. Imalac prava može, pored veštaka koji treba po pozivu prevozioca da prisustvuje utvrđivanju gubitka ili oštećenja stvari, pozvati i druge veštake o svom trošku.
6. Potpun gubitak pošiljke potvrđuje se beleškom i žigom stanice na svim delovima (koji prate pošiljku) tovarnog lista, u rubrici 69 – „Žig izdavanja“, bez izdavanja zapisnika o izviđaju.
7. Uputna stanica je dužna da ponudi primaocu da iskupi tovarni list i u slučaju potpunog gubitka pošiljke.

Član 30.

Odgovornost prevozioca za naknadu štete kod ponovne predaje (reekspedicije) pošiljke

Ako je pošiljka ponovo predata na prevoz (ponovna predaja) i posle toga se utvrdi delimičan gubitak ili oštećenje stvari u novoj uputnoj stanici, pretpostavlja se da je (pod uslovom da je pošiljka za sve vreme, od prispeća do ponovne predaje, bila na čuvanju kod prevozioca i da je ponovo predata na prevoz u stanju u kakvom je prispela u stanicu ponovne predaje) ovaj delimičan gubitak odnosno oštećenje stvari nastalo za vreme važenja poslednjeg ugovora o prevozu.

32

Član 31.

Ograničenje odgovornosti prevozioca u posebnim slučajevima

Kada se drumska vozila, mašine ili poljoprivredne sprave prevoze nepakovane ili nedovoljno pakovane, pošiljalac je dužan da delove koji se mogu lako odstraniti posebno navede u tovarnom listu (rubrika 40 – „Naznačenje vrste stvari“), odnosno dodatnom listu uz overu prevozioca.

Ako delovi iz prethodnog stava nisu posebno navedeni, smatra se da nisu ni postojali.

Član 32.

Visina odštete i naknade zbog prekoračenja roka isporuke

1. Visina odštete zbog prekoračenja roka isporuke regulisana je čl. 72. Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju.

2. U slučaju da prevozioc pošiljku oročenog prevoza ne preveze u ugovorenom roku i ne stavi je primaocu na raspolaganje u roku propisanom u članu 13. tačka 6. ove tarife, platiće imaocu prava posebnu naknadu, propisanu Tarifom Deo 6, za svakih započelih 100 kg stvarne mase i svaki započeti čas zakašnjenja, no najviše za 24 časa. Iznos ove naknade ne može biti veći od dvostrukog iznosa naplaćene prevoznine odnosne pošiljke.

3. Odštetu odnosno naknadu zbog prekoračenja roka isporuke iz tačke 1. i 2. ovog člana isplaćuje železnička transportna organizacija na čijem se području nalazi uputna stanica, na osnovu pismene reklamacije imaoca prava iz ugovora o prevozu, koja se mora podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana izdavanja stvari.

4. Prevozioc neće platiti odštetu odnosno naknadu iz tačke 1. i 2. ako je do zakašnjenja voza, odnosno do zakašnjenja priprema za odnošenje i izveštavanje primaoca došlo zbog prekida saobraćaja, krivice imaoca prava, neke njegove naredbe ili okolnosti koje prevozioc nije mogao predvideti niti izbeći, odnosno čije posledice nije mogao da ukloni.

Stanica u kojoj su nastale pomenute okolnosti upisuje belešku o tome u sve delove tovarnog lista (rubrika 70- „Prekid roka isporuke“) koji prate pošiljku.

Član 33.

Reklamacije

1. Prevozioc je dužan da imaocu prava vrati više naplaćene iznose i da nadoknadi nastalu štetu (zbog oštećenja, potpunog ili delimičnog gubitka i za prekoračenje roka isporuke pošiljke) ukoliko ju je svojom krivicom prouzrokovao, a manje naplaćene iznose i štetu (prouzrokovanu licima, drugim stvarima, voznim sredstvima, uređajima i postrojenjima) koju je prouzrokovao korisnik prevoza ima pravo naknadno da naplati od korisnika prevoza.

Vraćanje više naplaćenih prevoznih troškova

2. Prevozioc po službenoj dužnosti vraća imaocu prava više naplaćene prevozne troškove.

Prevoznik (kontrola prihoda) prethodno obavještava imalca prava o više naplaćenom iznosu prevoznih troškova. Nakon prijema „Izveštaja o više naplaćenim prevoznim troškovima“, imalac prava je dužan da u roku od šest meseci od dana plaćanja podnese prevozniku, pored izveštaja:

- 1) duplikat tovarnog lista, frankaturni račun (ako je bio ispostavljen) i druga dokumenta koja služe kao dokaz o plaćenim prevoznim troškovima, ukoliko je prevozne troškove platio pošiljalac;
- 2) tovarni list (list 1) i druga dokumenta o izvršenom plaćanju prevoznih troškova, ako je prevozne troškove platio primalac;
- 3) ime, prezime, adresu, naziv i broj računa na koji treba izvršiti uplatu.

Imalac prava može podneti reklamaciju prevozniku (kontrolu prihoda na čijem se području nalazi stanica kod koje je izvršeno plaćanje) u pismenoj formi, sa zahtevom za povraćaj više plaćenih prevoznih troškova.

Naplata manje plaćenih prevoznih troškova

3. Prevoznik ima pravo da naknadno plati troškove prevoza koje je propustio da naplati ili ih je naplatio u manjem iznosu nego što je imao pravo.

Radi naplate potraživanja iz stava 1. ove tačke prevoznik pismeno poziva korisnika prevoza da plati manje naplaćen iznos. Ako korisnik prevoza ne izmiri potraživanje u roku od **30 7 dana (ttv 17/2000)** od dana pismenog poziva, prevoznik ima pravo da traži naplatu putem suda.

Ostala potraživanja iz ugovora o prevozu

4. Reklamaciji za naplatu drugih potraživanja nastalih na osnovu ugovora o prevozu (gubici, oštećenja, naknade zbog prekoračenja roka isporuke) treba priložiti:

- 1) tovarni list (list 1), odnosno duplikat tovarnog lista (list 4);
  - 2) sve druge isprave koje dokazuju opravdanost reklamacije, kao i dokaze o vrednosti stvari u mestu i u vreme njihove predaje na prevoz (zapisnik o izviđaju, nalaz sudskog veštaka, faktura i dr.).
- Obrazložena reklamacija se podnosi železničkoj transportnoj organizaciji na čijem se području nalazi uputna stanica.

5. Isprave koje se podnose uz reklamaciju mogu se dati i u prepisu ili fotokopiji, ali se pre isplate potraživanja isprave moraju podneti u originalu.

6. Pravo na podnošenje reklamacije od lica koje nije izvršilo plaćanje, odnosno koje nije imalac prava potraživanja, utvrđuje se odgovarajućim važećim ispravama, kao što su: ustupnica (cesija), punomoćje i sl. Prevoznik može zahtevati da potpisi na ovim ispravama budu overeni.

Opšti propisi

1. Prevozninom se smatra samo prevozna cena za jednu pošiljku, a računa se posebno za svaku pošiljku. Pod pojmom prevoznina smatra se i dodatna prevoznina.
2. Prevoznina, dodatak na prevozninu, naknade za sporedne usluge i ostali troškovi zaračunati u tovarnom listu čine prevozne troškove.
3. Prevoznina, ukoliko nije drugačije propisan, utvrđuje se prema:
  - 1) vrsti pošiljke (~~denčana~~ ili kolska) (ttv24/11)
  - 2) načinu prevoza (redovan, oročen, dogovoren i **brzovoz ekspresni**) (ttv 17/2002)
  - 3) vrsti stvari (tarifski razred u koji je stvar razvrstana);
  - 4) masi pošiljke za koju se plaća prevoznina (računska masa);
  - 5) tarifskom odstojanju;
  - 6) vrsti i vlasništvu kola.
4. Masa pošiljke obuhvata, ukoliko tarifa drugačije ne propisuje, sve što je predato na prevoz zajedno sa stvarima.
Deo kilograma zaokružuje se na ceo kilogram naviše.
5. Kao osnova za računanje prevoznine služi računska masa, koja se utvrđuje na osnovu:
  - 1) stvarne mase,
  - 2) povećane mase, ukoliko je povećanje propisano tarifom,
  - 3) jedinične mase
  - 4) najmanje mase.
6. Tarifsko odstojanje, kao i uslovi za primenu, navedeni su u Daljinaru, za prevoz stvari na prugama JŽ (Tarifa Deo 4), odnosno u Tranzitnoj tarifi (Tarifa Deo 7). Tarifsko odstojanje se utvrđuje prema prevoznom putu propisanom u Putokazu (Tarifa Deo 5).
7. Prevozni stavovi su propisani u Tarifi Deo 6, odnosno u Tarifi Deo 7, i saveznim tarifama za međunarodni saobraćaj, a naknade su propisane u Tarifi Deo 6, Deo 6a, Deo 7 i saveznim tarifama.
8. **Ako za računanje prevoznine treba povećati ili smanjiti prevozni stav za izvesni procenat, ovako povećani ili smanjeni prevozni stav zaokružuje se na 0,10 dinara naviše.** (ttv 17/97)
9. **Za pošiljke koje se sastoje od više predmeta koji spadaju u različite tarifske razrede prevoznina se računa za svaki od tih predmeta po tarifskom razredu u koji taj predmet spada, a ukupna prevoznina zaokružuje se na 0,10 dinara naviše.**
Zaokruživanje ukupne prevoznine obavlja se u smislu propisa, drugog stava tačke 8. ovog člana.
(ttv 17/97)
10. **Ako prevozninu, izračunatu po opštim propisima, treba povećati ili smanjiti za izvestan procenat, iznos povećanja ili smanjenja dodaje se, odnosno oduzima od te prevoznine, pa se tako dobijena prevoznina zaokružuje na 0,10 dinara naviše.**
Zaokruživanje ukupne prevoznine vrši se u smislu propisa drugog stava tačke 8. ovog člana. (ttv17/97)

11. Prevoznina ne može biti manja od najmanje prevoznine propisane u Tarifi Deo 6, odnosno Tarifom Deo 7, i to:

- za kolske pošiljke za jedna kola,
- za denčane pošiljke od pošiljke. (ttv24/11)

12. Prevoznik naplaćuje naknade za sporedne usluge, za posebne radnje i izdatke vezane za izvršenje ugovora o prevozu koje vrši za račun ili u ime korisnika prevoza, odnosno za upotrebu sredstava prevoznika potrebnih pri prevozu, propisane u Tarifi Deo 6, Deo 6a i Deo 7. (ttv17/97)

13. Izračunata prevoznina, dodatak na prevozninu, pojedinačne naknade za sporedne usluge i ostali troškovi zaokružuju se na 0,10 dinara naviše.

Zaokruživanje ukupne prevoznine vrši se u smislu propisa drugog stava tačke. 8 ovog člana. (ttv17/97)

Član 35.

REZERVISANO (ttv 24/11)

Denčane pošiljke

1. Za stvari koje se prevoze kao denčane pošiljke kao osnov za računanje prevoznine, bez obzira na vrstu stvari, uzima se stvarna masa pošiljke ukoliko tarifa drugačije ne propisuje.

Za računanje prevoznine kod denčanih pošiljaka uzima se najmanja masa od 50 kg ukoliko tarifa drugačije ne propisuje.

2. Masa koja služi za računanje prevoznine zaokružuje se:

- do 1.000 kg svakih otpočetih 50 kg na 50 kg naviše i
- preko 1.000 kg svakih otpočetih 100 kg na 100 kg naviše.

3. Prevoznina se računa na osnovu računске mase i odgovarajućeg prevoznog stava za denčane pošiljke propisanog u Tarifi Deo 6.

Za denčane pošiljke stvarne mase preko 2.500 kg uračunata ne zaokružena prevoznina se smanjuje za 20%.

4. Kod denčanih pošiljaka koje se sastoje od više predmeta prevoznina se računa za ukupnu računsku masu pošiljke, koja se dobija zbirom deonih masa (stvarne, povećane), ako su predmeti odvojeno pakovani i ako ih je pošiljalac odvojeno naveo u tovarnom listu.

5. Ako pošiljalac preda na prevoz jednu ili, istovremeno, više denčanih pošiljaka stvarne mase preko 4.000 kg, za istu uputnu stanicu i sam ih utovari u jedna kola ili kamion, odnosno kada utovar ovih pošiljaka za račun korisnika prevoza vrši železnički auto saobraćaj na osnovu ugovora sa korisnikom prevoza, prevoznina se računa za svaku pojedinačnu pošiljku, na osnovu utvrđenog odstojanja i najjeftinijeg prevoznog stava za denčane pošiljke (prevozni stav za masu preko 2.500 kg), pri čemu se izračunata nezaokružena prevoznina smanjuje za 40%. ~~Primena ove povlastice isključuje povlasticu iz tačke 3. ovog člana. (TTV 17/97).~~

Ukoliko su ispunjeni uslovi prethodnog stava, pošiljalac će u rubrici 27 — „Izjave“ u tovarnom listu upisati izjavu „Primeniti čl. 35. tač. 5 RT 1“

36

6. Za denčane pošiljke prevoznina se računa po propisima tačke 1 do 5 ovog člana i povećava se:

- za denčane pošiljke oročenog prevoza za 50%,
- za denčane pošiljke ekspresnog prevoza za 100%.

7. Najmanja prevoznina za denčane pošiljke propisana je u Tarifi Deo 6, odnosno Deo 7.

— (TTV 17/2002)

Kolske pošiljke

1. Stvari koje se prevoze kao kolske pošiljke razvrstane su u **dva** ~~tri~~ tarifska razreda. (ob. 22, ttv 16/2008)
Tarifski razred se utvrđuje prema Klasifikaciji stvari, Tarifa Deo 2.

2. U svakom tarifskom razredu postoje po 4 prevozna stava koja se primenjuju za prevoz kolskih pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju i međunarodnom tranzitnom saobraćaju (10-tonski, 15-tonski, 20-tonski i 25-tonski), odnosno 8 prevoznih stavova koji se primenjuju u izvozu i uvozu (10-tonski, 15-tonski, 20-tonski, 25-tonski, 30-tonski, 40-tonski i 45-tonski). (TTV 2a/2008).

3. Masa koja služi za računanje prevoznine zaokružuje se za svakih otpočetih 100 kg na 100 kg naviše.

Računanje prevoznine

4. Za računanje prevoznine primenjuje se prevozni stav koji odgovara računskoj masi pošiljke.

5. Najmanja računska masa za računanje prevoznine, ukoliko tarifa drugačije ne propisuje, iznosi:

a) za upotrebljena kola najmanje 5.000 kg po osovini;

b) za primenu prevoznog stava:

- 10-tonski najmanje za 10.000 kg

- 15-tonski najmanje za 15.000 kg

- 20-tonski najmanje za 20.000 kg

- 25-tonski najmanje za 25.000 kg

- **30-tonski najmanje za 30.000 kg**

- **35-tonski najmanje za 35.000 kg**

- **40-tonski najmanje za 40.000 kg**

- **45-tonski najmanje za 45.000 kg (TTV br. 2a/2008)**

6. Ako je masa pošiljke između 10.000 i 15.000 kg, prevoznina se računa za računsku masu pošiljke na osnovu 10-tonskog prevoznog stava ukoliko se računanjem za 15.000 po 15-tonskom prevoznom stavu ne dobije manja prevoznina.

Ako je masa pošiljke između 15.000 i 20.000 kg, prevoznina se računa za računsku masu pošiljke na osnovu 15-tonskog prevoznog stava ukoliko se računanjem za 20.000 po 20-tonskom prevoznom stavu ne dobije manja prevoznina.

Ako je masa pošiljke između 20.000 i 25.000 kg, prevoznina se računa za računsku masu pošiljke na osnovu 20-tonskog prevoznog stava ukoliko se računanjem za 25.000 po 25-tonskom prevoznom stavu ne dobije manja prevoznina.

Ako je masa pošiljke između 25.000 i 30.000 kg, prevoznina se računa za računsku masu pošiljke na osnovu 25-tonskog prevoznog stava ukoliko se računanjem za 30.000 po 30-tonskom prevoznom stavu ne dobije manja prevoznina.

Ako je masa pošiljke između 30.000 i 35.000 kg, prevoznina se računa za računsku masu pošiljke na osnovu 30-tonskog prevoznog stava ukoliko se računanjem za 35.000 po 35-tonskom prevoznom stavu ne dobije manja prevoznina.

Ako je masa pošiljke između 35.000 i 40.000 kg, prevoznina se računa za računsku masu pošiljke na osnovu 35-tonskog prevoznog stava ukoliko se računanjem za 40.000 po 40-tonskom prevoznom stavu ne dobije manja prevoznina.

Ako je masa pošiljke između 40.000 i 45.000 kg, prevoznina se računa za računsku masu pošiljke na osnovu 40-tonskog prevoznog stava ukoliko se računanjem za 45.000 po 45-tonskom prevoznom stavu ne dobije manja prevoznina.

Granične mase za primenu prevoznih stavova su date:

- za unutrašnji saobraćaj – u napomeni ispod Tarifskih tablica prevoznih stavova za kolske pošiljke u Tarifi Deo 6 i ,

- za izvoz i uvoz – u vidu Posebne tabele uz Tarifsku tablicu 1.2.2 u Tarifi Deo 6 koja se primenjuje i u saveznim tarifama. (TTV br. 2a/2008)

Kolske pošiljke redovnog prevoza

7. Prevoznina se računa prema prevoznim stavovima navedenim u Tarifi Deo 6 odnosno Deo 7.

Kolske pošiljke oročenog prevoza

8. Prevoznina se računa po propisima za kolske pošiljke redovnog prevoza i povećava se za 50%. Najmanja prevoznina za pošiljku u jednom kolima propisana je u Tarifi Deo 6.

9. Ako se kolska pošiljka redovnog ili oročenog prevoza po zahtevu pošiljaoca, upisanom u tovarnom listu (rubrika 6- „Posebni zahtevi“), prevozi vozovima za prevoz putnika, prevoznina se računa po propisima za kolske pošiljke redovnog prevoza i povećava za 100 %.

Najmanja prevoznina za pošiljku u jednom kolima propisana je u Tarifi Deo 6.

Brzovozne kolske pošiljke

10. „R E Z E R V I S A N O“ (TTV 17/2002)

Kolske pošiljke dogovorenog prevoza

11. Kolske pošiljke dogovorenog prevoza primaju se na prevoz samo na osnovu posebnog ugovora između korisnika prevoza i prevozioca.*

Ovim ugovorom utvrđuju se cene prevoza, način računanja prevoznine, nadoknade za povećane troškove, kao i drugi uslovi koje prema posebnoj porudžbini korisnika prevoza dogovoreni prevoz zahteva.

Kolske pošiljke stvari koje različito tarifiraju

12. Ako mase pojedinih stvari koje različito tarifiraju nisu posebno navedene u tovarnom listu (rubrika 41- „Masa u kg“), prevoznina se računa za ukupnu računsku masu pošiljke, po tarifskom razredu stvari koja u toj pošiljci najskuplje tarifira.

13. Ukoliko su mase pojedinih stvari posebno navedene u tovarnom listu (rubrika 41- „Masa u kg“), prevoznina se računa posebno za svaku vrstu stvari (ili za svaku grupu stvari koje spadaju u isti tarifski razred), na osnovu koje se dobija manja prevoznina, masa koja nedostaje do propisane najmanje računске mase dodaje se zaokruženoj masi stvari čija je stvarna masa najveća, odnosno ukupnoj zaokruženoj masi stvari čija je stvarna masa najveća, odnosno ukupnoj zaokruženoj masi onih stvari koji spadaju u isti tarifni razred ako je njihova stvarna masa najveća. Ako su stvarne deone mase jednake, masa koja nedostaje dodaje se zaokruženoj masi stvari koja u toj pošiljci najskuplje tarifira.

---

* Na osnovu saglasnosti zainteresovanih železničkih transportnih organizacija, ugovor zaključuje železnička transportna organizacija na čijem području se nalazi otpravna stanica, a u skladu sa Samoupravnim sporazumom o akviziciji u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju.

14. Ako se zahteva utvrđivanje mase pošiljke kod koje je pošiljalac naveo deone mase, prevoznik je obavezan da utvrdi samo ukupnu masu. Ukoliko je ukupna masa koju je prevoznik utvrdio veća ili manja od zbira masa koje je pošiljalac pojedinačno naveo u tovarnom listu, razlika u masi dodaje se masi, odnosno oduzima od mase one stvari koja u toj pošiljci ima najveću masu, a ako su deone mase jednake, stvari koja najskuplje tarifira.

POSEBNI USLOVI PREVOZA I RAČUNANJE PREVOZNINE

Član 37.

Mešoviti (kombinovani) prevoz pošiljaka

1. Mešoviti prevoz pošiljaka vrši se direktno s jednim tovarnim listom od svih stanica na prugama JŽ do stanica izvan železničkih pruga koje su otvorene za ovu vrstu prevoza, i obratno.

Stanice otvorene za mešoviti prevoz objavljuju se u Imeniku železničkih stanica Jugoslavije (Tarifa Deo 3) i označene su pored imena sa „c“.

2. Prevozioci iz raznih grana saobraćaja na osnovu zajedničkih sporazuma vrše prevoz pošiljaka po propisima ove tarife.

3. Od direktnog mešovitog prevoza železnica-drum isključuju se pošiljke:

- 1) komadi duži od 12 m,
- 2) komadi čija je masa veća od 10 tona, za čiji je utovar i istovar potrebna posebna mehanizacija,
- 3) posmrtni ostaci,
- 4) predmeti i materije čiji prevoz podleže obaveznom nadzoru organa sekretarijata za unutrašnje Poslove
- 5) stajsko đubrivo,
- 6) tečnosti za koje je potrebno pretakanje,
- 7) živa riba u vodi,
- 8) žive životinje,
- 9) vojne stvari.

Izuzetno se u mešovitom prevozu mogu primiti pošiljke iz prethodnog stava sa posebnim ugovorom i posebno utvrđenim uslovima prevoza.

4) Za direktnu otpremu pošiljke u mešovitom prevozu upotrebljava se jedan tovarni list.

5) Za ~~denčane~~ i kolske pošiljke prevoznina se računa po opštim propisima ove tarife, prema odstojanju iz Daljinara za prevoz stvari ~~na prugama JŽ~~ **ŽS**, direktno od otpravne stanice na prugama JŽ do uputne stanice izvan železničke pruge koja je otvorena za ovu vrstu prevoz, i obratno. (ttv24/11)

Pored prevoznine izračunate po prethodnom stavu računa se i dodatna prevoznina (za istu računsku masu) za relaciju izvan železničke pruge ~~JŽ~~, na osnovu tablica dodatnih prevoznih stavova za odgovarajuću granu saobraćaja, iskazanih u Tarifi Deo 6 i saveznim tarifama ~~posebno za denčane, odnosno~~ **za** kolske pošiljke. (ttv24/11)

Izračunata dodatna prevoznina se ne povećava niti smanjuje po propisima člana 35. tačka 3, 5 i 6, člana 36. tačka 8,9 i 10, člana 42. tačka 2, člana 48. tačka 18, člana 49. tačka 6, člana 55. tačka 2 i člana 56. tačka 5,8,9 i 13 ove tarife.

39

Za prevoz većih kontejnera dodatna prevoznina se računa po propisima prethodnog stava za masu (taru) praznih kontejnera, odnosno bruto-masu tovarnih kontejnera. Najmanja računska masa se utvrđuje po propisima člana 36. tačka 3. i 5.

6. Prevozioc u mešovitom prevozu odgovara za štetu po propisima ove tarife.

7. Za pretovar stvari zbog promene prevoznog sredstva naplaćuje se naknada za pretovar propisana Tarifom Deo 6, odnosno saveznim tarifama.

Član 38.

Prevoz pošiljaka na industrijskim prugama izvan javnog saobraćaja

1. Prevoz pošiljaka iz stanica ~~ŽS na prugama JŽ~~, vrši se direktno do stanica na industrijskim prugama izvan javnog saobraćaja, i obratno, na osnovu propisa ove tarife. (ttv24/11)

Stanice na industrijskim prugama izvan javnog saobraćaja objavljuju se u Imeniku železničkih stanica Jugoslavije i označene su pored imena sa „ip“.

2. Za ~~denčane~~ i kolske pošiljke prevoznina se računa po opštim propisima ove tarife, direktno od otpravne stanice ~~ŽS na JŽ prugama javnog saobraćaja~~ do uputne stanice na industrijskim prugama izvan javnog saobraćaja, i obratno. (ttv24/11)

Pored prevoznine izračunate po prethodnom stavu, računa se i dodatna prevoznina (za istu računsku masu) za industrijske pruge izvan javnog saobraćaja na osnovu tablica dodatnih prevoznih stavova za prevoz na industrijskim prugama, iskazanih u Tarifi Deo 6 i saveznim tarifama ~~posebno za denčane, odnosno za kolske pošiljke.~~ (ttv24/11)

Izračunata dodatna prevoznina se ne povećava niti smanjuje po propisima člana 35. tačka 3, 5 i 6, člana 36. tačka 8,9 i 10, člana 42. **tačka 4**, člana 48. **tačka 17**, člana 49. **tačka 7**, člana 55. tačka 2 i člana 56. tačka 5,8,9 i 13 ove tarife. (TTV 17/97)

Za prevoz velikih kontejnera dodatna prevoznina se računa po propisima prethodnog stava za masu (taru) praznih kontejnera, odnosno bruto-masu tovarnih kontejnera. Najmanja računska masa se utvrđuje po propisima člana 36.tačka 3. i 5.

Za prevoz pošiljaka između stanica na istoj industrijskoj pruzi računa se samo redovna prevoznina (bez računanja dodatne prevoznine).

Član 39.

Šinska vozila na sopstvenim točkovima Koja nisu uvrštena u kolski park neke železnice

1. Šinska vozila na sopstvenim točkovima primaju se na prevoz pod uslovom da prevozilac utvrdi njihovu sposobnost za saobraćaj. Ovu sposobnost potvrđuje prevozilac izdavanjem posebne potvrde, koja mora biti upisana u rubriku 34 – „Prilozi“ i priložena uz tovarni list.

2. Pošiljalac može, po svom izboru, zahtevati određen način prevoza (redovan, oročen, dogovoren brzovoz), pod uslovom da je takav prevoz moguć s obzirom na tehničke i druge uslove eksploatacije.

40

Šifra

3. Postavljanje šinskih vozila na sopstvenim točkovima, kao i skidanje ovih sa koloseka vrši pošiljalac odnosno primalac.
4. Šinska vozila na sopstvenim točkovima koja se kreću sopstvenim pogonom primaju se na prevoz pod posebnim uslovima, koji se utvrđuju za svaki pojedini slučaj.
5. Lokomotive, tenderi i motorna kola treba da imaju ovlašćenog i stručnog pratioca, kojeg određuje pošiljalac. Pratilac se stara o podmazivanju i o drugom tehničkom i stručnom

posluživanju vozila.

6. Osim lokomotiva, tendera i motornih kola, mogu se pratiti i ostala šinska vozila koja se prevoze na sopstvenim točkovima. Pošiljalac koji želi da koristi ovo pravo dužan je da to upiše u rubriku 27 – „Izjave“ tovarnog lista.
  - Ako prevozičac pristane da vrši podmazivanje, troškovi ovog terete pošiljku.
7. Pratilac mora putovati u praćenom vozilu, ili ako to s obzirom na konstrukciju vozila nije moguće, prema propisima člana 47. tačka 2. ove tarife.
8. Prevoznina se računa za svako prazno vozilo na osnovu sopstvene mase vozila zaokružene na punih 100 kg naviše, no najmanje za 10.000 kg, po tarifskom razredu iz Klasifikacije stvari i odgovarajućem prevoznom stavu.
  - Kod utvrđivanja prevoznog stava ne primenjuje se propis člana 36. tačka 5. pod a).
9. Šinska vozila na sopstvenim točkovima mogu biti, uz pristanak prevozioca, natovarena i nekim stvarima.
  - Ako je takvo vozilo natovareno stvarima, prevoznina se računa za ukupnu stvarnu masu vozila i stvari zaokruženu na punih 100 kg naviše, no najmanje za 10.000 kg, bez primene člana 36. tačka 5. pod a).
  - Ako vozilo i natovarena stvar različito tarifiraju, primenjuju se propisi o računanju prevoznine za kolske pošiljke stvari koje različito tarifiraju (vidi čl. 36. tač. 12. do 14. ove tarife).
10. Najmanja prevoznina za šinsko vozilo, pa i natovareno sa nekim stvarima, ne može biti manja od propisane u Tarifi Deo 6, odnosno Deo 7 i saveznim tarifama.

Član 40.

Vozila

Drumska vozila

- 04** 1. Drumskim vozilima smatraju se vozila na točkovima, gusenicama ili saonicama, sa ili bez motornog pogona, namenjena za prevoz lica ili stvari drumovima.

Prikolice drumskih motornih vozila smatraju se drumskim vozilima bez motornog pogona.

Vozila za interni (unutrašnji) transport smatraju se drumskim vozilima.

- ~~2. Kao denčane pošiljke drumskih vozila primaju se na prevoz samo vozila iz ove tačke, a prevoznina se računa za stvarnu masu svakog praznog vozila, povećanu za 150%*, no najmanje po vozilu: (ttv24/11)~~

---

*Stvarna masa množi se sa koeficijentom 2,5

Šifra

- 04.1** 1) 400 kg za:
- trokolice (tricikle) bez motornog pogona,
  - jednoosovinske prikolice za jednoosovinske traktore i motokultivatore;
  - jednoosovinske prikolice za putničke automobile;

- 04.2** 2) 700 kg za:

- motorne trokolice (tricikle),
- motocikle sa prikolicama,
- jednoosovinske prikolice za prevoz plovnih vozila,
- vozila za interni (unutrašnji) transport sa i bez pogona, izuzev viljuškara;

04.3 3) 1.000 kg:

- za nerastavljena drumska zaprežna vozila i saonice (izuzev prikolica) bez posebnih uređaja ili sprava koji služe za prevoz lica ili stvari;

04.4 4) 1.500 kg:

- za viljuškare maksimalne nosivosti 2000 kg, izuzev ručnih viljuškara i paletnih kolica svih vrsta bez pogona.

Masa stvari koja se preda na prevoz zajedno sa drumskim vozilom ne računa se u najmanju masu vozila. Prevoznina se računa za ukupnu računsku masu vozila i stvari po odgovarajućem prevoznom stavu za denčane pošiljke.

~~2. 3.~~ Za kolske pošiljke drumskih vozila prevoznina se računa po propisima člana 36. ove tarife.

08 3. Plovna vozila

Plovna vozila, sa ili bez motornog pogona, primaju se na prevoz kao kolske pošiljke, a prevoznina se računa po propisima člana 36. ove tarife. (ttv24/11)

~~3. Kao denčane pošiljke primaju se samo plovna vozila, sa ili bez motornog pogona, do 7,00 m dužine, a prevoznina se računa na osnovu stvarne mase povećane za 150%*, no najmanje za 100 kg.~~

~~Masa stvari koja se zajedno sa plovnim vozilom preda na prevoz ne računa se u najmanju masu vozila. Prevoznina se računa za ukupnu računsku masu vozila i stvari po odgovarajućem prevoznom stavu za denčane pošiljke.~~

~~4. Ostala plovna vozila, sa ili bez motornog pogona, primaju se na prevoz kao kolske pošiljke, a prevoznina se računa po propisima člana 36. ove tarife. (ttv24/11)~~

09 4. Vazduhoplovna vozila

Vazduhoplovna vozila pa i rastavljena, primaju se na prevoz kao kolska pošiljka. (ttv24/11)

~~6. Vazduhoplovna vozila, pa i rastavljena, primaju se na prevoz kao kolske pošiljke.~~

~~7. Delovi vazduhoplovnih vozila, izuzev trupa, primaju se na prevoz i kao denčane pošiljke, a prevoznina se računa na osnovu stvarne mase povećane za 150%*, no najmanje za 100 kg.~~

~~--Ako se motor odvojen od vozila preda na prevoz kao denčana pošiljka, prevoznina se računa po propisima člana 35. ove tarife. (ttv24/11)~~

Ostala nepomenuta vozila

~~5. 8.~~ Za ostala nepomenuta vozila koja ne odstupaju od propisanih uslova prevoza prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznine. (ttv24/11)

---

*Stvarna masa množi se koeficijentom 2,5

Železnička kola za društvene svrhe

Železnička kola koja su naročito uređena za društvene svrhe (pokretne izložbe, biblioteke, zdravstvene ambulante, uzorne radionice i sl.) prevoze se na osnovu posebnog ugovora između pošiljaoca i prevozioca (čl. 36. tač. 11. ove tarife).

Naročite pošiljke

1. Pošiljke koje prekoračuju tovarni gabarit, dozvoljeno opterećenje po osovini ili dužnom metru ili ne ispunjavaju propisane tehničke norme i u prevozu stvaraju prevoziocu posebne teškoće, zbog čega se moraju preduzimati posebne tehničke zaštitne mere, primaju se na prevoz samo na osnovu posebnog ugovora između korisnika prevoza i prevozioca. Posebnim ugovorom utvrđuju se obaveze korisnika prevoza i prevozioca za ceo prevozni put, uslovi prevoza, prevozni put, procenat povećanja prevoznine propisan u tač. 4. ovog člana, kao i posebni troškovi za usluge iz tač. 5. ovog člana.

2. Pošiljalac koji želi da preda na prevoz naročitu pošiljku treba to prethodno da prijavi železničkoj transportnoj organizaciji neposredno ili putem otpravne stanice radi određivanja uslova prevoza.

Pismenu prijavu treba podneti pre nameravanog prevoza, i to najkasnije:

- 1) na 10 dana za naročite pošiljke koje se prevoze u unutrašnjem saobraćaju;
- 2) na 30 dana za naročite pošiljke koje se prevoze u međunarodnom saobraćaju.

3. Pismena prijava treba da sadrži:

- 1) kada je u pitanju prevoz naročite pošiljke koja prekoračuje tovarni profil:
  - a) adresu, odnosno naziv i sedište pošiljaoca;
  - b) dan utovara pošiljke;
  - c) otpravnu i uputnu stanicu, a kod izvoznih naročitih pošiljaka i izlaznu graničnu stanicu, carinsku stanicu u kojoj će se izvršiti carinjenje, prevozni put i uputnu zemlju;
  - d) mesto istovara s eventualnim naznačenjem industrijskog koloseka;
  - e) vrstu tovara i naznačenje njegove horizontalne i vertikalne projekcije, sa svim karakterističnim podacima o dužini, širini i visini tovara;
  - f) masu tovara;
  - g) težište tovara ako ono neće biti u sredini kola.

Uz pismenu prijavu treba priložiti i numerisane crteže, u kojima su označene mere koje predstavljaju tovar u uzdužnom i vodoravnom preseku, kao i u svim potrebnim poprečnim presecima. Ovi crteži treba da budu izrađeni u razmeri 1:25, i to po mogućnosti na papiru koji dopušta kopiranje osvetljavanjem. U crtežu treba obeležiti kritične tačke pošiljke, uz naznaku njihovog tačnog kotiranja. Crteže dostaviti u onoliko primeraka koliko železničkih uprava učestvuje u prevozu naročite pošiljke;

- 2) kada je u pitanju prevoz naročite pošiljke šinskog vozila na sopstvenim točkovima, pored podataka iz odredaba pod a), b) i c) podtačke 1) ove tačke, još i:
  - a) vrstu vozila i njegovu masu;
  - b) ukupnu dužinu vozila od odbojničkih ploča nesabijenih odbojnika;
  - c) masu vozila po dužnom metru;
  - d) broj osovina i dozvoljeno opterećenje po osovini;
  - e) razmak između krajnjih osovina, odnosno stožera obrtnih postolja;
  - f) razmak između osovina u obrtnom postolju;
  - g) karakteristike koje ne odgovaraju uslovima propisanim u pogledu tehničkog jedinstva železnice,

odnosno uslovima predviđenim tehničkim propisima Pravilnika RIV;

h) najveću dozvoljenu brzinu u km/h;

i) crteže s potrebnim merama u poprečnom i podužnom preseku;

j) najmanji poluprečnik krivine kroz koju vozilo može proći;

3) kada je u pitanju prevoz ostalih naročitih pošiljaka, podatke iz propisa pod 1) ove tačke, bez prilaganja crteža.

4. Pored prevoznine izračunate po opštim tarifskim propisima i **posebnim uslovima prevoza** za kolske pošiljke računa se i dodatak za prevoz naročite pošiljke. Dodatak se računa za ceo prevozni put tako što se izračunata prevoznina povećava: (ttv24/11)

1) za naročite pošiljke u unutrašnjem saobraćaju, izvozu i uvozu:

1.1 za 120% kada se preduzima jedna od sledećih tehničko zaštitnih mera:

- zabrana mimoilaženja na dvokolosečnim ili paralelnim prugama sa svim vozovima;
- prevoz naročite pošiljke samo po danu, s obaveznom pratnjom železničkih stručnih organa kolsko-tehničke ili građevinske struke;

1.2 za 60% kada se preduzima jedna od sledećih tehničko zaštitnih mera:

- zabrana mimoilaženja na dvokolosečnim ili paralelnim prugama s vozovima koji isto tako prevoze naročite pošiljke s prekoračenim tovarnim gabaritom u širinu;
- smanjenje brzine voza za naročite pošiljke koje prekoračuju tovarni gabarit u širinu ili prekoračuju dozvoljeno opterećenje po osovini, odnosno po dužnom metru, pri čemu je potrebno propisati veći broj laganih vožnji preko kritičnih mesta na pruzi (tuneli, mostovi, propusti, skretnice i dr.);
- Prevoz samo po danu zbog obaveznog pregleda pruge neposredno posle prolaska voza s naročitom pošiljkom koja prekoračuje dozvoljeno opterećenje po osovini, odnosno po dužnom metru;
- obavezna pratnja železničkih stručnih organa kolsko-tehničke ili građevinske struke naročite pošiljke koja ne prelazi tovarni gabarit, ali je pratnja potrebna zbog prirode tovara i posebne vrste obezbeđenja;
- prevoz pošiljke nepravilnim kolosekom zbog ometanja saobraćaja na susednom koloseku;
- prevoz lokomotive koje nisu vlasništvo JŽ na sopstvenim točkovima u neradnom stanju (hladne lokomotive), s pratiocem kojeg obezbeđuje korisnik prevoza, koje se prevoze u sastavu redovnih vozova s ograničenom brzinom do 60 km/h;

1.3 za 30% ako se preduzima jedna od sledećih tehničko zaštitnih mera:

- kada je na dvokolosečnim ili paralelnim prugama dozvoljeno mimoilaženje s vozovima koji takođe prevoze naročite pošiljke s prekoračenim tovarnim gabaritom u širinu, ali je potreban prethodni pregled pošiljke, ili kod koje je potrebno utvrditi ostale tehničke zaštitne mere manje od navedenih u tač. 1.2;
- prevoz lokomotive na sopstvenim točkovima i sopstvenom vučom koja nije vlasništvo JŽ kada se prevozi kao lokomotivski voz s osobljem korisnika prevoza;

44

2) za naročite pošiljke u tranzitnom saobraćaju za 30% za sve slučajeve navedene u podtački 1);

3) ako pošiljalac u unutrašnjem saobraćaju na osnovu odobrenja istovremeno preda na prevoz tri i više naročitih pošiljaka za jednu uputnu stanicu, a prevoze se istim vozom, za koje su propisani isti uslovi prevoza, procenti povećanja prevoznine, za izračunavanje dodatka propisani u podtački 1) za navedene slučajeve se smanjuju za 50%.

5. Izračunati dodatak za prevoz naročite pošiljke, po propisima tač. 4. ovog člana, ne povećava se niti smanjuje po drugim tarifskim propisima.

6. Ukoliko prevoznik za organizaciju prevoza naročite pošiljke, pored tehničko zaštitnih mera iz tač 4.

ovog člana, ima i posebne troškove, oni se računaju prema stvarnim troškovima i naplaćuju od korisnika prevoza kao dodatak za prevoz naročite pošiljke.

Prevoznik je dužan na zahtev korisnika prevoza da izda specifikaciju posebnih troškova za izvršene usluge.

Prevoznik računa posebne troškove za izvršene sledeće usluge:

- radovi na ojačanju pruge, uređaja i objekata zbog prevoza naročite pošiljke;
- angažovanje pomoćnih kola, mernih kola i teške motorne drezine sa specijalnim alatom i osobljem u sastavu voza;
- izrada i prevoz makete s kritičnim merama naročite pošiljke za koju nije moguće na drugi način utvrditi da li je prevoz moguć;
- isključivanje električne mreže ili napona u voznom vodu na elektrificiranim prugama i prevoz pošiljke parnom ili dizel-lokomotivom;
- prevoz naročite pošiljke posebnim vozom, ukoliko je natovarena na posebnom vagonu s uređajem za pomeranje tovara poprečno i po visini preko kritičnih objekata na pruži, ako je za vreme prevoza potrebno zadržavanje voza zbog pomeranja tovara.

7. Pošiljalac mora upisati u tovarni list, u rubriku 27 – „Izjave“ sledeću belešku: „Naročita pošiljka. Odobrenje prevoza broj.....od.....19....godine, izdato od.....“(navesti naziv železničke transportne organizacije na čijem se području nalazi odpravna stanica).Broj odobrenja prevoznik upisuje u rubriku 28 – „Odobrenje za utovar – kontigent“

Član 43.

Prevoz dugačkih predmeta u više kola. Dodavanje štitnih i umetnutih kola, odnosno kola iz tehničkih razloga (ob. 28 TTV 3/2009. Novi tekst Člana 43.) (ob.29 TTV 5/2009. Ispravka štamp. greške)

1. Kola iz ovog člana se koriste u slučajevima kada se:

- a) Predmeti zbog svoje dužine tovara na dvoje ili više kola
- b) Dodaju štitna kola radi obezbeđenja utovarene robe
- c) Dodaju kola radi povezivanja kola na kojima se nalazi tovar (umetnuta kola)
- d) Dodaju kola snabdevena istovremeno automatskim kvačilom i kvačilom na zavrtanj, radi prevoza robe utovarene u kola sa automatskim kvačilom
- e) Iz ostalih tehničkih razloga

Prevoznik za kola iz ovog člana se računa:

- Za slučaj pod **a)** po propisima članova 36, 55 ili 56. Ove tarife posebno za svaka kola na osnovu prosečne mase robe koja otpada na jedna kola

Najmanja prevoznina po jednim kolima ne može biti manja od najmanje prevoznine propisane u Tarifi Deo 6, odnosno Tarifi Deo 7;

- Za slučajeve pod **b), c), d) i e)** za svaka **prazna** štitna ili umetnuta kola, po osovinskom kilometru pomnoženom cenom propisanom u Tarifi Deo 6, odnosno Tarifi deo 7 (uz primenu člana 56. Ove tačke)

2. Ako se kod izvršenog redovnog ili vanrednog pretovara pošiljka pretovari u takva kola da više nije potrebno dodavanje kola iz tačke 1. ovog člana, prevoznina se računa direktno od otpravne do uputne stanice nezavisno od izvršenog pretovara.
Ukoliko se kola iz tačke 1. ovog člana dodaju pošiljci tek posle izvršenog redovnog ili vanrednog pretovara na prugama ŽS, prevoznina se ne računa za dodatna kola.
3. U štitna ili umetnuta kola može se tovariti roba ukoliko to nije u suprotnosti s važećim propisima o bezbednosti. U slučaju kada su štitna ili umetnuta kola utovarena robom, prevoznina se računa prema vrsti utovarene robe za stvarnu masu robe, no najmanje za 5000 kg po osovini za svaka kola (član 36. ove tarife).
4. Pošiljke kod kojih se upotrebe jedna ili više iz tačke 1a) ovog člana, predaju se na prevoz sa jednim tovarnim listom.
5. Naknade za sporedne usluge računaju se poseno za svaka kola.

**Prevoz dugačkih predmeta u više kola. Dodavanje (ob. 28 TTV 3/2009.)
štitnih i umetnutih kola, odnosno kola iz tehničkih
razloga**

1. Kola iz ovog člana se koriste u slučajevima kada se:

- a) predmeti zbog svoje dužine tovaru na dvoja ili više kola,
- b) dodaju prazna štitna kola radi obezbeđenja utovarene robe,
- c) dodaju prazna kola radi povezivanja kola na kojima se nalazi tovar (umetnuta kola),
- d) dodaju prazna kola snabdevena istovremeno automatskim kvačilom i kvačilom na zavrtnje (iz tehničkih razloga), radi prevoza robe utovarene u kola sa automatskim kvačilom.

Prevoznina za kola iz ovog člana se računa:

— po propisima članova 36., 55., ili 56. ove tarife za slučajeve pod a) i d), posebno za svaka kola na osnovu prosečne mase robe koja otpada na jedna kola. Najmanja prevoznina po jednim kolima ne može biti manja od najmanje prevoznine propisane u Tarifi Deo 6, odnosno Tarifi Deo 7:

— za slučajeve pod b) i c) za svaka prazna štitna kola, odnosno umetnuta kola po osovinskom kilometru pomnoženom cenom propisanom u Tarifi Deo 6*, odnosno Tarifi Deo 7* uz primenu člana 56. ove tarife.

2. Ako se kod izvršenog redovnog ili vanrednog pretovara pošiljka pretovari u takva kola da više nije potrebno dodavanje kola iz tačke 1. ovog člana, prevoznina se računa direktno od otpravne do uputne stanice nezavisno od izvršenog pretovara.

Ukoliko se kola iz tačke 1. ovog člana dodaju pošiljci tek posle izvršenog redovnog ili vanrednog pretovara na prugama ŽS prevoznina se ne računa za dodata kola.

3. Štitna kola ili umetnuta kola ne smeju biti opterećena natovarenom robom.

4. Pošiljke kod kojih se upotrebe jedna ili više kola iz tačke 1. ovog člana, predaju se na prevoz sa jednim tovarnim listom.

5. Naknade za sporedne usluge računaju se posebno za svaka kola, izuzev naknada za izmenu ugovora o prevozu i naknada za reekspediciju, koje treba računati od pošiljke, a ne od kola.

(TTV br. 2a/2008) (ob. 25, ttv br.21/2008)

5. Naknade za sporedne usluge računaju se posebno za svaka kola. (ob. 25, ttv br.21/2008)

Član 44.

Nepravilnosti kod ŽP kola u toku prevoza

1. Ako u toku prevoza dođe do isključenja iz voza tovarnih ili praznih ŽP kola, krivicom korisnika (zbog nepravilnog tovarjenja, pretega, nečistih kola, neispravnosti ili nepotpunosti dokumentacije i sl.) ili imalaca kola prema Prilogu 12 Opšteg ugovora za korišćenje teretnih kola OUK (AVV), osim ako je imalac kola ŽS, svi troškovi koji nastanu oko otklanjanja nedostatka osim popravke kola, putem Zapisnika o nepravilnostima prilikom tovarjenja i pokretanja kola K-162 terete pošiljku.

2. Troškovi po K-162 obuhvataju:

- 1) naknadu za prevozne troškove (prevozninu i troškove manevrisanja) od stanice isključenja kola iz voza do stanice za intervenciju (ukoliko se pretovar ili popravka tovara ne obavlja u stanici isključenja kola) ili do radioničke stanice u koju se pošiljka ili prazna kola upućuju radi opravke kola (kada je radionička stanica van prevoznog puta pošiljke ili se nalazi ispred stanice isključenja kola-vraćanje kola unazad), kao i vraćanja pošiljke na prevozni put;
- 2) naknadu za manevrisanje ukoliko se intervencija (popravka tovara, pretovar i sl.) odnosno opravka kola obavlja u stanici isključenja kola iz saobraćaja;
- 3) ~~naknadu za dangubninu, od časa isključivanja kola iz saobraćaja do časa predaje kola kolskoj radionici, uzimajući u obzir (samo kod stranih kola) odobreno oslobađanje po obrascu Prijava o isključenim stranim~~

~~kolima iz saobraćaja TK-72 (Obrazac Muster J) od 120 sati i ne računajući vreme provedeno u prevozu od stanice isključenja kola do radioničke stanice; (ttv4/12)~~

- 3) naknadu za dangubninu, u slučaju krivice imaoca kola, u stanici koja nije radionička - od časa isključivanja kola iz saobraćaja po S-22 do časa otpreme kola za kolsku radionicu, uzimajući u obzir (samo kod stranih kola) odobreno oslobađanje po TK-72 (Obrazac Muster J) od 120 sati. Kod krivice korisnika, od časa isključenja kola iz voza po S-22 do časa izdavanja S-22 da su kola osposobljena za saobraćaj; (ttv4/12)
  - 4) naknadu za pretovar;
  - 5) naknadu za popravku tovara.
  - 6) Izuzetno od podtačke 1) ove tačke, za prevoz isključenih kola u čvoru u kome je stanica isključenja kola udaljena najviše do 5 km od stanice za intervenciju ili radioničke stanice, naplaćuje se paušalna naknada za manevrisanje. (ttv7/12)
3. Zadržavanje isključenih kola iz saobraćaja se evidentira u stanici isključenja kola iz saobraćaja prema Zapisniku K-162 ~~na obrascu u knjizi~~ Kol-5b prema Prilogu VIII ove Tarife. Ovu evidenciju prema dopunskom K-162 za ista kola vodi i stanica u kojoj se obavlja intervencija (popravka tovara, pretovar i sl.) i radionička stanica ukoliko se intervencija ili opravka kola ne obavljaju u stanici isključenja kola iz voza. (ttv4/12)
4. Tovarena ŽP kola iz tačke 1. ovog člana se upućuju u radioničku stanicu ili u stanicu za intervencije (pretovar, popravku tovara i sl.) ukoliko se ona nalazi van prevoznog puta pošiljke ili se nalazi ispred stanice isključenja kola-vraćanje kola unazad, sa Sprovođnicom K-188 i na isti način se vraća na svoj prevozni put. U delu za prikaz troškova Zapisnika K-162 moraju se upisati brojevi Sprovođnica za dopremu i otpremu kola i upisati iznos svih naknada prema Tarifi Deo 6. U tovarni list se zaračunavaju svi troškovi po K-162, osim kod tovarnih ŽS kola kod kojih je oštećenje nastalo krivicom imaoca kola.
5. Oštećena prazna ŽS kola krivicom imaoca kola, se otpremaju u radioničku stanicu samo sa obrascem Kol-13.
6. Oštećena prazna ŽP kola krivicom imaoca kola, osim ŽS kola, se otpremaju u radioničku stanicu sa tovarnim listom za unutrašnji saobraćaj K-501 koji ispostavlja stanica za prevoz robe kao pošiljalac, a primalac je radionica OVS. Iskupljivanje tovarnog lista se obavlja sa obrascem R-25 na teret Sektora za OVS koji ove troškove naplaćuje putem računa opravke kola. Ukupni troškovi po Zapisniku K-162 se zaračunavaju u tovarni list.
7. Kada se radionička stanica nalazi van prevoznog puta kola, nakon opravke kola se moraju vratiti na svoj prevozni put na isti način kao i prilikom otpreme u tu stanicu. U novom tovarnom listu K-501, pošiljalac je radionica OVS, a primalac je stanica za prevoz robe u kojoj su kola bila isključena iz saobraćaja prema osnovnom K-162 ili neka druga stanica prema dirigaciji.
8. Naplata troškova po Zapisniku K-162 se obavlja u zavisnosti od vrste saobraćaja (unutrašnji ili međunarodni) i od načina plaćanja prevoznih troškova (pri iskupljenju tovarnog lista, obračunu frankaturnog računa ili putem ugovora o centralnom obračunu):
- pod provoznih pošiljaka, putem ugovora o centralnom obračunu;
  - kod uvoznih i izvoznih pošiljaka, od primaoca, pošiljaoca – zaračunavanjem u tovarni list ili putem stanične fakture, osim ako ugovorom nije drugačije određeno;
  - kod unutrašnjeg saobraćaja, od pošiljaoca ili primaoca, u zavisnosti od izjave o plaćanju prevoznih troškova - zaračunavanjem u tovarni list ili putem stanične fakture. (ttv3/12)

~~REZERVISANO~~ (ttv1/12) (poništeno u ttv3/12)

~~Denčane kabaste stvari i stvari vanrednog obima~~ **Kabasta roba (ttv24/11) (poništeno u ttv1/12)**

~~Denčane kabaste stvari~~

~~1. Denčanim kabastim stvarima u smislu ovog člana smatraju se sledeće stvari:~~

~~1) celuloza u vlaknima~~	~~4) izrade kotaričarske i pletarske od biljnih materija (komušine, pruća rogoza, site, slame, šaše, trske), i to:~~
~~2) izrade od kartona, lepenke,~~	

— i drvne bruševine i to:	— asure,
— burad,	— koferi,
— kalemovi,	— kolevke,
— korpe,	— korpe,
— kutije (izuzev pljosnato složene),	— košare,
— tuljei i ostale šuplje stvari;	— koševi,
— 3) izrade od fibera (presovanog karto	— zembilji;
na), kože, skaja (veštačke kože) i	— 5) izrade sunderaste (spužvaste), pa i
— drugih materija i to:	— od plastičnih materija (pene), i to:
— koferi,	— almafleks,
— kovčezi,	— beluna,
— kutije,	— dražirane pahuljice,
— tašne,	— gumirana žima
— torbe;	

— *1. Do objavljivanja cena za računanje prevoznine za slučajeve pod b) i c) u Tarifama Deo 6 i Deo 7, prevoznina se naplaćuje:

— u unutrašnjem saobraćaju iznos od 5,00 dinara (RSD) po osovinskom kilometru

— (5,00 RSD x km odstojanje x broj osovina upotrebljenih kola);

— u izvozu, uvozu i tranzitu iznos od 0,12 eura (EUR) po osovinskom kilometru

— 0,12 EUR x km odstojanje x broj osovina upotrebljenih kola);

— 2. Do objavljivanja najmanjih prevoznina za kola iz ovog člana u Tarifama Deo 6. i Deo 7., najmanja prevoznina po jednim kolima iznosi:

— u unutrašnjem saobraćaju 1.325,00 RSD,

— u izvozu i uvozu 36,00 EUR i

— u tranzitu 60,00 EUR.

— 3. Objavljivanjem cena pod 1. i 2. iz ove napomene u Tarifama Deo 6. i Deo 7., ova napomena se stavlja van snage.

— (TTV br. 2a/2008) **poništeno ob. 28 TTV 3/2009.**

46

Šifra

— ipren	— harase,
— iskrapen	— igračke dečije,
— lendapor (nezapaljive termoizola	— kabineti za šivaće mašine,
cione ploče),	— kace,
— panolen 3S (sačasta folija),	— kade
— penasta guma (lateks),	— kalupi folijski od plastike,
— puhin pena,	— kante,
— purlen (izolacioni omotač),	— kazani,
— sunderi (spužve),	— kofe,
— ulošci za krevete,	— kolica dečija,
— vreće mrežaste (rašel) nebalirane	— kolica ručna pa i paletna,
— i nepresovane;	— korita,
— 6) jelke novogodišnje, ukrasno bilje i	— kotlovi pa i za pečenje rakije,
— evice (izuzev presovano u balama);	— košnice,
— 7) kabine, karoserije, kao i kosturi ka	— kutije svih vrsta i dimenzija pa i
— bina i karoserija drumskih motor	— za radio i televizijske aparate,
— nih vozila;	— lopte od plastike i gume izuzev is-
— 8) kavezi svake vrste;	— pumpanih,
— 9) kore od drveta;	— lusteri pa i rasklopljeni,
— 10) krzna prirodna i veštačka, kao i izra	— lutke za izloge,
— de od njih;	— mopedi,
— 11) lekovito bilje i hmelj (izuzev preso	— motocikli,
— vano u balama);	— sanduci pa i za kamione i mrtva-
— 12) nameštaj, kosturi nameštaja i građe	— Ńki,
— vinska stolarija od drveta, metala,	— sanke izuzev rastavljenih,
— plastičnih i drugih materija, izuzev	— sifoni plastični za sanitarne uređaje,
— rastavljenih na delove ili slopljenih;	— skuteri
— 13) ostale izrade od drveta, gume, meta	— spoljne gume za drumska vozila,
— la, plastičnih materija, plute i stakla	— stolne i zidne lampe,
— i to:	— stakla za petrolejske lampe,
— ambalaža	— škafovi,
— antene televizijske,	— Ńtednjaci električni i plinski,
— armatura za neonsko svetlo,	— tankovi (rezervoari),
— baloni (demižoni),	— termos boce,
— bicikli izuzev sklapajućih i pako	— tuljei i kalemovi za predivo,
— vanih u kutijama dimenzije 76 x	— varflex ekspanzijski sudovi, izuzev

68 x 25,	praznih i punih čeličnih boca za
bojleri,	prevoz gasova,
boks palete,	viljuškari ručni svih vrsta,
burad,	zamrzivači,
cevi i creva plastičnih dimen-	ostale šuplje stvari (predmeti) izu-
zija, izuzev savijenih u koture,	zev predmeta koji su umetnuti je-
cisterne	dan u drugi, no najmanje po pet
čabrice,	komada-
dimne cevi i kolena, pa i izduvne	14) pamuk (otpaci od pamuka) i ovčija
cevi i lonac (auspuh) za automobile,	vuna, nebalirana;
doboši i kalemovi za kablove,	15) perje i paperje svake vrste, kao i iz-
ekrani (katodne cevi),	rade od ovih materija;
frižideri,	16) poljoprivredne i građevinske mašine
gajbe,	sprave i to:
	električni mlin za žitarice, (ttv1/12)

Šifra

prekrupači,	mljom i pakovane u kartonskim ku-
elevatori,	tijama); ljuskama,
grabulje,	19) sijalice (žarulje) i cevi staklene za
jednoosovinski traktori bez priko-	neonsko osvetljenje i kugle, poluku-
lice,	gle i druga senila za lustere;
kolica sa visokim stranicama za	20) sita i rešeta sa drvenim obodom;
prevoz materijala,	21) stiropor i izrade od stiropora;
komušaci i krunjači,	22) telefonske kupole;
kosačice,	23) trska i pletar od trske;
mešalice za beton,	24) ulošci (za krevete, ležaljke, kauče,
motokultivatori, izuzev pakovanih	naslonjače) svake vrste madraci (od-
u kutijama i sanducima ili ramovi	vune, morske trave, žičani madraci,
ma,	feder madraci, jorgani, bo bi, jo gi,
prevrtači za seno,	jo jo), strunjače sa žimom i skajem;
prskalice,	25) ulošci za pakovanje jaja;
rastresivači (rasturači) gnojiva,	26) vata svake vrste (izuzev tapetarske u
sejačice,	balama presovane), vatelin, kao i iz-
tanjirače,	rade od ovih materija;
vetrenjače,	27) venci, šimšir i izrade od šimšira;
vezačice;	28) vuna staklena i vuna od zgure, vuna
listovima „čips“,	mineralna (kamena), kao i izrade od
ljuskama	ovih materija;
18) sadnice eveća, drveća, vinove loze i	29) žica za struganje parketa, žica za čiš-
drugi sadni materijal balirane ili	ćenje posuda (čelična vuna), žičani
nepakovane (izuzev obložene ze	federi za madrace.
	17) prženi krompiri u

Denčane kabaste stvari moraju se u tovarnom listu naznačiti prema nazivima navedenim u prethodnom stavu.

11¹⁾ 2. Prevoznina se računa po propisima za denčane pošiljke za stvarnu masu povećanu za 150%²⁾, ali za najmanju masu od 100 kg. Povećana masa se zaokružuje prema propisima člana 35. ove tarife.

Ako se pored denčane kabaste stvari sa jednim tovarnim listom preda na prevoz i druga stvar, masa te druge stvari ne računa se u najmanju masu od 100 kg.

13 3. Ako je denčana kabasta stvar istovremeno i stvar vanrednog obima (vidi tač. 4. ovog člana),

14 prevoznina se računa po propisima za denčane kabaste stvari ukoliko je veća od prevoznine računane po propisima za denčanu stvar vanrednog obima.

Denčane stvari vanrednog obima

4. Denčanim stvarima vanrednog obima smatraju se predmeti duži od 7,00 m, kao i ostali predmeti koji se zbog svog obima ne mogu utovariti kroz bočna vrata zatvorenih kola širine 1,50 m i visine 2,00 m.

12 5. Za denčanu stvar vanrednog obima prevoznina se računa po propisima za denčane pošiljke, za stvarnu masu, no najmanje za 1000 kg od pošiljke. Ako se pored denčane stvari vanrednog obima sa jednim tovarnim listom preda na prevoz i druga denčana stvar koja nije vanrednog obima, masa te druge stvari ne računa se u najmanju masu od 1.000 kg.

1) Potpuno paletizovane denčane kabaste stvari, šifra 21

2) Stvarna masa množi se koeficijentom 2,5-

~~13~~ 6. Ako je denčana stvar vanrednog obima istovremeno i kabasta stvar (vidi tač. 1. ovog člana) prevoznina se računa po propisima za denčanu stvar vanrednog obima ukoliko je veća od prevoznine računane po propisima za denčanu kabastu stvar.

7. Ukoliko se za utovar denčane pošiljke stvari vanrednog obima upotrebi više kola, ili se upotrebe štitna kola, prevoznina se računa po propisima za kolske pošiljke, prema članu 43. ove tarife.

(ttv1/12)

Član 44. je u potpunosti zamenjen sa "REZERVISANO" u Obaveštenju br. 39, TTV 1/2012 pa su Tumačenja u natavku neprimenjiva.

46/5/2004 Obaveštenje br. 18

Tumačenje člana 44 Tarife

„Na osnovu člana 4 podtačka 6) Uredbe o privremenim merama neophodnim za obezbeđenje tehnološkog jedinstva sistema Jugoslovenskih železnica („Službeni list SRJ“, br. 18/2001), u vezi sa tačkom 8 Opštih propisa Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 (ZJŽ, br. 2689/1-88, prečišćeno izdanje), direktor Zajednice JŽ, na osnovu člana 10 Statutarne odluke o promenama organizovanosti i funkcionisanja Zajednice JŽ u prelaznom periodu („Službeni glasnik ZJŽ“, br. 7/93, prečišćeni tekst), donosi

Tumačenje

Odredaba člana 44 Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 – Uslovi prevoza i računanje prevoznine (prečišćen tekst), od 1. januara 1989. godine

1. Za prevoze pošiljaka spoljnih i unutrašnjih guma za dvo točkaše (bicikle, mopede i motocikle) koji se predaju na prevoz u vezama, kutijama i vrećama (džakovima) za obračun prevoznih troškova primenjuju se odredbe tačke 2 člana 44 Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 – Uslovi prevoza i računanje prevoznine, ukoliko nisu ispunjeni uslovi iz poslednje ertice tačke 1 pod tačka 13) člana 44 Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 – Uslovi prevoza i računanje prevoznine.

2. Zadužuje se sektor za komercijalno transportne poslove Zajednice JŽ da ovo tumačenje, koje ima trajni karakter, objavi u Tarifsko transportnom vesniku (TTV) JŽ.

ZJŽ, br. 227/03-02-003

Direktor JŽ

ZJŽ, br. 5/04-11-002

mr Predrag Nikolić, s. r.

64/7/2004 Obaveštenje br. 19

Tumačenje člana 44 Tarife

„Na osnovu člana 4 podtačka 6) Uredbe o privremenim merama neophodnim za obezbeđenje tehnološkog jedinstva sistema Jugoslovenskih železnica („Službeni list SRJ“, br. 18/2001), u vezi sa tačkom 8 Opštih propisa Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 (ZJŽ, br. 2689/1-88, prečišćeno izdanje), direktor Zajednice JŽ, na osnovu člana 10 Statutarne odluke o promenama organizovanosti i funkcionisanja Zajednice JŽ u prelaznom periodu („Službeni glasnik ZJŽ“, br. 7/93, prečišćeni tekst), donosi

Tumačenje

Odredaba člana 44 Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 – Uslovi prevoza i računanje prevoznine (prečišćen tekst), od 1. januara 1989. godine

1. Za prevoze pošiljaka staklene vune i staklenih vlakana, kao i izrada od staklene vune i staklenih vlakana (staklene mreže, staklena tkanina, ostali tkani materijali od staklene vune i staklenih vlakana i dr.) iz tačke 1 podtačka 28 člana 44 Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 – Uslovi prevoza i računanje prevoznine, (prečišćen tekst), od 1. januara 1989. godine, za utvrđivanje računске mase i obračun prevoznih troškova na prugama JŽ primenjuju se odredbe tačke člana 44 Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ, Deo 1 – Uslovi prevoza i računanje prevoznine (prečišćen tekst), od 1. januara 1989. godine.

2. Zadužuje se sektor za komercijalno transportne poslove Zajednice JŽ da ovo tumačenje, koje ima trajni karakter, objavi u Tarifsko transportnom vesniku (TTV) JŽ.

ZJŽ, br. II-2/3, br. 5/04-11-001

Direktor JŽ

ZJŽ, br. II-2/3, br. 5/04-11-004

mr Predrag Nikolić, s. r.

Član 45.

Mešoviti vojni transport

1. Pod mešovitim vojnim transportom (skraćeno MVT) smatra se prevoženje ljudstva i opreme (vozila, oruđa, oružja, stoke i dr.) oružanih snaga SR Jugoslavije u posebnim vozovima ili grupama kola iz jedne otpravne za jednu uputnu stanicu, pod uslovom da je to prevoženje instradirala vojna delegacija pri železničkom transportnom preduzeću. Mešoviti vojni transport sastoji se od najmanje dvojica kola, od kojih su jedna za prevoz ljudstva. (TTV 17/97)
2. Mešoviti vojni transport otprema se sa jednim tovarnim listom. Ukoliko je prostor pojedinih

rubrika u tovarnom listu nedovoljan za upisivanje podataka, mora se priložiti „Dodatni list“, u pet primeraka, prema Uzorku 2 iz Priloga IV ove tarife.

U rubrici 27 - „Izjave“ tovarnog lista pošiljalac će upisati napomenu „Mešoviti vojni transport broj....“ i podvući olovkom u boji, ako se prevoz vrši posebnim vozom, još i napomenu: „Poseban voz“....“ Ako se za prevoz ljudstva upotrebe zatvorena teretna kola, moraju se posebno upisati u rubriku 38-47 tovarnog lista.

3. Izmena ugovora o prevozu, odnosno ponovna predaja (reekspedicija) odobrava se samo za ceo mešoviti vojni transport.

39

4. Računska masa za mešoviti vojni transport utvrđuje se sabiranjem stvarne mase stvari u svim teretnim kolima i mase od 25.000 kg za svaka putnička kola, odnosno 15.000 kg za svaka zatvorena teretna ili službena kola upotrebljena za prevoz ljudstva, no najmanje 5.000 kg po osovini svih upotrebljenih kola.

Prosečna računska masa po jednim kolima utvrđuje se tako što se ukupna računska masa pošiljke podeli brojem upotrebljenih kola i zaokruži na 100 kg naviše.

5. Prevoznina se računa po prvom tarifskom razredu odgovarajućeg prevoznog stava iz Tarife Deo 6 za utvrđenu prosečnu računsku masu po jednim kolima, i tako izračunata prevoznina za jedna kola množi se ukupnim brojem upotrebljenih kola.

Za računanje prevoznine po jednim kolima primenjuju se, pored prednjih, i propisi člana 36. 55. ili 56. ove tarife.

Najmanja prevoznina kod mešovitog vojnog transporta po jednim kolima ne može biti manja od najmanje prevoznine propisane Tarifom Deo 6.

40

6. **Ako se za prevoz mešovitog vojnog transporta zahteva poseban voz, prevoznina ne može biti manja od prevoznine izračunate za masu od 600.000 kg po prvom tarifskom razredu i 25-tonskom prevoznom stavu, odnosno 45-tonskom prevoznom stavu, u skladu sa poslednjim stavom tačke 6., člana 36. ove tarife, za odnosno odstojanje. (TTV 2a/2008)**

~~7. Naknade za sporedne usluge računaju se posebno za svaka kola, izuzev naknada za izmenu ugovora o prevozu i reekspediciju, koje se računaju od pošiljke, a ne od kola. (ob. 25, ttv br.21/2008)~~

7. **Naknade za sporedne usluge računaju se posebno za svaka kola. (ob. 25, ttv br.21/2008)**

49

8. Za kola natovarena stvarima koje odstupaju od propisanih uslova prevoza (naročite pošiljke), a koja se prevoze u sastavu mešovitog vojnog transporta, pored prevoznine naplaćuje se i dodatna prevoznina, koju utvrđuje svaka železnička transportna organizacija za svoje područje.

U ovom slučaju pošiljalac i prevoznik upisuju belešku u tovarni list, shodno propisima člana 42. tačka 5. ove tarife.

Član 46.

Prevoz opasnih materija i predmeta propisanih RID-om

1. Pošiljalac je dužan da za svaku pošiljku opasnih materija i predmeta navedenih u RID-u preda prevoziocu posebne isprave o prevozu i uputstvo o posebnim tehničko-zaštitnim merama bezbednosti koje se moraju preduzimati pri prevozu.

Za eksplozivne materije i predmete, radioaktivne i otrovne materije, koje se primaju na prevoz samo ako su ispunjeni uslovi propisani RID-om, pošiljalac je dužan da preda prevoziocu (pored isprava iz prethodnog stava) posebno odobrenje za prevoz izdato od odgovarajućeg nadležnog organa („Sl. List SR Jugoslavije br. 20/84).

Odobrenje iz prethodnog stava nije potrebno pri prevozu eksplozivnih materija i predmeta za potrebe oružanih snaga **SR Jugoslavije** uz vojno obezbeđenje. (TTV 17/97)

Isprave o prevozu predaju se uz tovarni list i moraju da sadrže:

- podatke o sadržini pošiljke (naznačenje vrste, hemijski i tehnički naziv opasne materije ili predmeta, masu, broj komada, identifikacioni broj iz RID-a i dr.)

- naznačenje pošiljaoca da su ispunjeni uslovi propisani za prevoz odnosne opasne materije ili predmeta;
- naziv, odnosno ime i adresu pošiljaoca i primaoca;
- naznačenje da je uz ispravu o prevozu predato prevoziocu uputstvo o posebnim merama bezbednosti pri prevozu i odobrenje za prevoz;
- potpis i pečat pošiljaoca.

U rubriku 34 – „Prilozi“ tovarnog lista upisuju se predate isprave.

15 ~~2. Za radioaktivne, eksplozivne materije i predmete, kao i za predmete napunjene eksplozivnim materijalima, izuzev oružja i delova koji nisu punjeni eksplozivom i šibica, ako se prema propisima RID-a mogu primiti na prevoz kao denčane pošiljke, prevoznina se računa po propisima za denčane pošiljke za stvarnu masu, ali najmanje za 4.000 kg. (TTV 17/97)~~

~~Ako se, pored predmeta radioaktivnih, eksplozivnih materija i predmeta napunjenih eksplozivnim materijama, sa jednim tovarnim listom preda na prevoz i druga stvar, masa te druge stvari ne računa se u najmanju masu od 4.000 kg. (ttv24/11)~~

Član 47.

Pratioci pošiljaka

1. Ako pošiljka kod koje je praćenje obavezno ima pratioca, ili ako prevoziac odobri praćenje, pri prevozu teretnim vozovima, svaki pratilac će kupiti voznu ispravu 2. razreda putničkog voza, a pri prevozu vozovima sa prevozom putnika – voznu ispravu

50

za upotrebljeni kolski razred i vrstu voza. Vozna isprava mora da glasi do uputne stanice pošiljke i mora biti upisana u tovarni list, kao i ime pratioca pošiljke (rubrika 27 – „Izjave“).

2. Ukoliko se pratilac pošiljke ne može smestiti u kola sa pošiljkom, a druge mogućnosti nema za bezbedan prevoz u podesnim kolima, prevoziac je dužan da na zahtev pošiljaoca (pri narudžbi kola) obezbedi posebna putnička ili teretna kola za prevoz pratioca.

Prevoznina se računa posebno za svaka kola po propisima člana 36. ove tarife, na osnovu prosečne mase stvari koja otpada na jedna upotrebljena kola, uključujući i kola za pratioca.

Podaci o dodatnim kolima i prevoznina upisuju se u odgovarajuće rubrike tovarnog lista.

3. Pratioci šinskih vozila na sopstvenim točkovima, pratioci kola hladnjača sa specijalnim uređajima (agregatima) za proizvodnju struje i pratioci pošiljaka velikih kontejnera hladnjača sa ovakvim uređajima prevoze se besplatno, ako putuju na vozilu koje prate.

Član 48

Prevoz živih životinja

1. Žive životinje primaju se na prevoz samo ako to nije protivno veterinarsko – sanitarnim propisima i ako je po oceni otpadne stanice isključena svaka opasnost po ljude i životinje, odnosno mogućnost bilo kakvog oštećenja.

~~Pošiljke divljih životinja, kao i pojedinačne denčane pošiljke sitnih domaćih životinja primaju se na prevoz samo ako su propisno pakovane. (ttv 24/11)~~

2. Kavezi u kojima se prevoze opasne divlje životinje, kao i kola u kojima se one prevoze treba da imaju upadljivo vidljive natpise: „Opasnost, divlja zver“.

3. Sa tovarnim listom za pošiljke živih životinja, žive ribe i ribljev zapata u vodi ne mogu se predati na prevoz nikakve druge stvari.

4. Pošiljalac je dužan da blagovremeno pripremi žive životinje za utovar kako bi se prevoz mogao izvršiti određenim vozom.

5. Za prevoz živih životinja moraju se upotrebiti zatvorena i očišćena kola koja imaju otvore za provetravanje. Ako po oceni pošiljaoca ili organa veterinarsko-sanitarne službe otvori na kolima koji služe za provetravanje nisu dovoljni, vrata na kolima mogu se držati delimično ili potpuno otvorena, pod uslovom da pošiljalac obezbedi ogradu od dasaka ili rešetaka u visini najmanje do 1,50 m, s tim što donji deo ograde mora iznositi najmanje 30 cm i ne sme da propušta đubre ili prostirku. Ako se vrata drže otvorena na dugu kuku, dovoljno je da se stavi samo zaštitna daska najmanje širine 30 cm. Kola u kojima se prevoze žive životinje koje se vezuju moraju imati naprave za vezivanje.

6. Utovar i istovar živih životinja koje nisu pakovane može se vršiti samo u stanicama koje su za tu svrhu osposobljene. Podaci o stanicama u kojima se vrši utovar živih životinja koje se predaju na prevoz ne pakovane navedeni su u Imeniku železničkih stanica Jugoslavije.

7. Ne pakovane žive životinje tovari pošiljalac, a istovara primalac. Prevozilac može zahtevati da ~~denéane~~ pošiljke opasnih i ćudljivih živih životinja u kavezima tovari (ttv24/11)

51

pošiljalac, a istovara primalac. Pošiljalac je dužan da obezbedi potrebna sredstva za vezivanje životinja. (ttv24/11)

U slučaju prevoza krupne stoke i svinja, pošiljalac posipa pod kola peskom ili ga obezbeđuje od prljanja nekom drugom prostirkom.

Na zahtev pošiljaoca, upisan u rubriku 27 – „Izjave“ tovarnog lista, prevozilac će, uz naplatu predviđene naknade, staviti na raspolaganje pesak, prsne i uzdužne prečage, rešetke i drugi pribor, ukoliko njima raspolaže.

8. Uz životinje koje imaju pratioca može se prevoziti količina hrane potrebna za njihovu ishranu u toku prevoza, oprema za životinje, kao i ručni prtljag pratioca. Ovi predmeti prevoze se besplatno u istim kolima u kojima i žive životinje i ne navode se u tovarnom listu.

9. Pošiljalac je dužan da obezbedi pratioca za pošiljke živih životinja koje se predaju na prevoz u obezbeđenim kavezima koji se ne mogu nositi, osim ako prevozilac, na zahtev pošiljaoca, upisan u rubrici 27 – „Izjave“ tovarnog lista, odustane od praćenja.

Životinje koje se prevoze vozom za prevoz putnika, ribe u specijalnim kolima, divlje životinje, kao i ćudljive domaće životinje primaju se na prevoz samo sa pratiocem, koji ih prati do uputne stanice, odnosno do izdavanja pošiljke primaocu.

10. Pratilac će se za vreme prevoza u svakom pogledu starati o životinjama, a naročito o njihovom hranjenju i pojenju. Kod pošiljaka koje treba pretovariti pratilac se stara i o pretovaru. On se nalazi u kolima u kojima se prevoze životinje za sve vreme trajanja prevoza. Ako je to nemoguće zbog opasnosti po njegovu ličnu bezbednost, on može zahtevati da mu se odredi mesto u službenim ili posebnim putničkim ili teretnim kolima, shodno članu 47. tačka 2. ove tarife.

Pošiljalac može ovlastiti pratioca da umesto njega, bez posredovanja otpravne stanice, za vreme trajanja prevoza ili u uputnoj stanici daje zahteve u pogledu izmene ugovora o prevozu, kao i ostala potrebna uputstva, ali samo pod uslovom da odnosno ovlašćenje upiše u rubriku 27 – „Izjave“ tovarnog lista. Pratilac može menjati uputnu stanicu ili primaoca samo ako podnese duplikat tovarnog lista i u rubriku 76 – „Izmene ugovora o prevozu“ upiše zahtev za odnosnu izmenu ugovora o prevozu.

Pušenje u kolima u kojima se prevoze žive životinje je zabranjeno ako u njima ima slame, sena ili ma kakvih drugih lakozapaljivih materija.

Za vreme prevoza noću pratioci živih životinja smeju koristiti samo takve svetiljke koje ne mogu izazvati požar.

11. Sve životinje čiji prevoz traje duže od 24 časa pošiljalac treba dovoljno da nahrani i napoji pre utovara. U ovom slučaju životinje se moraju hraniti i pojititi najkasnije posle 24 časa, sve do izvršenja prevoza, odnosno predaje pošiljke primaocu.

O hranjenju i pojenju životinja koje imaju pratioca stara se on sam, a o hranjenju i pojenju životinja bez pratioca – prevozilac. Pošiljalac može zahtevati u tovarnom listu (rubrika 27 – „Izjave“) da se hranjenje, pojenje ili polivanje živih životinja vrši samo u stanicama opremljenim potrebnim uređajima za te svrhe, koje su navedene u Imeniku železničkih stanica Jugoslavije.

U rubriku 70 – „Prekid roka isporuke“ tovarnog lista upisuje se stanica, dan i čas kada je izvršeno hranjenje, pojenje, polivanje životinja ili izmena vode kod prevoza žive ribe i ribljeg zapata.

Za hranjenje, pojenje, polivanje i izmenu vode prevozilac naplaćuje naknadu propisanu Tarifom Deo 6.

52

Šifra

- 12.** Prevozilac izveštava primaoca odmah o prispeću živih životinja. prethodno obavještanje primaoca o prispeću kolskih pošiljaka sa živim životinjama vrši se prema propisima člana 23. ove tarife.
- 13.** Primalac preuzima životinje najkasnije u roku od 2 časa računajući i od časa kada se smatra da je izveštavanje izvršeno, a ako izveštavanje nije potrebno, najkasnije u roku od 2 časa po izvršenoj pripremi za izdavanje. Ako se životinje ne preuzmu u roku za odnošenje, prevozilac će, na trošak i odgovornost imaoca prava, predati životinje na negovanje ili dopustiti dalje zadržavanje životinja u kolima ili na stanici, uz naplatu propisane naknade.

Prevozni troškovi

Kopitari i papkari

14. Za domaće žive životinje kopitara i papkara prevoznina se računa prema sledećem:

- 1) za denčane pošiljke:
 a) u kavezima za bruto masu,
 17 b) bez kaveza na osnovu niže navedenih jediničnih masa, s tim što se za denčane pošiljke prevoznina računa za najmanju masu od 3.000 kg po tovarnom listu.

Šifra	Vrsta životinje	Granica mase po vrsti životinja	Jedinična masa
		Kilograma za komad	
1	2	3	4
17.1	konj, mazga, mula	-	700
17.2	poni, ždrebe	-	400
17.3	june, junica	Preko 85-180	170
	magarac	-	170
17.4	svinja debela	Preko 90	170
17.5	bik, bivo, bivolica, krava, vo	Preko 180	550
17.6	tele	Do 85	70
	jagnje, jarac, koza, ovan, prase,		
17.7	nazime, ovca	-	30
	svinja mršava	Preko 40-90	80

Za pojedine vrste živih životinja primenjuju se sledeće jedinične mase:

U tovarni list (rubrika 40 – „Naznačenje vrste stvari“) životinje treba upisati po vrstama i broju komada, a kod pošiljaka goveda i svinja još i podatke prema granicama mase u rubriku 41 – „Masa u kg“ navedenim u prethodnoj tabeli; (ttv24/11)

- 1) 2) za kolske pošiljke – za masu koju je u tovarnom listu, u rubrici 41 – „Masa u kg“, naveo pošiljalac, odnosno koju je vaganjem utvrdio prevozilac, po propisima člana 36. ove tarife. (ttv24/11)

Živa riba u vodi

15. Pri predaji žive ribe ili ribljeg zapata u vodi u baždarenim sudovima na prevoz kao denčane pošiljke zapremina suda ne sme biti veća od 400 litara, a pri predaji u ne baždarenim sudovima bruto-masa suda ne sme biti veća od 400 kg.

Na poseban zahtev prevozioca, utovar, pretovar i istovar vrši pošiljalac ili primalac. (ttv24/11)

16. Za denčane i kolske pošiljke žive ribe u vodi, u sudovima zvanično baždarenim, prevoznina se računa za onoliko kilograma koliko je litara utvrđeno baždarenjem. Svaki otpočeti litar računa se kao jedan kilogram. Za aparate za dodavanje kiseonika prevoznina se ne naplaćuje. (ttv24/11)

Za denčane i kolske pošiljke u ne baždarenim sudovima prevoznina se računa za bruto-masu. (ttv24/11)

17. Za prevoz žive ribe u specijalnim kolima za prevoz žive ribe prevoznina se računa na osnovu mase utvrđene baždarenjem sudova za vodu i ribu (1 l = 1 kg) i prvog tarifskog razreda, po propisima člana 36. ove tarife, i tako izračunata ne zaokružena prevoznina se uvećava prema članu 55, odnosno umanjuje prema članu 56. ove tarife. Boce sa kiseonikom, benzin i ostala pogonska sredstva prevoze se besplatno.

18. Ako se u stanicama uzima voda, prevozioc ne prima nikakvu odgovornost za njen kvalitet.

Za davanje vode prevozioc naplaćuje naknadu propisanu u Tarifi Deo 6.

Član 49.

Paleta (ttv3/12)

1. Paleta mogu da budu razmenjive (ravne ili boks paleta) sa oznakom EUR koje se razmenjuju unutar organizacije Evropskog sistema za razmenu paleta i privatne koje se ne razmenjuju.
2. Kod prevoza razmenjivih EUR paleta, masa paleta do 15 % od neto mase utovarene robe se prevozi besplatno, ukoliko je masa paleta posebno navedena u tovarnom listu. U ovom slučaju se ukupna masa paleta određuje množenjem broja paleta u kolima sa jediničnom masom paleta koja iznosi 25 kg za ravne i 85 kg za boks paleta. Ukupna masa paleta oduzima se od bruto mase pošiljke. Kod pošiljaka koje se različito tarifiraju deo mase paleta koji prelazi 15% od neto mase robe, dodaje se masi robe koja je veća, odnosno, ukoliko su mase jednake, robi koja se najskuplje tarifira.
3. Za pošiljke predate na prevoz na privatnim paletama prevoznina se računa za bruto masu robe, osim ako ugovorom nije drugačije određeno.
4. Prevoznina za prevoz praznih privatnih paleta koje su pre toga bile upotrebljene za prevoz robe železnicom, računa se prema opštim propisima s tim što se izračunata nezaokružena prevoznina pomnoži sa koeficijentom umanjenja 0,5, a zatim zaokruži.
5. Prevoz praznih privatnih paleta po tački 4 ovog člana se može obaviti ako su ispunjeni sledeći uslovi:
  - povratak praznih paleta mora uslediti naduže u roku od 3 meseca od prevoza koji je prethodio u tovarnom stanju;
  - pošiljalac mora u tovarnom listu upisati izjavu: «Povratak upotrebljenih paleta za prevoz robe na ŽS», naziv prethodne otpremne stanice u tovarnom stanju, broj prethodnog tovarnog lista i datum otpreme u tovarnom stanju.

~~Paleta~~ (poništeno u ttv 3/12)

~~1. Paleta na koje se odnose propisi ovog člana o razmeni paleta moraju odgovarati standardima JUS (UIC i JŽS) i biti snabdevane oznakama JŽ i JZP (razmenjive paleta). (TTV 17/97)~~

2. Korišćenje paleta u prevozu stvari na prugama JŽ zasniva se na zajedničkoj upotrebi paleta sopstvenosti prevozioca i korisnika prevoza, koja se ostvaruje međusobnom razmenom u otpravnim i uputnim stanicama.

Razmena se može vršiti:

- paleta za paletu (komad za komad), tovorena za praznu i obratno, ili tovorena za tovorenu i
- putem reversa za primljene palete.

Revers za primljene palete ispostavlja prevozilac na unapred utvrđenom obrascu.

3. Strana koja prima paletu po reversu dužna je da u roku od tri dana primljene palete vrati drugoj strani. Za palete koje nisu vraćene u roku od tri dana plaća se iznos u visini njihove nabavne vrednosti, koji je propisan u Tarifi Deo 6.

Korisnik prevoza i prevozilac mogu posebnim sporazumom regulisati pitanje razmene paleta i na drugi način. Tim sporazumom može se regulisati i pitanje obezbeđenja praznih paleta od strane prevozioca (pozajmljivanjem), kao i druga pitanja vezana za pozajmljivanje (rok vraćanja, naknade i sl.) ako pošiljalac u određenom trenutku nema paleta koje može upotrebiti za prevoz stvari železnicom.

54

Šifra

4. Za razmenu se mogu upotrebiti samo ispravne, razmenljive palete. Međusobni prijem i predaja neispravnih paleta ne smatra se razmenom u smislu propisa ovog člana.

Ispravnost i količina razmenljivih paleta upotrebljenih kod denčanih pošiljaka, ili praznih paleta koje se vraćaju posle razmene putem reversa za primljene palete utvrđuju se uvidom u stanje na licu mesta.

Kod kolskih pošiljaka kao ispravni priznaju se podaci koje je upisao pošiljalac u tovarni list u rubriku 20 „Razmenljive palete“.

Prevozilac ne snosi odgovornost za neslaganje stvarnog stanja palete s podacima u tovarnom listu za kolske pošiljke u pogledu količine, ispravnosti ili usaglašenosti paleta s uslovima iz tačka 1. ovog člana, izuzev u slučajevima kada je do nedostatka ili oštećenja palete došlo krivicom prevozioca.

U slučaju iz stava četiri ove tačke primalac može zahtevati da se stvarno stanje utvrdi zapisnikom o izvidaju, i to prilikom istovara pošiljke, odnosno u rokovima koji važe za utvrđivanje stanja stvari za oštećenja paleta koja se pri istovaru nisu mogla utvrditi.

5. Pri predaji na prevoz stvari natovarenih na palete pošiljalac mora u rubriku 20 „Razmenljive palete“ tovarnog lista upisati količinu paleta određene vrste upotrebljenih kod pošiljaka za koje zahteva razmenu paleta. Ako pošiljalac ne zahteva razmenu paleta ili upotrebljene palete ne ispunjavaju uslove iz tač. 1. ovog člana, podaci o količini paleta ne smeju se upisati u rubriku 20.

6. Za potrebe izračunavanja prevoznine kod pošiljaka tovarnih na razmenljive palete, ili pošiljaka tovarnih na standardne palete (800x1200mm) koje nisu obeležene oznakama u smislu tač. 1. ovog člana, pošiljalac mora u rubriku 40 „Naznačenje vrste stvari“ tovarnog lista upisati količinu, vrstu paleta i napomenu „Standardne palete“, a u rubriku 41 „Masa u kg“, njihovu stvarnu masu.

Ako se pošiljka preda na paletu koja nije u skladu sa prvim stavom ove tačke, u rubrici 41 „Masa u kg“ mora se upisati bruto masa stvari i paleta.

20 7. Za stvari predate na prevoz na standardnim paletama prevoznina se računa:

1) kod denčanih pošiljaka za masu koja se utvrđuje tako što se od bruto mase pošiljke oduzima masa paleta. Ovako utvrđena masa (ne uvećava se po propisima člana 44. ove tarife) u proseku ne može biti manja od 150 kg za svaku paletu. Masa palete se utvrđuje množenjem broja upotrebljenih paleta i jedinične mase, koja iznosi 25 kg za ravnu, odnosno 85 kg za boks paletu.

Izračunata ne zaokružena prevoznina umanjuje se za 10 %. Ova povlastica se ne primenjuje ukoliko je pošiljka predata na prevoz delimično na standardnim paletama, a delimično bez paleta, kao i u slučajevima kada pošiljalac u rubriku 40 „Naznačenje vrste stvari“ ne upiše belešku „Standardne palete“ ili u rubriku 41 „Masa u kg“ ne upiše posebno sopstvenu masu paleta; (ttv24/11)

(ttv24/11) 1) kod kolskih pošiljaka, po opštim propisima za računanje prevoznine, za masu koja se

~~utvrđuje tako što se od bruto mase pošiljke oduzima jedinična masa paleta, koja iznosi 25 kg za ravne i 85 kg za boks palete. Masa paleta koja se oduzima od bruto mase pošiljke ne sme biti veća od 15% od neto mase utovarenih stvari. Kod pošiljaka sa stvarima koje različito tarifiraju deo mase paleta koji prelazi 15% od neto mase stvari dodaje se masi stvari koja je veća, odnosno, ukoliko su mase jednake, stvarima koje najskuplje tarifiraju.~~

~~Ukoliko pošiljalac u rubriku 41 „Masa u kg“ tovarnog lista ne upiše sopstvenu masu paleta, prevoznina se računa za ukupnu bruto masu pošiljke.~~

55

~~Jedinična masa paleta služi isključivo za utvrđivanje računске mase.~~

~~8. Za pošiljke predate na paletama koje u smislu tač. 6. ovog člana nisu standardne prevoznina se ne računa za bruto, odnosno najmanju računsku masu po propisima za denčane, odnosno kolske pošiljke.~~

~~9. Ukupna bruto masa jedne palete kod denčanih pošiljaka ne sme biti veća od 1.000 kg.~~

Član 50.

Konteneri

1. Pojam i vrsta kontejnera i detaljniji propisi o kontejnerima nalaze se u Prilogu III ove tarife.

A. Mali i srednji konteneri

Kontejneri sopstvenosti prevozioca

2. Ako pošiljalac za prevoz stvari želi da koristi kontejner sopstvenosti prevozioca, dužan je da ga naruči na način propisan u članu 6. ove tarife.

3. Posle istovara primalac sme upotrebiti kontejner za ponovni utovar samo po odobrenju prevozioca. Prevozilac može odbiti prijem na prevoz stvari utovarenih u kontejner bez odobrenja, zahtevati istovar i naplatiti naknadu za neovlašćenu upotrebu kontejnera.

4. Naručen kontejner za utovar pošiljalac mora preuzeti odmah kada mu ga prevozilac ponudi.

Rokovi za odnošenje stvari propisani u članu 26. ove tarife važe i za odnošenje kontejnera (tovarenih i Praznih).

Kontejner primljen za utovar odnosno istovar mora se vratiti prevoziocu u roku od 24 časa računajući od momenta preuzimanja.

5. Za prekoračenje roka za odnošenje ili vraćanje kontejnera prevozilac naplaćuje naknadu propisanu Tarifom Deo 6.

6. Mali i srednji kontejneri, tovareni i prazni, mogu se predati na prevoz kao denčana ili kao kolska pošiljka.

7. Ako zbog kvara u toku prevoza dalji prevoz u kontejneru postane nemoguć, prevozilac imapravo da stvari pretovari u drugi kontejner ili kola. Naknada za pretovar, propisana Tarifom Deo 6, naplaćuje se samo ako je odnosni kvar nastao krivicom pošiljaoca.

56

Šifra

8. Za prevoz stvari u kontejnerima sopstvenosti prevozioca prevoznina se računa:

1) za denčane pošiljke:

— Po opštim propisima za računanje prevoznine, za stvarnu masu utovarenih stvari, no
— najmanje za:

- ~~22.1~~ a) 200 kg za male kontejnere kategorije A,
~~22.2~~ b) 350 kg za male kontejnere kategorije B,
~~22.3~~ c) 500 kg za male kontejnere kategorije C i
~~22.4~~ d) 2000 kg za srednje kontejnere; (ttv24/11)

1) ~~2)~~ za kolske pošiljke: (ttv24/11)

a) za male i srednje kontejnere – po opštim propisima za računanje prevoznine, za stvarnu masu utovarenih stvari;

b) ako se u smislu propisa tačke 7. ovog člana u toku prevoza stvari iz kontejnera pretovare u kola, prevoznina se računa kao da je prevoz na celom putu izvršen u kolima, ukoliko je to za korisnika prevoza povoljnije.

9. Stvarna masa utovarenih stvari utvrđuje se oduzimanjem sopstvene mase kontejnera od mase (bruto) upisane u rubriku 41 – „Masa u kg“ tovarnog lista ili utvrđene vaganjem.

10. Za upotrebu kontejnera sopstvenosti prevozioca u međunarodnom saobraćaju, pored prevoznine, naplaćuje se i naknada za upotrebu kontejnera, propisana Tarifom Deo 6.

11. Pored uobičajenih podataka, pošiljalac mora u tovarni list da upise:

- u rubriku 37 – „Adresa ili znak“ – znak sopstvenosti železnice koja je uvrstila kontejner u svoj park i individualni broj kontejnera;

- u rubriku 38 – „Količina“ – ~~samo za denčane pošiljke~~, broj (količinu) predatih kontejnera na prevoz; (ttv24/11)

- u rubriku 39 – „Vrsta zavoja“ – ~~samo za denčane pošiljke~~, reč „kontejner“; (ttv24/11)

- u rubriku 40 – „Naznačenje vrste stvari“ – ispod naziva stvari, vrstu, kategoriju kontejnera (mali, srednji, veliki), kapacitet, vlasništvo i ostale značajne karakteristike kontejnera, za kolske pošiljke i broj (količinu) predatih kontejnera na prevoz;

- u rubriku 41 – „Masa u kg“ – ispod mase stvari, sopstvenu masu kontejnera u kg.

Ako se pošiljka sastoji od više različitih kontejnera, svi podaci u tovarnom listu moraju biti navedeni odvojeno za svaku kategoriju kontejnera.

Prevozilac je dužan da na osnovu podataka koje je upisao pošiljalac upiše kategoriju, individualni broj i znak sopstvenosti u rubriku 19 – „Kontejneri“ tovarnog lista.

Konteneri sopstvenosti korisnika prevoza

12. Za prevoz stvari u kontenerima sopstvenosti korisnika prevoza važe propisi za prevoz stvari u kontenerima sopstvenosti prevozioca, izuzev tačke 2,3,4,5. i 10. Rokovi za odnošenje stvari propisani u članu 26. ove tarife važe i za odnošenje praznih i tovarnih kontenera sopstvenosti korisnika prevoza.

13. Za prevoz praznih kontenera prevoznina se računa, za ~~denčane~~ i kolske pošiljke malih i srednjih kontenera, po opštim propisima za računanje prevoznine (izuzetak vidi u tač. 14 ovog člana). (ttv24/11)

Šifra

~~26~~ 14. Za denčane pošiljke praznih malih i srednjih kontenera koji su prethodno bili upotrebljeni za prevoz stvari, ako se predaju na prevoz u roku od 8 dana od dana prijema stvari, prevoznina izračunata na osnovu tačke 13. ovog člana umanjuje se za 20%. U tovarni list sa kojim pošiljku pošiljku praznih kontenera predaje na prevoz pošiljalac mora upisati belešku u rubriku ~~27~~ „Izjave“: „Upotrebljen za prevoz stvari po tovarnom listu br. .... od .....“ i tovarni list na koji se poziv a podneti na uvid. (ttv24/11)

B. Veliki konteneri

15. Ovi propisi se odnose na univerzalne i specijalne velike kontenere vod 10', 20', 30' i 40' sopstvenosti korisnika prevoza (ili velike kontenere koji u toku transporta imaju status kontenera sopstvenosti korisnika prevoza), koji su izgrađeni prema normativima Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO – International Organization of Standardization).
16. Pored propisa ovog člana , na prevoz velikih kontenera primenjuju se i propisi Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju i drugi propisi ove tarife, ukoliko posebnim tarifama ili uslovima određena pitanja nisu drugačije regulisana. (Evropska tarifa za prevoz velikih kontenera, posebni uslovi sa korisnicima prevoza).
17. Prazni i tovareni veliki konteneri mogu se primiti na prevoz samo kao kolska pošiljka.
- Na jedna kola sme se utovariti više velikih kontenera, praznih ili tovarenih, ili praznih i tovarenih zajedno, pod uslovom da se to ne protivi Propisima o tovaranju kola (Prilog I ove tarife), a kod carinskih pošiljaka da se nesmetano može izvršiti carinski pregled.
18. Pored uobičajenih podataka, u tovarnom listu se za svaki kontejner posebno moraju upisati podaci o predatim kontejnerima na prevoz, shodno propisima tačke 11. ovog člana.
19. Prevoznina na prevoz velikih kontejnera računa se na osnovu tablica iz Tarife Deo 6, odnosno Deo 7, za tovarene, odnosno za prazne velike kontejnere, u zavisnosti od kategorije, za svaki kontejner posebno. Par kontejnera od 10' i svaki dalji započeti par u jednoj pošiljci računa se kao kontejner do 20'.
- Ako je bruto-masa jednog velikog kontejnera veća od 24 000 kg, prevoznina za takav kontejner uvećava se za 20%.

Transportno obaveštenje 103/6/89

1. Izuzetno od odredaba tačke 19. člana 5o. Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ Deo 1, do opoziva ovog obaveštenja prevoznina za prevoz velikih kontejnera računa se na sledeći način:

- 1) u unutrašnjem saobraćaju – na osnovu Posebnih tarifskih tablica 3.1. i 3.2;
- 2) za uvoz i izvoz pri otpravljanju izvan režima Intercontainer - na osnovu Posebnih tablica 3.3. i 3.4;
- 3) za prevoz novih praznih kontejnera, bez obzira na vrstu saobraćaja – po opštim tarifskim propisima.

Posebne tarifske tablice 3.1-3.4. objavljuju se u TTV-u.

2. Do daljnjeg, grupa kola ili maršrutni voz sa velikim kontejnerima za koje će se prevoznina računati primenom Posebnih tarifskih tablica 3.1, 3.2, 3.3, 3.4. ne mogu se predati na prevoz s jednim tovarnim listom.

3. Ovim obaveštenjem zamenjuje se Tarifsko obaveštenje objavljeno u TTV-u 22/85, redni broj 355, i **treba ga pribelžiti uz član 50. Tarife** za prevoz stvari na prugama JŽ Deo 1 (Prečišćen tekst) koja važi od 1. januara 1989. godine. ZJŽ br. 589/1-89

Tarifsko obaveštenje 305/14/89 Prevoz izmenljivih kamionskih sanduka

U završnoj fazi su pripreme za upotrebu izmenljivih kamionskih sanduka za prevoz stvari i na prugama JŽ. U praksi je u upotrebi više tipova različitih dimenzija ovih sredstava dužine od 7,15 do 13,20 metara.

Prevoznina za prevoz izmenljivih kamionskih sanduka računa se po propisima za računanje prevoznine za prevoz velikih kontejnera, tj. po odredbama čl. 50. Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ- Deo 1, odnosno izuzetka objavljenog u TTV-u br. 6/89.

Pri određivanju kategorije izmenljivog sanduka za primenu tarifskih tablica izmenljive sanduke dužine:

- 7 metara (uključivo) do 9 metara (isključivo) smatrati kao kontejner od 20 stopa;
- 9 metara (uključivo) do 12 metara (isključivo) smatrati kao kontejner od 30 stopa (za sada ne postoje);
- 12 metara (uključivo) i više smatrati kao kontejner od 40 stopa;

Ovo obaveštenje pribelžiti uz čl. 50. Tarife za prevoz stvari na prugama JŽ- Deo 1 ZJŽ br. 1139/1-89

Član 51.

Pokrivači i nosači (podupirači) pokrivača

Pokrivači i nosači pokrivača sopstvenosti prevozioca

1. Na zahtev pošiljaoca prevoznik će dostaviti pokrivače i nosače pokrivača, ukoliko njima raspolaže i pod uslovom da ne postoji opasnost da ih stvar predata na prevoz ošteti.

2. Pošiljalac je odgovoran za oštećenje svake vrste i za gubitak pokrivača ili nosača pokrivača sve do njihovog povratka prevoziocu, ukoliko do njihovog oštećenja nije došlo krivicom prevozioca ili ukoliko oštećenje nije nastalo kao posledica prirodnog habanja.

3. Stavljanje na pošiljku pokrivača i njihovih nosača, kao i njihovo skidanje sa pošiljke izvršiće pošiljalac odnosno primalac.

4. Pri otpravljanju pokrivača i nosača pokrivača zajedno sa stvarima pošiljalac u tovarni list mora upisati:

- u rubriku 37 – „Adresa ili znak“ – znak železnice sopstvenice i individualni broj pokrivača i nosača Pokrivača;
- u rubriku 40 – „Naznačenje vrste stvari“, ispod vrste stvari, reč „pokrivač“ odnosno „nosač Pokrivača“, količinu i vlasništvo;
- u rubriku 41 – „Masa u kg“ – sopstvenu masu pokrivača i nosača pokrivača.

Na osnovu podataka koje je upisao pošiljalac, prevozilac u rubriku 18 – „Tovarni pribor“ upisuje znak sopstvenosti, individualni broj i reč „pokrivač“ odnosno „nosač pokrivača“.

5. Pokrivači i nosači pokrivača u odlasku sa stvarima prevoze se besplatno u masi do 10% od stvarne mase utovarene stvari, ako je njihova masa posebno navedena u tovarnom listu. Ako masa pokrivača i nosača kolskih pokrivača prekoračuje 10 % od stvarne mase stvari, višak mase dodaje se ne zaokruženoj masi stvari.

Ako se pošiljka sastoji od stvari koje različito tarifiraju, višak mase dodaje se ne zaokruženoj masi onih stvari čija je stvarna masa najveća, a ako su stvarne mase jednake, tada masi stvari koja u toj pošiljci najskuplje tarifira.

Ako kod pošiljaka kod kojih pošiljalac nije tražio zvanično vaganje masa pokrivača ili nosača pokrivača nije posebno navedena u tovarnom listu, prevoznina se računa za ukupnu (bruto) masu pošiljke (stvar + pokrivač i nosači pokrivača). U ovom slučaju uzima se kao prosečna masa 60 kg po jednom pokrivaču, odnosno 30 kg po jednom nosaču pokrivača.

6. Granica tovarjenja ne sme biti prekoračena zbog upotrebe pokrivača ili nosača pokrivača.

7. Za upotrebu pokrivača sopstvenosti prevozioca naplaćuje se naknada za upotrebu pokrivača, propisana Tarifom Deo 6. Ova naknada se naplaćuje ponovo i posle izvršene reekspedicije.

Kada umesto naručenih zatvorenih kola otpravna stanica u sporazumu sa pošiljaocem dostavi otvorena kola sa pokrivačem, naknada za upotrebu pokrivača se ne naplaćuje, pri čemu prevozilac u tovarni list (rubrika 40 – „Naznačenje vrste stvari“) upisuje belešku „čl. 51. tač. RT-1“.

Pokrivači i nosači pokrivača sopstvenosti korisnika prevoza

8. Za pokrivače i nosače pokrivača sopstvenosti korisnika prevoza važe, prema smislu, i propisi ovog člana navedeni pod tačkom 1. do 6.

9. Za prevoz pokrivača i nosača pokrivača koji se šalju u neku stanicu da bi se upotrebili kod pošiljke prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznine.

10. Za pokrivače i nosače pokrivača sopstvenosti korisnika prevoza pošiljalac je dužan da, pored podataka iz tačke 4. ovog člana, navede još i ime sopstvenika i domovnu stanicu.

Šifra

28²⁾ i 42¹⁾ 11. Pokrivači i nosači pokrivača koji su bili upotrebljeni kod kolskih pošiljaka prevoze se u povratku do prvobitne otpravne ili neke druge stanice uz naplatu 50% prevoznine, pod sledećim uslovima:

- 1) povratak mora uslediti u roku od tri meseca;
- 2) pošiljalac upisuje u tovarni list, u rubriku 40 – „Naznačenje vrste stvari“, sledeću belešku:

- „Upotrebjeno za pošiljku po tovarnom listu br...od.....(datum), iz stanice.....za stanicu....
Izdatu dana.....“, a u rubrici 27 – „Izjave“ zahteva prevoz po član 51. tač. 11. RT-1;
- 3) da se predaju na prevoz ~~kao denčana ili~~ kao kolska pošiljka redovnog prevoza. Ukoliko se kolska ~~ili denčana~~ pošiljka pokrivača i nosača pokrivača preda kao oročeni prevoz, prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznine (čl. 35. ili 36. ove tarife). (ttv24/11)

Član 52.

Ostali Tovarni pribor (ttv3/12)

Ostali Tovarni pribor sopstvenosti prevozioca (ttv3/12)

1. Kao ostali tovarni pribor smatraju se sledeći predmeti: rinfuza-daske, daske za povišenje kolskih zidova (strana), skele, podloge, police, lanci, nogari, užad, klinovi, kao i drugi slični predmeti koji služe za smeštanje, pričvršćivanje, odnosno obezbeđenje tovara na ili u kolima. Na zahtev pošiljaoca prevoznik će dostaviti ostali tovarni pribor, ukoliko njime raspolaže.

2. Pri otpravljanju tovarnog pribora zajedno sa stvarima pošiljalac je dužan da u tovarni list upiše sledeće podatke o tovarnom priboru:

- u rubriku 37 – „Adresa ili znak“ – znak železnice sopstvenice i individualni broj (ukoliko su pojedini predmeti tovarnog pribora obeleženi tim oznakama);

- u rubriku 40 – „Naznačenje vrste stvari“ – vrstu, broj komada i vlasništvo upotrebljenog tovarnog pribora;

- u rubriku 41 – „Masa u kg“ – sopstvenu masu tovarnog pribora.

Na osnovu podataka koje je upisao pošiljalac, prevoznik u rubriku 18 – „Tovarni pribor“ upisuje znak sopstvenosti, individualni broj i vrstu tovarnog pribora.

3. Tovarni pribor upotrebljen kod kolskih pošiljaka prevozi se besplatno u količini do 10% od stvarne mase utovarene stvari ako je njegova masa posebno navedena u tovarnom listu. Ako masa tovarnog pribora prekoračuje 10% od stvarne mase stvari, višak mase dodaje se ne zaokruženoj masi stvari.

Ako se pošiljka sastoji od stvari koje različito tarifiraju, višak mase dodaje se ne zaokruženoj masi stvari čija je stvarna masa najveća, a ako su stvarne mase jednake, tada masa stvari koja u toj pošiljki najskuplje tarifira.

Ako masa tovarnog pribora nije posebno navedena u tovarnom listu, prevoznina se računa za ukupnu masu pošiljke i tovarnog pribora.

4. Granica tovarjenja ne sme biti prekoračena zbog upotrebe tovarnog pribora.

5. Za upotrebu tovarnog pribora sopstvenosti prevozioca naplaćuje se naknada za korišćenje tovarnog pribora, propisana u Tarifi Deo 6.

---

¹⁾ Kolska pošiljka

~~²⁾ Denčana pošiljka~~ (ttv 24/11)

60

Šifra

Tovarni pribor sopstvenosti korisnika prevoza

6. U svemu ostalom na tovarni pribor sopstvenosti korisnika prevoza primenjuju se propisi ovog člana pod tačkom 1. do 5.

7. Za prevoz tovarnog pribora koji se šalje u neku stanicu da bi se upotrebio kod pošiljke prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznine.

8. Za tovarni pribor sopstvenosti korisnika prevoza pošiljalac navodi, pored podataka iz tačke 2. ovog člana, još i ime sopstvenika i domovnu stanicu.

- 29²⁾ i 43¹⁾** 9. Tovarni pribor koji je bio upotrebljen kod kolskih pošiljaka prevozi se u povratku do prvobitne otpravne ili neke druge stanice uz naplatu 50% prevoznine, pod sledećim uslovima:
- povratak mora uslediti u roku od tri meseca;
  - pošiljalac upisuje u tovarni list, u rubriku 40 – „Naznačenje vrste stvari“, sledeću belešku: „Upotrebljeno za pošiljku po tovarnom listu br.....od.....(datum), izstanice .....za stanicu....., izdatu dana.....“, a u rubrici 27 – „Izjave“ zahteva prevoz po članu 52. tačke 9. RT-1.
- 3) da je predat na prevoz ~~kao denčana ili~~ kao kolska pošiljka redovnog prevoza. Ukoliko se ~~denčana ili~~ kolska pošiljka tovarnog pribora preda kao oročeni prevoz, prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznine (čl. 35. ili 36. ove tarife). **(ttv24/11)** Izuzetno, zagradne (rinfuz) daske se u povratku prevoze besplatno samo kao kolske pošiljke redovnog prevoza, pod uslovom da pošiljalac preda na prevoz najmanje 100 komada rinfuz dasaka i ako su ispunjeni uslovi podtačke 1) i 2) prethodnog stava. Naknade za sporedne usluge se naplaćuju prema propisima Tarife Deo 6.

Član 53.

Materije i predmeti koji služe za zaštitu stvari od toplote ili hladnoće

1. Ovi propisi primenjuju se na materije i predmete koji prate kolsku pošiljku i služe za njenu zaštitu od toplote ili hladnoće za vreme prevoza železnicom, ukoliko ne služe redovno za pakovanje, odnosno za zaštitu stvari od gubitka ili oštećenja.

Predmeti za zaštitu od toplote ili hladnoće smatraju se: led i suvi led (pa i u sudovima), seno, slama, treset, strugotina, odsecci hartije, drvena vuna, asure, jastuci od slame, table od klobučevine, postavljeni i ne postavljeni pokrivači, zavoji od sukna, kao i svi drugi njima slični predmeti koji služe za održavanje ustaljene temperature.

2. Pošiljalac navodi u tovarnom listu, u rubrici 40 - „Naznačenje vrste stvari“, vrstu ovih materija i predmeta, a u rubrici 41 – „Masa u kg“ masu materija i predmeta koji služe za zaštitu stvari od toplote ili hladnoće.

3. Predmeti za zaštitu od toplote ili hladnoće, izuzev leda, prevoze se u odlasku sa stvarima besplatno u količini najviše do 10% od stvarne mase utovarene stvari. Međutim, količina leda nije ograničena. Ona se ne uračunava u 10% i prevozi se besplatno u količini koja je neophodno potrebna za zaštitu stvari od toplote za sve vreme prevoza.

---

¹⁾ Kolska pošiljka

²⁾ ~~Denčana pošiljka~~ - **(ttv24/11)**

Ako masa predmeta za zaštitu stvari (izuzev leda) prekoračuje 10% od mase stvari, višak mase dodaje se ne zaokruženoj masi stvari. Ako se pošiljka sastoji od stvari koje različito tarifiraju, višak mase dodaje se ne zaokruženoj masi stvari koja u toj pošiljci najskuplje tarifira.

4. Ako kod pošiljaka za koje nije traženo zvanično vaganje masa predmeta za zaštitu stvari nije odvojeno navedena u tovarnom listu, prevoznina se računa za ukupnu masu pošiljke.

5. Granica tovarjenja ne sme biti prekoračena zbog upotrebe materija i predmeta koji služe za zaštitu stvari od toplote ili hladnoće.

6. Za prevoz materija i predmeta koji služe za zaštitu stvari, kada se prevoze odvojeno od njih, prevoznina se uvek računa po opštim propisima za računanje prevoznine.

Član 54.

Doleđivanje u toku prevoza

1. Dodavanje leda kolskim pošiljkama lako kvarljivih stvari za vreme prevoza (doleđivanje) može se vršiti samo u stanicama navedenim u Imeniku železničkih stanica Srbije.

2. U tovarni list, rubriku 27 – „Izjave“, pošiljalac mora upisati jednu od stanica navedenih u Imeniku železničkih stanica Srbije u kojoj želi da se doda led, kao i izvršioca koji će led dodati. Ime stanice se podvlači olovkom u boji. Određena stanica mora se nalaziti na prevoznom putu po kojem je prevoznik dužan da pošiljku preveze.

3. Stanica u kojoj će se izvršiti dodavanje leda izveštava izvršioca navedenog u tovarnom listu o prispeću pošiljke. Na zahtev železničkog radnika odnosno izvršilac treba da se legitimiše.

4. Dodavanje leda izvršiće se u prisustvu železničkog radnika na mestu koje odredi stanica.

5. Za prisustvovanje železničkog radnika prilikom dodavanja leda naplaćuje se naknada propisana Tarifom Deo 6.

6. Ako se led ne može dodavati kod voza već se u tu svrhu kola moraju dostaviti na neki drugi kolosek, pored naknade iz prethodne tačke računa se još i naknada za postavljanje kola na poseban kolosek.

7. Kod pošiljaka koje su pod carinskim nadzorom led se mora dodavati samo u prisustvu carinskog organa. O prisustvovanju nadležnog carinskog organa brine se izvršilac koji dodaje led.

8. Zbog dodavanja leda ne sme se prekoračiti bavljenje voza predviđeno redom vožnje.

9. Naknadama koje računa prevoznik, kao i troškovima koji nastaju zbog dodavanja leda opterećuje se pošiljka, ako ih ne plati izvršilac koji dodaje led i ako nije dužan da ih plati pošiljalac prema belešci o frankiranju u tovarnom listu.

10. Prevoznik ne odgovara za štetu koja bi mogla nastati na stvarima pri dodavanju leda i ne snosi nikakvu odgovornost ako se dodavanje leda iz ma kojeg razloga nije moglo izvršiti.

62

Šifra

Član 55.

Kola specijalne konstrukcije sopstvenosti prevoznika

1. Kao kola specijalne konstrukcije smatraju se sledeća kola:

- 1) hladnjače, pa i sa stalno ugrađenim aparatima za hlađenje ili grejanje (serije I);
- 2) cisterne za prevoz gasa (plina) tečnosti i proizvoda u rasutom stanju (serije U, Z);
- 3) sa spratovima za prevoz automobila i drugih stvari (serije L, S,);
- 4) sa mašinama za hlađenje bez prostora za tovarenje (serije Iii);

- 5) sa spuštenim podom (serije Ui);
- 6) sa uređajima za automatski istovar putem gravitacije ili vazdušnog pritiska (serije F, T, U);
- 7) za prevoz žive ribe (serije U);
- 8) nosači velikih kontejnera koji sa kontejnerima čine jednu transportnu jedinicu, samo kola sopstvenosti ŽS (serija L) (ttv8/12)
- ~~8) nosači velikih kontejnera koji sa kontejnerima čine jednu transportnu jedinicu, samo kola sopstvenosti JŽ, (serije L, R). (ttv8/12)~~
- ~~9) zatvorena kola specijalnog tipa (serije H) — (ttv3/12) (ttv8/12)~~

2. Za prevoz stvari u kolima iz prethodne tačke, izuzev kola hladnjača pod upravom društva Interfrigo, cisterni za prevoz gasa (plina) u gasovitom stanju, **kola sa spratovima samo za prevoz automobila (TTV 13/89)**, kola sa mašinama za hlađenje bez prostora za tovarenje i kola sa spuštenim podom u međunarodnom saobraćaju, prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznine (čl. 36. ove tarife) i tako izračunata nezaokružena prevoznina se uvećava za **20%**. (TTV 3/2005)

44 Za prevoz gasa (plina) u gasovitom stanju i kola sa mašinama za hlađenje bez prostora za tovarenje prevoznina se računa za sopstvenu masu upotrebljenih kola, po prevoznom stavu koji se utvrđuje na osnovu čl. 36, bez primene tačke 5. pod a) ove tarife i tarifskom razredu za kola iz Klasifikacije stvari, i tako izračunata ne zaokružena prevoznina uvećava se za **20%**. (TTV 3/2005)

Za prevoz automobila u kolima sa spratovima za prevoz automobila prevoznina se računa po propisima čl. 36. bez primene tačke 5. pod a) ove tarife, na osnovu stvarne mase utovarenih automobila, no najmanje za 10 t po jednim kolima, i tako izračunata ne zaokružena prevoznina uvećava se za 20%. (TTV 13/89)

Za prevoz stvari u kolima sa spuštenim podom u međunarodnom saobraćaju, pored prevoznine izračunate po opštim propisima za računanje prevoznine (čl. 36. ove tarife), računa se i naknada za upotrebu kola samo u otpravljanju, propisana Tarifom Deo 6 (za ovaj slučaj prevoznina se ne uvećava za **20%**). (TTV 3/2005) U unutrašnjem saobraćaju i u slučaju ponovne predaje (reekspedicije) pošiljke iz međunarodnog saobraćaja prevoznina se računa po propisima prvog stava ove tačke.

Za prevoz stvari u kolima hladnjačama pod upravom društva Interfrigo prevoznina se računa po propisima člana 56. tačka 10. ove tarife.

Član 56.

Kola korisnika prevoza. Kola u zakupu

Opšti uslovi

1. Kolima korisnika prevoza smatraju se kola koja su uvrštena u kolski park bilo koje železnice na ime neke privredne ili druge organizacije, ustanove ili drugog pravnog odnosa fizičkog lica. Ova kola moraju biti obeležena znakom **P**.
2. Kola korisnika prevoza mogu se tovariti samo stvarima koje su predviđene u ugovoru o uvrštavanju kola u kolski park. Ukoliko u tom pogledu u ugovoru nije ništa određeno, kola se mogu upotrebiti za utovar svake stvari za koju su sposobna.

63

Šifra

Pošiljalac je odgovoran za posledice koje bi mogle nastati zbog nepridržavanja ovog propisa.

3. Pored već propisanih navoda u tovarnom listu, pošiljalac upisuje i sledeće podatke:
  - 1) kod praznih kola, u rubriku 40 – „Na značenje vrste stvari“, belešku: „Prazna kola korisnika prevoza“, odnosno „Prazna kola data u zakup“;
  - 2) kod tovarenih kola, u rubriku 40 – „Na značenje vrste stvari“, ispod na značenja vrste stvari belešku: „Natovarena u kola korisnika prevoza“, „Natovareno u kola data u zakup“, odnosno „Natovareno u kola INTERFRIGO“.

U oba slučaja navedena pod 1) i 2) pošiljalac, pored beleške, upisuje u tovarni list, u rubriku 40 – „Na značenje vrste stvari“, i znak **P**.

4. Tovarnom listu za natovarena kola pošiljalac može priložiti tovarni list za povratak ili dalju otpremu praznih kola, o čemu u tovarni list za tovarena kola, u rubriku 27 – „Izjave“, upisuje sledeću belešku: „Tovarni list za otpremu praznih kola priložen“.

Prazna kola

5. **Za prevoz praznih kola korisnika prevoza u redovnom prevozu prevoznina se računa na osnovu sopstvene mase svakih kola zaokružene na 100 kg naviše koja se utvrđuje na osnovu člana 36. bez primene tačke 5. pod a), no najmanje za 10.000 kg i to:**
- u unutrašnjem saobraćaju i međunarodnom tranzitnom saobraćaju – po odgovarajućem prevoznom stavu i odgovarajućem tarifskom razredu za kola iz Klasifikacije robe,
  - u izvozu i uvozu – po 45-tonskom prevoznom stavu 1. tarifskog razreda, i tako izračunata nezaokružena prevoznina se umanjuje za 70%. (TTV br. 2a/2008)

- 45 6. Za prazna kola korisnika prevoza sa mašinama za hlađenje bez prostora za tovarenje izuzev pod upravom društva INTERFRIGO, za kola za stanovanje, za kola-kuhinje, za kola-radionice, kao i za bilo koja kola korisnika prevoza koja nisu uvrštena u kolski park neke železnice prevoznina se računa po propisima tačke 5. ovog člana bez umanjenja od 70%

7. Za prevoz praznih kola hladnjača koje su pod upravom društva INTERFRIGO (kola sopstvenosti ovog društva, kao i kola hladnjača JŽ i drugih železnica data pod upravu društva INTERFRIGO) na prugama JŽ ne zaračunava se prevoznina niti naknada za stajanje (stajarina).

Prazna kola se prevoze prema odredbama Priloga III Uputstva 90 za upotrebu kola i tovarnog pribora.

Tovarena kola

8. Za prevoz stvari u običnim kolima korisnika prevoza (zatvorenim ili otvorenim) prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznina (čl. 36. ove tarife) i tako izračunata ne zaokružena prevoznina se **umanjuje za 30%**. (TTV br. 2a/2008)

9. Za prevoz stvari u specijalnim kolima korisnika prevoza, navedenim u čl. 55.tačka 1. ove tarife, prevoznina se računa po propisima čl. 36. ove tarife, izuzev cisterni za prevoz gasa (plina) u gasovitom stanju, za koje se prevoznina računa za sopstvenu masu upotrebljenih kola, i u kolima na spratovima samo za prevoz automobila, za koje se prevoznina računa na osnovu stvarne mase utovarenih automobila, no najmanje za 10.000 kg po jednim kolima, bez primene tačke 5 pod a) člana 36 ove tarife, i tako izračunata nezaokružena prevoznina **umanjuje se za 30%**. (ttv 17/97 i TTV br. 2a/2008)

64

Šifra

Prevoz stvari u kolima hladnjačama koja su pod upravom društva INTERFRIGO

10. Za prevoz stvari u kolima hladnjačama, kola sa mašinama za hlađenje bez prostora za tovarenje pod upravom društva INTERFRIGO prevoznina se računa:

a) po opštim propisima za računanje prevoznine (čl. 36. ove tarife). Pored prevoznine naplaćuje se i naknada za korišćenje kola hladnjača po Opštim uslovima, koji se primenjuje pri korišćenju kola hladnjača pod upravom društva Interfrigo (Prilog V ove tarife);

b) za pošiljke predate na prevoz sa predajnim listom društva INTERFRIGO (prevoz se u režimu društva Interfrigo po sistemu „kompletne prevozne usluge“) prevozne troškove obračunava društvo Interfrigo neposredno sa korisnicima prevoza (po sistemu „centralni obračun prevoznine“).

Kola sopstvenosti prevozioca data u zakup

11. Propisi ovog člana, osim propisa za računanje prevoznine, primenjuju se i na kola sopstvenosti JŽ, odnosno drugih železnica koja su data u zakup.

Prazna kola

12. Za prevoz praznih kola sopstvenosti prevozioca datih u zakup prevoznina se računa po propisima tačke 5. ovog člana.

Tovarena kola

13. Za prevoz stvari u zakupljenim običnim (zatvorenim ili otvorenim) i specijalnim kolima navedenim u čl. 55. tačka 1. prevoznina se računa po opštim propisima za računanje prevoznine (član 36. ove tarife), i tako izračunata nezaokružena prevoznina se **umanjuje se za 30%**. (ttv 17/97 i TTV br. 2a/2008) Za prevoz automobila u zakupljenim kolima sa spratovima za prevoz automobila prevoznina se računa po propisima člana 36 ove tarife, na osnovu stvarne mase utovarenih automobila, no najmanje za 10.000 kg po jednim kolima, bez primene tačke 5 pod a) člana 36 ove tarife, i tako izračunata nezaokružena prevoznina **umanjuje se za 30%**. (ttv 17/97 i TTV br. 2a/2008)

Član 57.

Pošiljaočev maršrutni voz

Opšti uslovi prevoza

46 1. Pod pošiljaočevim maršrutnim vozom smatra se prevoz najmanje 600.000 kg iste vrste robe tovarene u više kola, ili prevoz praznih kola korisnika prevoza i kola u zakupu. (TTV 2a/2008)

Odobrenje za otpravljanje pošiljaočevog maršrutnog voza daje železnička transportna organizacija na čijem području se nalazi otpravna (utovarna) stanica. Broj odobrenja prevozilac upisuje u tovarni list – rubrika 28 – „Odobrenje za utovar-kontigent“.

2. Pošiljalac je dužan da uz tovarni list priloži popunjen Spisak kola.

Spisak kola je veličine tovarnog lista i njegov je sastavni deo.

Ako se maršrutni voz otprema sa jednim tovarnim listom, Spisak kola se prilaže tovarnom listu u onoliko primeraka koliko listova ima tovarni list, plus jedan primerak koji služi u slučaju odvajanja kola od voza (zbog tehničke mane ili popravke tovara). Ako svaka kola imaju svoj tovarni list, Spisak kola se prilaže uz tovarni list prvih kola, a uz ostale tovarne listove se prilaže po jedna fotokopija.

Spisak kola štampa pošiljalac, prema Uzorku 2, koji se nalazi u Prilogu IV ove tarife.

Količinu kola i masu robe treba sabrati u Spisku kola i upisati u sve delove tovarnog lista, i to: ukupan broj kola u rubriku 25 - „Količina“, ukupan broj osovina u rubriku 26 - „Broj osovina“, a ukupnu masu u rubriku 41 - „Masa u kg“. Na svakom Spisku kola pošiljalac se potpisuje na označenom mestu. U tovarni list, u rubriku 22 - „Broj kola“ i rubriku 34 - „Prilzi“, pošiljalac treba da upiše sledeću belešku: „Spisak kola“. (ttv24/11)

~~Pošiljalac je dužan da uz tovarni list priloži popunjen dodatni list u pet primeraka. Dodatni list je veličine tovarnog lista i njegov je sastavni deo. (ttv24/11)~~

Šifra

3. Izmena ugovora o prevozu može se dati samo za ceo pošiljaočev maršrutni voz.
  4. Ako se pojedina kola zbog tehničke mane, popravke tovara ili iz drugih opravdanih uzroka moraju izdvojiti iz pošiljaočevog maršrutnog voza u nekoj usputnoj stanici, ova stanica će sastaviti sprovodni list K-188 za svaka zadržana kola, a u tovarni list, u rubriku 40 – „Naznačenje vrste stvari“, upisaće belešku: „Kola br.....izdvojena iz voza br.....,dana u stanici....“
- 47 5. Železnička transportna organizacija na čijem se području nalazi otpravna (utovarna) stanica odobrava odstupanje od navedenih uslova u pogledu najmanje mase maršrutnog voza i otpremu više vrsta stvari u jednom pošiljaočevom maršrutnom vozu i određuje cenu i najmanju prevozninu za pošiljaočev maršrutni voz.

Računanje prevoznine

6. Ukupna stvarna masa za pošiljaočev maršrutni voz utvrđuje se sabiranjem stvarne mase stvari u svim kolima, odnosno sopstvene mase (tare) praznih kola. **Prosečna računaska masa po jednim kolima utvrđuje se tako što se ukupna stvarna masa pošiljke, no najmanje 600.000 kg, podeli brojem kola u vozu i dobijena masa zaokruži na 100 kg naviše, no najmanje 5.000 kg po osovini za tovarena kola, odnosno 10.000 kg za jedna prazna kola. (TTV 2a/2008)**

Za izračunavanje prevoznine za maršrutne vozove kada su sa korisnicima ugovoreni neto stavovi, ukupna računaska masa se utvrđuje kao zbir pojedinačnih stvarnih masa. Tako dobijen iznos se zaokružuje na 100kg naviše i množi sa prevoznim stavom po toni. (ttv8/11)

7. T o v a r e n a k o l a s o p s t v e n o s t i p r e v o z i o c a

a) Ako su u voz uvrštena samo kola obične konstrukcije, prevoznina se računa po propisima člana 36. ove tarife, na osnovu prosečne računske mase stvari jednih utovarenih kola u vozu, i tako izračunata prevoznina za jedna kola množi se brojem utovarenih kola u maršrutnom vozu.

b) Ako su u voz uvrštena samo kola specijalne konstrukcije, prevoznina se računa po propisima člana 55. ove tarife, na osnovu prosečne računske mase stvari jednih tovarenih kola u vozu, i tako izračunata prevoznina za jedna kola množi se brojem utovarenih kola u maršrutnom vozu.

c) Ako su u voz uvrštena istovremeno kola obične i kola specijalne konstrukcije, prevoznina se računa posebno za stvari u kolima obične, a posebno u kolima specijalne konstrukcije, po propisima pod a) i b) ove tačke, na osnovu prosečne računske mase stvari jednih utovarenih kola u vozu, i tako izračunate prevoznine se sabiraju.

8. T o v a r e n a k o l a k o r i s n i k a p r e v o z a i k o l a u z a k u p u

a) Ako su u voz uvrštena samo kola obične konstrukcije, prevoznina se računa po propisima člana 56. tačka 8. ili tačka 13. ove tarife, na osnovu prosečne računske mase stvari jednih utovarenih kola u vozu, i tako izračunata prevoznina za jedna kola množi se brojem utovarenih kola u maršrutnom vozu.

b) Ako su uvoz uvrštena samo kola specijalne konstrukcije, prevoznina se računa po propisima člana 56. tačka 9 ili tačka 13. ove tarife, na osnovu prosečne računske mase stvari jednih utovarenih kola u vozu, i tako izračunata prevoznina za jedna kola množi se brojem utovarenih kola u maršrutnom vozu.

- c) Ako su u voz uvrštena istovremeno kola obične i kola specijalne konstrukcije, prevoznina se računa posebno za stvari u kolima obične, a posebno u kolima specijalne konstrukcije po propisima pod a) i b) ove tačke, na osnovu prosečne računске mase stvari jednih utovarenih kola u vozu, i tako izračunate prevoznine se sabiraju.

9) Tovarena kola prevozioca, korisnika prevoza i kola u zakupu

Ako su u voz uvrštena istovremeno kola prevozioca, korisnika prevoza i zakupljena kola obične i specijalne konstrukcije, prevoznina se računa posebno za svaka ili grupu kola istog vlasništva i istog tipa, po propisima tačke 7. pod a) i b) i tačke 8. pod a) i b) ovoga člana, na osnovu prosečne računске mase stvari jednih utovarenih kola u vozu, i tako izračunate prevoznine se sabiraju.

10. Prazna kola korisnika prevoza i kola u zakupu

Prevoznina se računa po propisima člana 56. tačka 5. na osnovu prosečne sopstvene mase (tare) praznih kola u maršrutnom vozu i tako izračunata prevoznina za jedna kola množi se brojem praznih kola u maršrutnom vozu.

11. Kao računска masa za maršrutni voz, u rubriku 57 – „Računska masa u kg“ tovarnog lista upisuje se masa koja se dobija množenjem količine kola u maršrutnom vozu i računске mase za jedna kola na osnovu koje je izračunata prevoznina za jedna kola.

12. Najmanja prevoznina koju prevozioc naplaćuje po jednom maršrutnom vozu izračunava se množenjem broja kola u vozu sa najmanjom prevozninom za kolske pošiljke ili prazna kola korisnika prevoza i kola u zakupu, propisanom u Tarifi Deo 6.

13. **Naknade za sporedne usluge računaju se posebno za svaka kola.** ~~izuzev naknada za izmenu ugovora o prevozu i reekspediciju (vidi Tarifu Deo 6), koje treba računati od pošiljke, a ne od kola. (ob. 25, ttv br.21/2008)~~

Član 58.

Pošiljke u posebnim teretnim vozovima

1. Posebni teretni vozovi uvode se samo po posebnom ugovoru između pošiljaoca (naručioca voza) i železničke transportne organizacije na čijem se području nalazi otpravna stanica voza (vidi čl. 36. tač.11. ove tarife).
2. Na prevoz posebnim teretnim vozom primaju se i otpremaju kolske pošiljke.
3. Kod svake kolske pošiljke koja se prevozi posebnim teretnim vozom pošiljalac u tovarni list, u rubriku 27 – „Izjave“, upisuje svoj zahtev da se prevoz pošiljke izvrši posebnim teretnim vozom. Ako pošiljalac ovo ne učini, prevozioc će u navedenu rubriku tovarnog lista upisati belešku da je pošiljalac postavio zahtev da se odnosna kolska pošiljka preveze posebnim teretnim vozom. Pored toga, u tovarni list svake pošiljke, u rubriku 27 – „Izjave“, pošiljalac upisuje ukupan broj tovarnih listova koji pripadaju posebnom teretnom vozu.
4. Ukoliko u pogledu računanja prevoznine posebnim ugovorom nije drugačije ugovoreno, prevoznina se računa posebno za svaku kolsku pošiljku koja pripada posebnom teretnom vozu po propisima člana 36., 55. ili 56. ove tarife.

Šifra

67

5. **Prevoznina za poseban teretni voz ne može biti manja od prevoznine računate za masu od 600.000 kg po prvom tarifskom razredu i 25-tonskom prevoznom stavu, odnosno 45-tonskom prevoznom stavu, u skladu sa poslednjim stavom tačke 6., člana 36. ove tarife, za odnosno odstojanje. (TTV 2a/2008)**

Kada je zbir prevoznina izračunat u smislu tačke 4. manji od prevoznine iz prethodnog stava, razlika se zaračunava u jednom tovarnom listu (rubrika 51 ili 52) ovih pošiljaka. U računskom delu tovarnog lista ispred iznosa upisuje se beleška „Razlika tač. 5. čl. 58. RT 1“ (TTV 2a/2008)

6. Ako se posebnim teretnim vozom prevoze i pratioci, svaki mora imati važeću voznu ispravu 2. razreda putničkog voza. Sem pratioca, druga lica se ne mogu prevoziti posebnim teretnim vozom.

Član 59.

Pošiljke u grupama kola

1. Grupa kola (praznih ili tovaranih istom vrstom robe) prima se na prevoz samo po prethodnom odobrenju Sektora za prevoz robe. Broj odobrenja prevoznik upisuje u rubriku 28- „Odobrenje za utovar - kontingent“.

Izuzetno od stava jedan ove tačke, grupom kola se smatra i pošiljka pretovarena na inostranim prugama iz jednih i više kola, pa i sa različitim vrstama robe, ukoliko se prevoznina za ŽS računa po propisima ove tarife. U ovom slučaju nije potrebno odobrenje Sektora za prevoz robe.

Pošiljke grupe kola predaje se na prevoz sa jednim tovarnim listom i Spiskom kola koji se prilaže tovarnom listu u onoliko primeraka koliko listova ima tovarni list, plus jedan primerak koji služi u slučaju odvajanja kola od grupe (zbog tehničke mane ili popravke tovara). Ako svaka kola imaju svoj tovarni list, spisak kola se prilaže uz tovarni list prvih kola, a uz ostale tovarnelistove se prilaže po jedna fotokopija.

U rubriku 27 - „Izjave“ tovarnog lista za unutrašnji prevoz robe pošiljalac upisuje „Pošiljka grupe kola, čl. 59 RT-1.“ (ttv24/11)

~~Grupa kola (praznih ili tovaranih istom vrstom stvari) prima se na prevoz samo po prethodnom odobrenju železničkog transportnog preduzeća na čijem se području nalazi odpravna stanica, a u međunarodnom saobraćaju na osnovu odobrenja Zajednice JŽ. Broj odobrenja prevoznik upisuje u rubriku 28 „Odobrenje za utovar kontingent“, u CIM tovarni list u rubriku 43 „Odobrenje za utovar“, odnosno u SMGS tovarni list u prazno polje iznad rubrike br 2. (TTV 17/97)~~

~~Izuzetno od stava 1. ove tačke, grupom kola se smatra i pošiljka pretovarena na inostranim prugama iz jednih i više kola, pa i sa različitim vrstama stvari, ukoliko se prevoznina za pruge JŽ računa po propisima ove tarife. U ovom slučaju nije potrebno odobrenje železničke transportne organizacije, odnosno Zajednice JŽ.~~

~~Pošiljka grupe kola predaje se na prevoz s jednim tovarnim listom.~~

~~U rubriku 27 „Izjave“ tovarnog lista za unutrašnji prevoz stvari pošiljalac upisuje: „Pošiljka grupe kola, čl. 59. RT 1“, a u CIM i SMGS tovarni list ovu izjavu ne upisuje. (24/11)~~

2. Pod grupom kola podrazumevase otprema najmanje šestoro kola. Pošiljalac je dužan da uz tovarni list priloži propisno ispunjen **Spisak kola**. (ttv24/11)
3. Izmena ugovora o prevozu i reekspedicija može se dati samo za celu grupu kola, za istog primaoca i istu uputnu stanicu.
4. Prevoznina se računa u smislu propisa člana 57. tačke 6* do 10. ove tarife.
5. Najmanja prevoznina za pošiljku grupe kola izračunava se množenjem broja kola s najmanjom prevozninom za kolske pošiljke ili prazna kola korisnika prevoza i kola u zakupu, propisanom u Tarifi Deo 6, Deo 7, ili saveznim tarifama.
6. **Naknade za sporedne usluge računaju se posebno za svaka kola. (ob. 25, ttv br.21/2008)**

Izuzetno od stava jedan ove tačke, za pošiljke grupe kola koja se iz tehničkih razloga ne mogu razdvajati naknada za prekoračenje roka za odnošenje računa se pojedinačno za svaka kola iz grupe, za sve vreme dok se cela grupa kola ne istovari.

* Ne primenjuje se ograničenje u drugom stavu tačke 6. i čl. 57. Tarife Deo 1 no najmanje **600.000 kg**. (TTV br. 2a/2008)

~ Uz član 59. ide Tarifsko obaveštenje uz tumačenje trajnog karaktera ŽS br. 558/2-89 za primenu čl. 15,57 i 59. (str. 21 uz čl. 15.)

Šifra

Član 60.

Dovoz i odvoz stvari

1. Prevoznik vrši dovoz i odvoz ~~deničanih~~ i kolskih pošiljaka u stanicama u kojima je organizovana služba dovoza i odvoza. Spisak stanica u kojima je organizovana služba dovoza i odvoza objavljen je u Imeniku železničkih stanica Jugoslavije. Dovoz pošiljaka od poslovnih prostorija (stana) pošiljaoca do železničke stanice, odnosno odvoz pošiljaka od železničke stanice do poslovnih prostorija (stana) primaoca vrši prevoznik u okviru ugovora o prevozu. (ttv24/11)
- ~~2. Odvoz svih deničanih pošiljaka vrši prevoznik, i to samo u stanicama navedenim u Imeniku železničkih stanica Jugoslavije, na užem području odnosno mesta u kojem se nalazi uputna stanica. (ttv24/11)~~
2. 3. Dovoz i odvoz ~~deničanih~~ i kolskih pošiljaka prevoznik vrši po prethodnom sporazumu sa korisnicima prevozne usluge. (ttv24/11)
3. 4. Za dovoz i odvoz pošiljaka prevoznik naplaćuje ugovorenu naknadu. Za utvrđivanje mase važe propisi člana 9, 34 i 44. ove tarife.
4. 5. Ako se u uputnoj stanici stvar mora dostaviti u prostorije carinskih ili drugih organa koje se nalaze van stanice, prevoznik će uz naknadu troškova, a na svoju odgovornost, dostaviti stvar u te prostorije sam ili preko posebnog prevoznika.

Stvar iz prostorija carinskih i drugih organa odnosi primalac, ukoliko se ne postigne sporazum da odvoz vrši prevoznik.

Član 61.

Delimičan dotovar ili istovar u toku prevoza

1. Delimičan dotovar kolskih pošiljaka može se vršiti:
  - 1) radi dotovara istovarenog pretega iz neke ranije pošiljke, u usputnoj stanici, po uputstvu pošiljaoca;
  - 2) radi boljeg korišćenja kola na celom prevoznom putu, po zahtevu korisnika prevoza.
2. U pogledu raspolaganja pretegom pošiljalac može zahtevati:
  - a) dotovar nekoj narednoj pošiljci,
  - b) vraćanje u prvobitnu otpravnu stanicu,
  - c) izdavanje u stanici u kojoj je preteg istovaren,
  - d) otpremu za istu ili neku drugu stanicu.

3. Za preteg iz tačke 2. prevoznina se računa:

50

- za zahtev pod a), za ukupnu masu pošiljke, uključujući i masu dotovarenog pretega, od otpravne do uputne stanice. Kod te pošiljke, u otpravnoj stanici pošiljalac će u kola utovariti za toliko manju masu stvari koliko iznosi masa pretega.

Pri zahtevu za dotovar pretega pošiljalac u tovarni list pošiljke sa kojim želi otpremiti i preteg u rubriku 27 – „Izjave“ upisuje belešku: „Tražim dotovar pretega od kg. U stanici..“;

30

- za zahtev pod b), po opštim propisima za računanje prevoznina, koje se nakon izračunavanja povećava za 100%, pri čemu pošiljaoc mora podneti popunjen tovarni list;

- za zahtev pod c) i d), po opštim propisima za računanje prevoznine, pri čemu je pošiljalac dužan prvobitnoj otpravnoj stanici podneti popunjen tovarni list sa upisanom masom pretega radi zaključenja ugovora o prevozu. Stanica će tovarni list dostaviti stanici koja je istovarila preteg, radi izdavanja pošiljke ili dalje otpreme.

4. Za izvršeni dotovar pretega računa se naknada za utovar. Za zadržavanje kola u koja se preteg dotovaruje računa se kolska dangubnina, ali najviše za 24 časa.

5. Uputstvo za postupak sa istovarenim pretegom pošiljalac mora dati najkasnije u roku od 48 časova. Ovaj rok teče od ponoći po isteku dana kada je poslat izveštaj o istovaru pretega.

Po isteku ovog roka naplaćuje se ležarina, propisana Tarifom Deo 6.

6. U interesu boljeg korišćenja kola na dužoj relaciji, na zahtev pošiljaoca, u tovarnom listu, u rubrici 27 – „Izjave“, prevoznik može odobriti dotovar kolske pošiljke. Dotovar pošiljke treba izvršiti u roku od 6 časova.

Prevoznina se računa za ukupnu masu pošiljke, uključujući i masu dotovarenih stvari, za odstojanje od otppravne do uputne stanice.

7. Kod uvoznih pošiljaka delimičan istovar vrši prevoznik u svim slučajevima kada se pošiljka ne može prevesti do uputne stanice zbog ograničenog dozvoljenog opterećenja i pored preduzimanja odgovarajućih mera (smanjenje brzine voza, pojačan nadzor, pregled pruge i sl.). Ovakve pošiljke prevoze se do stanice do koje je prevoz moguć bez istovara pretega, pa i pomoćnim putem.

Stanica u kojoj je izvršen delimičan istovar otprema skinuti preteg za usputnu stanicu sa sprovednim listom K-188.

U tom slučaju stanica upisuje u tovarni list (u slobodan prostor rubrika br. 37 do 40, ispod naznačenja vrste stvari) pošiljke iz koje je istovaren preteg belešku: „Preteg od ...kg pretovaren u kola broj...u stanici..i otpremljen sa sprovednim listom K-188 broj..“odnosno u slučajevima kada se skinuti preteg naknadno otprema za uputnu stanicu, belešku:“Skinuti preteg od....kg u stanici....biće otpremljen sa sprovednim listom K-188 za uputnu stanicu“.

8. Naknade za sporedne usluge zbog delimičnog istovara navedenog u tački 7. ne zaračunavaju se i ne naplaćuju od korisnika prevoza.

Član 62

Prevoz posmrtnih ostataka

1. Prevoz posmrtnih ostataka pošiljalac prijavljuje otppravnoj stanici na 6 časova pre polaska voza kojim treba da se izvrši prevoz.

Posmrtni ostaci se predaju na prevoz samo kao kolske pošiljke.

2. Prevoznina se računa po opštim tarifskim propisima.

3. Prevoznina, naknade za sporedne usluge i ostali troškovi plaćaju se pri predaji pošiljke na prevoz.

4. O prispeću posmrtnih ostataka prevoznik odmah izveštava primaoca.

5. Sanitarne i druge mere za prevoz posmrtnih ostataka dužan je da ispuni pošiljalac, a po prispeću u uputnu stanicu primalac.

6. Odstupanje od propisa ovog člana odobrava železnička transportna organizacija na čijoj teritoriji se nalazi otppravna stanica.

PRILOZI

PROPISI ZA TOVARENJE KOLA

PRILOG I

Propisi za tovarenje kola (SPT 36) izdati su u posebnoj knjizi kao „Prilog II, Pravilnika o uzajamnoj upotrebi teretnih kola u međunarodnom saobraćaju, Propisi za tovarenje RIV (95)“ i primenjuju se kako za

pošiljke u unutrašnjem tako i za pošiljke u međunarodnom saobraćaju i obavezni su za korisnike železničkog prevoza i za prevozioca.

Propisi za tovarenje kola (Spt 46) mogu se nabaviti u Zavodu za novinsko-izdavačku i propagandnu delatnost JŽ.

PREVOZ KOLA KORISNIKA PREVOZA

Član 1.

Uslovi prevoza

1. Ovi propisi primenjuju se na sve prevoze praznih kola korisnika prevoza čija je upotreba u smislu propisa tačke 3, 4. i 5. ovog člana dopuštena u unutrašnjem saobraćaju na prugama JŽ.
2. Ovi propisi primenjuju se i na kola JŽ, odnosno na kola drugih železnica koja su u zakupu od korisnika prevozne usluge.
3. Kola korisnika prevoza mogu se prevoziti na prugama JŽ samo ako su uvrštena u kolski park JŽ ili neke druge železnice i obeležena znakom „P“.
4. Sopstvenik, čije ime mora biti ispisano na kolima, naziva se uvrstilac.
5. Uslove za uvrščavanje kola u kolski park JŽ određuje železnička transportna organizacija na čijem području se nalazi stanica koja je predviđena za domovnu stanicu.

Član 2.

Upotreba kola

Pošiljalac može upotrebiti kola samo za prevoz stvari za koje su kola, prema ugovoru o uvrščavanju, sposobna. Za posledice koje bi proizašle zbog nepridržavanja ove odredbe odgovara isključivo pošiljalac.

Član 3.

Oprema i naročti uređaji kola

Ako su kola snabdevena naročitim uređajima (aparati za hlađenje, bazeni za vodu, razni mehanizmi itd.), pošiljalac se sam brine o posluživanju ovih uređaja

Član 4.

Predaja kola na prevoz

1. Pravo predaje kola na prevoz pripada uvrstiocu.

Svaki drugi pošiljalac praznih ili tovarnih kola mora otpravnoj stanici, zajedno sa tovarnim listom, predati pismeno ovlašćenje uvrstioca. Ovlašćenje se može odnositi i na više kola. Ovlašćenje ostaje u stanici. Ovlašćenje nije potrebno ako je pošiljalac kola istovremeno i primalac prethodne pošiljke i ako

otpravna stanica nije, pre zaključenja novog ugovora o prevozu, primila pismeno ili telegrafsko uputstvo od uvrstioca da se jedna ili više kola ne mogu predati na prevoz bez njegove saglasnosti.

2. Ukoliko uvrstilac nije drukčije odredio, prevozilac je ovlašćen da po službenoj dužnosti vrati kola u domovnu stanicu o trošku uvrstioca sa tovarnim listom koji glasi na njegovo ime i adresu i to:

- 1) svaka prispela prazna kola čiji utovar nije otpočeo u roku od 15 dana, računajući od dana kada su kola bila stavljena na raspolaganje.
- 2) svaka prispela tovarna kola, koja u roku od 8 dana posle istovara nisu ponovo predana na prevoz. Ako se prevozilac nije koristio ovim pravom, on može po isteku navedenih rokova izvestiti o tome uvrstioca, u kom slučaju može vratiti kola po službenoj dužnosti po isteku 8 dana, računajući od dana kada je saopštenje bilo poslato uvrstiocu.

Propisi o vraćanju kola po službenoj dužnosti ne odnose se na kola koja se nalaze na industrijskim kolosecima.

3. U pogledu izvršavanja propisa ovog člana, pravo uvrstioca prelazi na zakupca čije je ime, u saglasnosti sa železnicom koja ih je uvrstila ispisano na kolima. (ttv17/97)

Član 5

Pouzeće. Predujam

1. Pošiljka praznih kola ne može se opteretiti predujmom ni pouzećem.

Izuzetno od prethodnog stava, prevozilac može teretiti pošiljku predujmom za iznos cene tovarnog lista u slučaju kada postupa u smislu propisa člana 4, tačka 2. ovog priloga.

2. Pri prevozu tovarnih kola pouzeće ne može premašiti vrednost natovarenih stvari.

Član 6

Mirovanje roka isporuke

Sem slučajeva predviđenih u članu 13. ove Tarife, rok isporuke miruje i za vreme prekida prevoza prouzrokovanog oštećenjem kola, ukoliko za to oštećenje nije odgovoran prevozilac. Rok isporuke počinje ponovo da teče od momenta kada je dalja otprema omogućena.

Član 7

Utvrđivanje oštećenja kola ili gubitka njihovih delova

1. Ako železnica utvrdi ili posumnja da postoji oštećenje kola ili gubitak njihovih delova, ili ako imalac prava to utvrdi, prevozilac će sastaviti zapisnik o izviđaju, u kome utvrđuje prirodu oštećenja ili gubitka, i ukoliko je to moguće uzrok oštećenja i vreme kada je ono nastalo.

Prevozilac će bez odlaganja, jednu kopiju zapisnika predati uvrsticu.

2. Ako su kola utovarena, prevozilac će prema potrebi, za stvari sastaviti poseban zapisnik o izviđaju.

Član 8

Oštećenje kola koje sprečava produženje prevoza

1. U slučaju kada su kola tako oštećena da je dalji prevoz nemoguć, stanica koja je utvrdila oštećenje odmah će o tom obavestiti pošiljaoca i uvrstioca, neznajući i prirodu kvara ako je to moguće.
2. Onesposobljena kola za saobraćaj dužan je osposobiti prevoznik, ako je to s obzirom na prirodu oštećenja moguće.

Prevoznik može izvršiti opravku kola po službenoj dužnosti u skladu sa uslovima i novčanim iznosima propisanim članom 19 Poglavlja IV Uvodnog dela OPŠTEG UGOVORA ZA KORIŠĆENJE TERETNIH KOLA (OUK) AVV/CUU/GCU (ŽS br. 81/03-38/1 od 1.jula 2006. god) (ob. 31 ttv 10/09)

~~Prevoznik može izvršiti opravku kola po službenoj dužnosti do 10.000 dinara vrednosti opravke. Troškovi ove opravke idu na treće uvrstioca, ukoliko za oštećenje ne postoji odgovornost prevoznika.~~

3. Ako prevoznik vrši opravku prema tački 2. ovog člana, pa se predviđi da će radovi trajati više od 4 dana, od pošiljaoca će se zatražiti obaveštenje, da li će se posle opravke ugovor o prevozu nastaviti ili menjati. Ako pre izvršenja opravke od pošiljaoca ne stigne nikakvo uputstvo, ugovor o prevozu se nastavlja.
4. Ako prevoznik ne vrši opravku po službenoj dužnosti, od pošiljaoca će se tražiti uputstvo o postupku sa kolima.

Ako pošiljalac u roku od 8 dana po otpremi telegrama ne da nikakvo uputstvo, prevoznik je ovlašćen da kola, po službenoj dužnosti vrati u njihovu domovnu stanicu sa tovarnim listom upućenim na ime i adresu uvrstioca. Razloge vraćanja treba upisati u tovarni list, u rubriku 40 „Naznačenje vrste stvari“.

5. Prevoznik i drugi troškovi nastali do stanice u kojoj su kola zaustavljena, troškovi obaveštavanja pošiljaoca i uvrstioca, kao i ostali troškovi koji su eventualno nastali prilikom izvršenja uputstva ili službenog slanja kola u domovnu stanicu, terete pošiljku.
6. Zakupac, čije je ime uz saglasnost železnice koja je kola uvrstila, upisano na kolima, u pogledu izvršenja propisa ovog člana ima prava i obaveze uvrstioca.

7. Tovarena i prazna, privatna i zakupljena, kola koja se isključuju iz saobraćaja krivicom korisnika ili imaoca kola upućuju se u radioničku stanicu ili u stanicu za intervencije (pretovar, popravku tovara i sl.) i vraćaju nazad na svoj prevoznik put sa Sprovođnicom K-188. U delu za prikaz troškova Zapisnika K-162 moraju se upisati brojevi Sprovođnica za otpremu i vraćanje kola u stanicu isključenja iz voza i zaračunati iznos svih naknada prema Tarifi Deo 6. U tovarni list se zaračunavaju svi troškovi po K-162, osim kod tovarnih i praznih ŽS kola datih u zakup ako je oštećenje nastalo krivicom imaoca kola.

8. Naknade za prevozne i druge troškove po K-162 obuhvataju:

~~— naknadu za stajarinu kola od časa kada su kola isključena iz saobraćaja do časa kada su predata u radionicu sa knjigom Kol-4, uzimajući u obzir, kod stranih «P» kola i kola datih u zakup, odobreno oslobađanje po obrascu Prijava o isključenim stranim kolima iz saobraćaja TK-72 (Obrazac Muster J) od 120 sati i ne računajući vreme provedeno u prevozu od stanice isključenja kola do radioničke stanice. Zadržavanje isključenih kola iz saobraćaja se evidentira u stanici isključenja kola po Zapisniku K-162 u obrascu Kol-5b prema Prilogu VIII ove Tarife. Ovu evidenciju prema dopunskom K-162 za ista kola vodi i stanica u kojoj se obavlja intervencija (popravka tovara, pretovar i sl.) i radionička stanica ukoliko se intervencija ili opravka kola ne obavljaju u stanici isključenja kola; (ttv4/12)~~

- naknadu za stajarinu, u slučaju krivice imaoca kola, u stanici koja nije radionička - od časa isključivanja kola iz saobraćaja po S-22 do časa otpreme kola za kolsku radionicu, uzimajući u obzir (samo kod stranih kola) odobreno oslobađanje po TK-72 (Obrazac Muster J) od 120 sati. Kod krivice korisnika, od časa isključenja kola iz voza po S-22 do časa izdavanja S-22 da su kola osposobljena za saobraćaj. Zadržavanje isključenih kola iz saobraćaja se evidentira u stanici isključenja kola po Zapisniku K-162 u Knjizi Kol-5b prema Prilogu VIII ove Tarife. Ovu evidenciju prema dopunskom K-162 za ista kola vodi i stanica u kojoj se obavlja intervencija (popravka tovara, pretovar i sl.) i radionička stanica ukoliko se intervencija ili opravka kola ne obavljaju u stanici isključenja kola. (ttv4/12)

- naknadu za manevrisanje, ako su kola isključena u stanici za intervencije ili u radioničkoj stanici;
- naknadu za prevozninu i manevrisanje ako se kola iz stanice isključenja iz saobraćaja upućuju u drugu stanicu za intervenciju (pretovar, popravku tovara i sl.) ili u radioničku stanicu koja nije na prevoznom putu ili se nalazi ispred stanice isključenja kola-vraćanje kola unazad, kao i vraćanje kola na prevoznik put;
- naknadu za obaveštavanje korisnika i vlasnika kola (zakupca) o isključenju kola iz saobraćaja;
- naknadu za pretovar;
- naknadu za popravku tovara i sl. (ttv3/12)

- Izuzetno od teksta treće alineje ove tačke, za prevoz isključenih kola u čvoru u kome je stanica isključenja kola udaljena najviše do 5 km od stanice za intervenciju ili radioničke stanice, naplaćuje se paušalna naknada za manevrisanje. (ttv7/12)

Član 9

Odgovornost prevozioca za gubitak ili oštećenje kola ili njihovih delova

1. Prevozilac odgovara za gubitak ili oštećenje kola ili njihovih delova u vremenu od prijema na prevoz pa do izdavanja, ukoliko ne dokaže da šteta nije nastala njegovom krivicom.
2. U slučaju gubitka kola, odšteta ne može biti veća od njihove vrednosti. Vrednost kola se utvrđuje na osnovu elemenata sadržanih u ugovoru o korišćenju.
3. U slučaju gubitka ili oštećenja pokretnih delova kola, prevozilac odgovara samo ako su ovi delovi ispisani na obe uzdužne strane kola. Prevozilac ne odgovara za gubitak ili oštećenje pokretnog alata.
4. Ukoliko imalac prava ne dokaže da je šteta nastala krivicom prevozioca, prevozilac ne odgovara:
  - 1) za štete nastale na sudovima od gline, stakla, terakote itd., osim ako postoji uzročna veza sa drugim oštećenjima kola za koje prevozilac odgovara prema prethodnim propisima;
  - 2) za štete nastale na sudovima koji su iznutra obloženi (emajl, ebonit itd.), osim ako su na sudovima spolja pokazuju znakovi oštećenja za koja odgovara prevozilac.

76

Član 10

Pretpostavke o gubitku kola. Postupak ako se kola pronađu

1. Kola se smatraju izgubljenim ako su u roku od tri meseca, računajući od isteka roka isporuke, ne mogu staviti primaocu na raspolaganje.

Ovaj rok se produžuje za vreme stajanja kola koje nije nastalo krivicom prevozioca ili koje je nastupilo kao posledica oštećenja.
2. Ako se kola koja se smatraju izgubljenim pronađu posle isplate odštete, uvrstilac može u roku od 6 meseci po prijemu saopštenja od prevozioca tražiti da mu se ona, uz vraćanje naplaćene odštete stave na raspolaganje u domovnoj stanici.

Član 11.

Prevoz kola korisnika prevoza u međunarodnom saobraćaju

Za prevoz praznih ili tovarnih kola korisnika prevoza u međunarodnom saobraćaju važe propisi o međunarodnom železničkom prevozu kola korisnika prevoza (RIP, Prilog II Jednoobraznih previla CIM).

PREVOZ KONTENERA

Član 1.

Opšti propisi

1. Ovi propisi se primenjuju na prevoz kontenera sopstvenosti prevozioca ili korisnika prevoza.
2. Pod pojmom „kontener“ podrazumeva se otvoreni ili zatvoreni sanduk ili sud koji služi kao pomoćno sredstvo za prevoz stvari, i koji je:
  - trajnog karaktera
  - naročito građen tako da omogućava prevoz stvari jednim ili različitim transportnim sredstvima bez pretovara stvari
  - snabdeven uređajima koji olakšavaju manipulaciju, i
  - kapaciteta najmanje 1 m^3 i čije dimenzije ne prelaze dužinu od 12,192 m (40 engleskih stopa), širinu i visinu od 2,438 m (8 engleskih stopa).

Pojam kontener obuhvata i pomoćni pribor i opremu kontenera pod uslovom da se prevozi sa njim.

3. S obzirom na veličinu, konteneri se dele na:
  - a) male kontenere čija je zapremina od 1 m^3 do 3 m^3
  - b) srednje kontenere čija je zapremina veća od 3 m^3 , dužin amanja od 6 m, i
  - c) velike kontenere čija je zapremina veća od 3 m^3 , a dužin a6 m ili veća.
4. Mali konteneri s obzirom na zapreminu dele se na :

- a) kategoriju „A“ zapremine 1 m^3
- b) kategoriju „B“ zapremine preko 1 m^3 do 2 m^3
- c) kategoriju „C“ zapremine preko 2 do 3 m^3

5. Veliki konteneri, s obzirom na dužinu dele se na:

- a) kategoriju 10 - čija je dužina 10 engleskih stopa (2,990 m)
- b) kategoriju 20 - čija je dužina 20 engleskih stopa (6,058 m)
- c) kategoriju 30 - čija je dužina 30 engleskih stopa (9,125 m), i
- d) kategoriju 40 - čija je dužina 40 engleskih stopa (12,192 m).

Član 2.

Propisi o prevozu

1. Na prevoz konteners primenjuju se odredbe Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju i propisi ove tarife. Ako tarifom nije drukčije propisano, sve stvari utovarene u jedan kontener mogu se predati na prevoz samo sa jednim tovarnim listom.

78

2. Konteneri čija visina i širina prekoračuje 2,438 m (8 engleskih stopa) primaju se na prevoz na osnovu posebnog sporazuma između prevozioca i korisnika prevoza.
3. Zatvorene kontenere koji su na prevoz predati natovareni, mora pošiljalac da plombira. Zatvaranje se mora izvršiti na takav način da se ne mogu nasilno otvoriti bez vidnih tragova obijanja.

Pri predaji stvari u otvorenom konteneru, pošiljalac mora preduzeti potrebne mere da se izbegnu opasnosti koje upotreba ovakvih kontenera može prouzrokovati za stvari.

Član 3.

Dovoz i odvoz

Dovoz i odvoz kontenera od železničke stanice do primaoca odnosno pošiljaoca, vrši, prema sporazumu prevozilac ili sam korisnik prevoza.

Konteneri sopstvenosti prevozioca

Član 4.

Naručivanje i dostav kontenera

1. Korisnik prevoza naručuje kontener u otpravnoj stanici za određeni dan.
2. Prevozilac će korisniku prevoza staviti na raspolaganje kontener ako za to ima mogućnosti. Za upotrebu kontenera prevozilac naplaćuje propisanu naknadu.

3. Ako prevozičac ne raspolaže kontenerom naručene zapremine, može dostaviti kontener veće zapremine, ili više kontenera manje zapremine.
4. Prijem kontenera korisnik prevoza potvrđuje pismeno.

Član 5.

Navodi u tovarnom listu

Pošiljalac je dužan, da u rubriku 37 - „Adresa ili znak“, 38 - „Količina“, 39 - „Vrsta zavoja“, 40 - „Naznačenje vrsta stvari“ i 41 - „Masa u kg“, upiše pored uobičajenih i podatke propisane u članu 50. tačka 11. ove tarife.

Član 6.

Stavljanje na raspolaganje i vraćanje kontenera

1. Za odnošenje i vraćanje kontenera važe propisi člana 50. ove tarife.
Za obavljanje carinskih i drugih radnji kod stvari utovarenih u kontenere važe rokovi propisani za obavljanje ovih radnji kod kolskih pošiljaka u železničkim kolima.
2. Ako se kontener ne vrati prevoziocu u propisanom roku ili se kontener, sadrži, zbog izvršenja carinskih ili drugih radnji preko propisanog roka, za prekoračenja roka računa se propisana naknada.

79

Ako se kontener koji je predat korisniku za utovar vratiti nenatovaren, računaće se naknada za prekoračeno zadržavanje kontenera, ali najmanje za jedan dan.

Ako se naručeni kontener otkaže, za otkaz se računa propisana naknada.

Član 7.

Čišćenje kontenera

Primalac je dužan da vrati kontener u potpuno čistom stanju. Ako tako ne postupi prevozičac ima pravo da naplati propisanu naknadu za čišćenje kontenera.

Član 8.

Ponovna upotreba

Primalac, kome su predati tovarni konteneri, može te kontenere upotrebiti za ponovni utovar samo uz pristanak prevozioca.

Član 9.

Gubitak i oštećenje

1. Prilikom preuzimanja kontenera korisnik je dužan da proveri stanje kontenera. Korisnik odgovara za svaku štetu koja se utvrdi prilikom vraćanja kontenera prevoziocu, izuzev za štetu za koju dokaže da je postojala prilikom preuzimanja kontenera od prevozioca, ili da je proizišla iz okolnosti koje nije mogao izbeći i čije posledice nije mogao da otkloni.
2. Ako kontener nije vraćen prevoziocu u roku koji je stavljen na raspolaganje, smatra se da je izgubljen i prevozilac ima pravo da zahteva naknadu u visini vrednosti kontenera.

Konteneri korisnika prevoza

Član 10.

Uslovi za prijem na prevoz

Prazni i natovareni konteneri primaju se na prevoz sa tovarnim listom.

Član 11.

Posebni uređaji

Ako su konteneri snabdeveni posebnim uređajima za hlađenje, bazenima za vodu, raznim mehanizmima itd. pošiljalac je dužan da se sam stara o posluživanju ovih uređaja ili da obezbedi njihovo posluživanje.

80

Član 12.

Navodi u tovarnom listu

Pošiljalac je dužan da u rubriku 37 - „Adresa ili znak“, 38- „Količina“, 39 - „Vrsta zavoja“, 40 - „Naznačenje vrste stvari“ i 41 - „Masa u kg“, upiše pored uobičajenih i podatke propisane u članu 50. tačka 11. ove tarife, kao i :

- za male kontenere znak **P**
- za prazne kontenere kao naznačenje vrste stvari navod „Prazan odobren kontener“, odnosno „Prazan veliki kontener“

Član 13.

Vraćanje praznih kontenera i ponovna upotreba

Prevozilac nije dužan da se stara o vraćanju praznog kontenera ili o njihovom ponovnom korišćenju, osim u slučaju da je to predviđeno posebnim sporazumom.

Član 14.

Pouzeće

Pošiljke praznih kontenera ne mogu se opteretiti pouzećem.

UZORAK 1. i 2.

UPUTSTVO
O OBLIKU I POPUNJAVANJU TOVARNOG LISTA

PRILOG IV (ttv 24/11)

UPUTSTVO O OBLIKU I POPUNJAVANJU TOVARNOG LISTA ZA UNUTRAŠNJI PREVOZ

ROBE I UZORCI OBRAZACA

1. Za kolske pošiljake redovnog, oročenog i dogovorenog prevoza, prevoznik upotrebljava tovarni list K-501 (Uzorak 1 ovog priloga) kod prevoza u unutrašnjem saobraćaju:
  - a) domaće robe,
Status domaće robe ima roba domaćeg porekla i strana roba koja je uvozno ocarinjena.
  - b) strane robe i domaće robe namenjene izvozu, kada se prevoz železnicom obavlja unutar carinskog područja Republike Srbije, a roba u zemlju ulazi i/ili izlazi drugim vidovima saobraćaja, najčešće rečnog (preko rečnih pristaništa).
Status strane robe ima roba stranog porekla koja se uvozi u RS (pre uvoznog carinjenja) i roba stranog porekla koja tranzitira teritoriju RS .

Na osnovu zahteva korisnika prevoza naznačenog u rubrici 5, prevoznik je dužan da obeleži tovarni list sa jednom linijom crvene boje, a kod kolskih pošiljaka dogovorenog prevoza sa dev paralelnih linija crvene boje razmaka 1 cm, dijagonalno povučene od levog donjeg ka desnom gornjem uglu tovarnog lista.

2. Otprema pošiljaka iz službenih mesta Železnica Srbije sa tovarnim listom K-501, dozvoljena je isključivo sa obrascem koji su objavile Železnice Srbije i koji po odobrenju ŽS štampaju ovlašćena štamparska preduzeća. Štamparska preduzeća ovlašćena za štampu i prodaju tovarnog lista K501, objavljuju se u Tarifsko transportnom vesniku (TTV).
Izuzetno od propisa Pravilnika 181, odobrava se štampanje ovog strogo računatog obrasca bez otiska suvog žiga ŽS.
3. Na prednjoj strani tovarnog lista, rubrike koje ispunjava pošiljalac su bele boje i uokvirene su debelom linijom crne boje, a rubrike tovarnog lista koje ispunjava prevoznik su na podlozi svetlocrvene boje.
4. Tovarni list se sastoji iz skupine od 5 numerisanih listova:
  - List 1 - **Original** tovarnog lista (predaje se primaocu prilikom izdavanja stvari)
  - List 2 - **Tovarna karta** (računski dokument koji sadrži sve troškove prevoza, prati pošiljku do uputne stanice i sa dnevnim računom prispeća stvari K - 165 dostavlja se Odeljenju kontrole prihoda).
  - List 3 - **Izveštaj o prispeću** (prati pošiljku do uputne stanice, služi za izveštavanje primaoca o prispeću pošiljke i posle izdavanja pošiljke čuva se u uputnoj stanici) .
Za prevoze navedeni u tački 1. pod b), tj. kod primene pojednostavljenog tranzitnog postupka za uvozne/izvozne/provozne pošiljke, list 3 se koristi kao carinski tranzitni dokument za završetak tranzitnog postupka u odredišnoj carinarnici.
  - List 4 - **Duplikat** tovarnog lista (predaje se pošiljaocu posle preuzimanja pošiljke na prevoz)
  - List 5 - **Kopija** (čuva se u otpravnoj stanici)

4a. Dimenzije (veličina) obrasca tovarnog lista K - 501

red br.	Opis	Širina u mm		Visina u mm	
		minimalna	maksimalna	minimalna	maksimalna
1	2	3	4	5	6
1	Obrazac sa tekstem bez margina	205	211	294	297
2	Obrazac sa marginama, do perforacije	212	215	298	304
3	Obrazac sa marginama i perforacijom	212	215	316	320

5. Tovarni list se popunjava kopiranjem pisaćom mašinom. Podaci se mogu i doštampati i žigom utisnuti, tako da se ne mogu izbrisati. Izuzetno, tovarni list se može ručno popuniti štampanim slovima kopiranjem hemijskom olovkom.
6. Kada se otprema pet i više kola ili ako prostor pojedinih rubrika u tovarnom listu nije dovoljan za upisivanje neophodnih podataka, pošiljalac je dužan da priloži Spisak kola (K-501/C) i da u rubriku 22 „Broj kola“ i 34 „Prilozi“ upiše belešku „Vidi Spisak kola“.
Spisak kola K-501/C je veličine tovarnog lista i njegov je sastavni deo.

Ako se pet i više kola otprema sa jednim tovarnim listom Spisak kola K-501/C se prilaže tovarnom listu u šest primeraka, za svaki list tovarnog lista i jedan primerak koji služi u slučaju odvajanja kola (zbog tehničke mane i popravke tovara). Ako svaka kola imaju svoj tovarni list, Spisak kola se prilaže uz tovarni list prvih kola, a uz ostale tovarne listove se prilaže po jedna fotokopija.

Pošiljalac potpisuje svaki primerak Spiska kola na predviđenom mestu. Otppravna stanica upisuje u Spisak kola identifikacioni broj tovarnog lista i otiskuje žig sa datumom prijema pošiljke na prevoz. Spisak kola štampa (ili crta), odnosno sporazumno naručuje od štamparije, isključivo pošiljalac prema Uzorku 2 propisanom u ovom prilogu.

Za prevoze navedene u tački 1. pod b) Spisak kola se može koristiti kao tranzitni dokument. U tom slučaju železnički prevoznik (na osnovu podatka pošiljaoca iz rubrike 27 tovarnog lista „Izjave“) u rubriku 46 tovarnog lista mora upisati naziv carinske stanice u kojoj se obavlja carinski postupak, a u rubriku 4 na tovarnom listu „Original“ lepi carinsku listicu 15b (Prilog 15 Priručnika GTM-CIT).

7. Pošiljalac je odgovoran za tačnost podataka i izjave koje on unosi u Tovarni list i Spisak kola, kao i za tačnost podataka i izjave koje na njegov zahtev unese prevozilac.
8. Prevozilac će odbiti preuzimanje pošiljke sa tovarnom listu u kome su ispravljani ili brisani podaci, kao i prelepljene rubrike.

Precrtavanje odnosno naknadno upisivanje podataka u sve listove tovarnog lista dopušta se samo ako ih pošiljalac potvrdi svojim potpisom. Ako se vrši ispravljanje odnosno naknadno upisivanje broja komada ili mase, pošiljalac mora ispred svog potpisa ispisati slovima ispravljene podatke.

9. Rubrike tovarnog lista se ispunjavaju prema uputstvu u daljem tekstu.

Raspoloživi prostor pojedinih rubrika se ne sme prekoračiti.

Pored broja i naziva rubrika iz tovarnog lista u uputstvu su upisane slovne oznake koje imaju sledeće značenje:

P - ispunjava pošiljalac

Ž - ispunjava železnica

PŽ - ispunjava pošiljalac, odnosno železnica

C - ispunjava carinski organ

*- ispunjava se na osnovu Uputstva EPR 180 a, b i c, i kodeksa šifara

A. PREDNJA STRANA TOVARNOG LISTA

(svih 5 listova)

Ž 1 Ranžirni rejoni

Ž 2 Deonički broj:

Upisuje se na osnovu Spiska stanica iz Putokaza.

Ž 3 ZUPŽ- Unutrašnji prevoz robe:

Odštampan logo Železnica Srbije i naziv lista tovarnog lista.

Ž 4 Carinska listica:

Ova rubrika služi da se na listu 1 Original, za prevoze navedene u tački 1. pod b) ovog Priloga, nalepi carinska listica 15 b (Prilog 15 Priručnika GTM-CIT).

P 5 Način prevoza: Pošiljalac se opredeljuje precrtavanjem kvadratića unaksnim dijagonalama i to:

„redovan“ - pod brojem 1 - ukoliko želi prevoz redovnim vozovima u redovnom roku isporuke

„oročen“ - pod brojem 2 - ako zahteva prevoz pošiljaka određenim vozom,

„dogovoren“ - pod rednim brojem 3 - ako je pošiljalac sa prevoziocem posebnim ugovorom, dogovorio uslove prevoza kolske pošiljke;

P 6 Posebni zahtevi: Na osnovu sopstvenog opredeljenja pošiljalac precrtava unakrsnim dijagonalama kvadratić pod brojem **1 Prevoz kolske pošiljke vozom za prevoz putnika,**

Za denčane i kolske pošiljke oročenog prevoza prevoznik je dužan da obeleži tovarni list – sa jednom linijom crvene boje razmaka 1 cm, dijagonalno povučene od levog donjeg ka desnom gornjem uglu tovarnog lista, a kod denčanih pošiljaka ekspresnog prevoza unakrsno po dve linije crvene boje s razmakom od 1 cm, dijagonalno povučene od levog gornjeg ka desnom donjem i od levog donjeg ka desnom gornjem uglu tovarnog lista

2. Tovarni list izdaje, štampa i prodaje isključivo prevoznik.

3. Rubrike tovarnog lista koje ispunjava pošiljalac su bele boje i uokvirene su debelom crtom crne boje, a rubrike tovarnog lista koje ispunjava prevoznik su na podlozi svetlocrvene boje.

4. Tovarni list se sastoji iz skupine od 5 numerisanih listova:

List 1 – Original tovarnog lista (predaje se primaocu prilikom izdavanja stvari)

List 2 – Tovarna karta (računski dokument koji sadrži sve troškove prevoza, prati pošiljku do uputne stanice i sa dnevnim računom prispeća stvari K – 165 dostavlja se Odeljenju kontrole prihoda).

List 3 – Izveštaj o prispeću (prati pošiljku do uputne stanice, služi za izveštavanje primaoca o prispeću pošiljke i posle izdavanja pošiljke čuva se u uputnoj stanici)

List 4 – Duplikat tovarnog lista (predaje se pošiljaocu posle preuzimanja pošiljke na prevoz)

List 5 – Kopija (čuva se u otpravnoj stanici)

4a. Dimenzije (veličina) prečišćenog i dopunjenog obrasca tovarnog lista za unutrašnji prevoz robe (K – 501/2008) (ttv12/09)

red. br.	Opis	Širina u mm		Visina u mm	
		minimalna	maksimalna	minimalna	maksimalna
1	2	3	4	5	6
1	Obrazac sa tekstom bez margina	205	211	294	297
2	Obrazac samarginama, do perforacije	212	215	298	304
3	Obrazac sa marginama i perforacijom	212	215	316	320

5. Tovarni list se popunjava kopiranjem pisaćom mašinom. Podaci se mogu i doštampati i žigom utisnuti, tako da es ne mogu izbrisati. Izuzetno, tovarni list se može ručno popuniti štampanim slovima kopiranjem hemijskom olovkom.

6. Ako prostor pojedinih rubrika u tovarnom listu nije dovoljan za upisivanje neophodnih podataka, pošiljalac je dužan da priloži dodatni list u pet primeraka, tako da se po jedan primerak priključi uz svaki list tovarnog lista.

Dodatni list je veličine tovarnog lista i njegov je sastavni deo.

Dodatni list štampa (ili erta), odnosno sporazumno naručuje od štamparije, isključivo pošiljalac, prema Uzorku 2 propisanom u ovom prilogu. Ako je ispostavljen dodatni list, u odgovarajuću rubriku tovarnog lista na koju se odnosi dodatni list, pošiljalac treba da upiše sledeću belešku: „Vidi priloženi dodatni list“.

Pošiljalac potpisuje svaki primerak dodatnog lista ispod upisanih podataka. Na dodatne listove otpravna stanica upisuje broj tovarnog lista i stavlja žig sa datumom prijema pošiljke na prevoz. 85

7. Pošiljalac je odgovoran za tačnost podataka i izjave koje on unosi u tovarni i dodatni list, kao i za tačnost podataka i izjave koje na njegov zahtev unese prevoznik.

8. Prevoznik će odbiti zaključenje ugovora o prevozu na tovarnom listu sa ispravljenim ili brisanim podacima, kao i prelepljenim rubrikama. Preertavanje odnosno naknadno upisivanje podatke u sve listove tovarnog lista dopušta se samo ako ih pošiljalac potvrdi svojim potpisom. Ako se vrši ispravljanje odnosno naknadno upisivanje broja komada ili mase, pošiljalac mora ispred svog potpisa ispisati slovima ispravljene podatke.

9. Nepopunjene rubrike bele boje, izuzev kvadratića, pošiljalac preertava.

10. Rubrike tovarnog lista se ispunjavaju prema uputstvu u daljem tekstu. Raspoloživi prostor pojedinih rubrika se ne sme prekoračiti. Pored broja i naziva rubrika iz tovarnog lista u uputstvu su upisane slovne oznake koje imaju sledeće značenje:

P – ispunjava pošiljalac

Ž – ispunjava železnica

PŽ – ispunjava pošiljalac, odnosno železnica

* – ispunjava se na osnovu Uputstva EPR 180 i kodeksa šifara

A. PREDNJA STRANA TOVARNOG LISTA

(svih 5 listova)

Ž 1 Ranžirni rejoni

Ž 2 Deonički broj: Upisuje se za kolske pošiljke na osnovu Spiska stanica iz Putokaza. Za denčane pošiljke upisuje se samo u rubriku 1 broj sabirnog centra (rejon) iz Uputstva o manipulaciji pri prevozu pošiljaka stvari (Uputstvo 162).

P 4 Vrsta pošiljke: Na osnovu sopstvenog opredeljenja pošiljalac preertava kvadratić unakrsnim dijagonalama i to:

„Kolska“ – pod brojem 1 – ako je za prevoz pošiljke zahtevao isključivu upotrebu kola, ili ako se pošiljka na osnovu zakona, ove tarife ili drugih propisa mora prevoziti u posebnim kolima.

„Denčana“ – pod brojem 2 – ako pri predaji pošiljke na prevoz ne zahteva isključivu upotrebu kola.

P 5 Način prevoza: Pošiljalac se opredeljuje preertavanjem kvadratića unakrsnim dijagonalama i to:

„redovan“ – pod brojem 1 – ukoliko želi prevoz redovnim vozovima u redovnom roku isporuke –

„oročen“ – pod brojem 2 – ako zahteva prevoz pošiljaka određenim vozom, pri čemu se moraju imati u vidu ograničenja prevoznika za prevoz denčanih pošiljaka oročenog prevoza samo iz i za određene stanice, odnosno relacije.

„dogovoren“ – pod rednim brojem 3 – ako je pošiljalac sa prevoznikom posebnim ugovorom, dogovorio uslove prevoza kolske pošiljke;

„ekspresni“ – pod 4 – ako želi ekspresni prevoz

P 6 Posebni zahtevi: Na osnovu sopstvenog opredeljenja pošiljalac preertava unakrsnim dijagonalama kvadratić pod brojem 1 Prevoz kolske pošiljke vozom za prevoz putnika, ako zahteva prevoz kolske pošiljke vozom za prevoz putnika i ako je prevoz te pošiljke dozvoljen.

86

ako zahteva prevoz kolske pošiljke vozom za prevoz putnika i ako je prevoz te pošiljke dozvoljen.

Ž 7 R (rezervna rubrika) *

Ž 8 Šifra vrste saobraćaja *.

Ž 9 Brojevi železničkih plombi: Upisuju se oznake i brojevi svih železničkih plombi, koje se stavljaju u sledećim slučajevima:

- kada pošiljalac nije stavio svoje zvanično priznate plombe,
- kada se ustanovi oštećenje ili nedostatak plombe (pošiljaočeve ili železničke) koja je upisana u tovarni list (rubrike 9 ili 40),
- kada se izvrši skidanje plombi u cilju obavljanja inspeksijskog ili carinskog pregleda pošiljke.

Upisivanje oznaka i brojeva železničkih plombi vrši se prema sledećem primeru:

-kada stanica Subotica na kola stavi plombe čiji su kontrolni brojevi: 00197, 00198, 00199, 00200, 00201 i 00202, tada se rubrika 9 tovarnog lista popunjava na sledeći način «**6 plombi: SU / 00197, +98, +99, 00200, +01, +02**».

Podaci se upisuju sledećim redom: ukupan broj plombi, skraćenica za stanicu koja je stavila plombu (prema Prilogu IV6 Uputstva 162), kosa crta, kontrolni broj: prvi broj se piše ceo, a ostali iz iste serije od 100 komada skraćeno u vidu znaka“+“ za cifre koje se ponavljaju i poslednje dve cifre broja. Kod promene serije od 100 komada piše se ponovo ceo broj.

Kada se u tokom prevoza utvrdi oštećenje ili nedostatak plombe, ili je potrebno skinuti plombe radi obavljanja inspeksijskog ili carinskog pregleda pošiljke, stanica/službeno mesto u kome je ovo utvrđeno postupa po sledećem:

- u rubrici 9 precrtava oznake i brojeve skinutih, oštećenih ili plombi koje nedostaju, a pored njih upisuje skraćenicu za svoju stanicu i navodi razlog precrtavanja plombe. (npr. INS- inspeksijski pregled, K-320, PR-pretovar, PT-popravka tovara, CP-carinski pregled, UZ-uzorkovanje robe)
- u rubrici 9 upisuje nove plombe stavljene na kola, na način opisan u prethodnom primeru (navodi se skraćenica stanice i brojevi plombi). (ttv5/12)

~~Ž 9 Brojevi železničkih plombi: Upisuju se svi brojevi stavljenih železničkih plombi. Nije dozvoljeno upisivati od .....do..... ili skraćivanje brojeva kao npr. od 12550 do 12565 ili od 16565 do 24 itd. (ttv5/12)~~

P 10 Pošiljalac: Upisuje se samo jedno ime i prezime fizičkog lica, ili naziv pravnog subjekta sa potpisom, datumom sastavljanja tovarnog lista i tačnom adresom (ulica, broj i mesto - bez skraćivanja i eventualno broj telefona ili faksa). Naziv pošiljaoca može biti zamenjen pečatom, koji se opbavezno stavlja na svakom primerku tovarnog lista. Pošiljalac je dužan u ovoj rubrici svojim potpisom da potvrdi tačnost unetih podataka.

PŽ 11 Šifra pošiljaoca: Pošiljalac upisuje, a prevozilac kontroliše, šifru iz Kodeksa šifara - EPR 180 b

P 12 Otppravna stanica: Upisuje se punim nazivom ime otppravne stanice, koja mora odgovarati Imeniku železničkih stanica

Ž 13 Nalepnica otppravne stanice: Kontrolna nalepnica zelene boje lepi se, nakon upisivanja šifre otppravne stanice i broja otppravljanja, jedna na tovarnu kartu (list 2), a druga istog broja na kopiju (list 5)

Ž 13.1 Šifra otppravne stanice: Upisuje se šifra otppravne stanice sa kontrolne nalepnice u sve primerke tovarnog lista (1,2,3,4, i 5)

Ž 13.2 Broj otppravljanja: Upisuje se u sve primerke tovarnog lista broj otppravljanja sa kontrolne nalepnice, koja je prva po redosledu upotrebe.

P 14 Manipulaciono mesto: Upisuje se tačan naziv manipulacionog mesta prema Imeniku železničkih stanica, ukoliko je prevozilac prevezao pošiljku od tog manipulacionog mesta do otppravne stanice.

P 15 Mesto utovara: Upisuje se naziv Manipulativnog odnosno industrijskog koloseka (prema tarifi Deo 6) na kome je izvršen utovar pošiljke.

Ž 15.1 Šifra mesta utovara:*

P 16 Primalac: Upisuje se primalac (samo jedno ime i prezime fizičkog lica ili naziv jednog pravnog subjekta - organizacija, ustanova i sl.) i njegova tačna adresa na koju ga treba izvestiti o prispeću pošiljke (ulica i broj, mesto i eventualno broj telefona i faksa)

Pošiljalac može, po želji, pored imena primaoca da upiše u ovu rubriku i belešku „Ostaje u stanici“. Nije dopušteno u tovarnom listu kao primaoca označiti posrednika beleškama, kao što su npr.: „Po nalogu...“, „na donosioca duplikata tovarnog lista“ i sl.

PŽ 17 Šifra primaoca: Pošiljalac upisuje, a prevozilac kontroliše, šifru iz kodeksa šifara - EPR 180 b

Ž 18 Tovarni pribor: Upisuje se individualni broj, oznaka sopstvenosti (ukoliko su pojedini predmeti obeleženi tim oznakama) i vrsta tovarnog pribora: rinfuza - daske, daske za povišenje kolskih zidova (stranica), skele, podloge, police, nogari, klinovi, pokrivači, užad, kao i drugi slični predmeti koji služe za smeštanje, pričvršćivanje, odnosno obezbeđenje tovara na ili u kolima.

Ž 19 Konteneri: Upisuje se individualni broj, znak sopstvenosti i kategorija kontenera.

87

P 20¹⁾ Razmenljive palete: Upisuje se količina razmenjivih paleta upotrebljenih za tovarenje stvari, i to pod 1 za ravne, a pod 2 za boks palete, samo u slučaju ako se zahteva razmena paleta. Ako pošiljalac ne zahteva razmenu paleta ili upotrebljene palete ne ispunjavaju uslove za razmenu propisane u čl. 49. tač. 1. Tarife Deo 1, ova rubrika se ne sme popuniti.

P 21 Serija i podserija kola

P 22 Broj kola,

Kod otpreme pet i više kola sa jednim tovarnim listom pošiljalac upisuje „Spisak kola“ (ttv24/11)

Ž 23 Granica tovarjenja u tonama (ttv24/11 i 5/12)

Ž 24 Sopstvena masa kola u kg:

Za pošiljke tovarjene u jedna do četvoro kola, u svaki red upisuje se odgovarajući - individualni podaci sa kojima su svaka kola obeležena.

Za pošiljke tovarjene u pet i više kola pošiljalac prilaže Spisak kola i u ovu rubriku upisuje belešku „Spisak kola“. Za prazna kola korisnika prevoza i kola u zakupu iz Spiska kola sabrana sopstvena masa kola upisuje se u rubriku 24 i istovremeno prenosi u rubriku ukupno.

~~Za pošiljke stvari tovarjene u jedna od četvoro kola u svaki red, upisuje se odgovarajući individualni podaci sa kojima su svaka kola obeležena.~~

~~Za pošiljke stvari tovarjene u pet i više kola za koje je pošiljalac prilažio dodatni list, upisuje se beleška „Vidi priložen dodatni list“. Za prazna kola korisnika prevoza i kola u zakupu iz dodatnog lista sabrana sopstvena masa kola upisuje se u rubriku 24 i istovremeno prenosi u rubriku ukupno. (ttv24/11)~~

Ž 25 Kola:

Tip i vlasništvo: *. Za pošiljke od pet i više kola tip i vlasništvo kola se upisuje prema narednom objašnjenju za „Količinu“.

Količina: Upisuje se uvek broj „01“ u odgovarajući red, za pošiljke do četvoro kola, a njihov zbir u rubriku ukupno.

Za pošiljke od pet i više praznih ili tovarjenih kola, **pošiljalac prilaže Spisak kola dodatni list**, iz istog se prenosi količina kola posebno po tipu i posebno po vlasništvu (za sva obična ili specijalna kola korisnika prevoza ili za sva obična ili specijalna kola u zakupu) a njihov zbir se upisuje u rubriku ukupno. Ukoliko je nemoguće upisati sve kombinacije prema tipu i vlasništvu, u ovu rubriku se upisuje samo ukupna količina kola, a ostali podaci se preuzimaju iz **Spiska kola dodatnog lista**. (ttv24/11)

Ž 26 Broj osovina : Upisuje se uvek u odgovarajući red stvarni broj osovina odnosnih kola za pošiljke do četvoro kola, a njihov zbir u rubriku ukupno.

Za pošiljke od pet i više kola broj osovina se upisuje prema objašnjenju iz rubrike 25 za „Količinu“.

P 27 Izjave : Pošiljalac upisuje sve propisane i dopuštene izjave, a naročito sledeće:

1) ponovna predaja (reekspedicija) pošiljke, bez promene tovara;

- 2) naznačenje „Ostaje u stanici“ ako pošiljalac želi da se o prispeću pošiljke u upurnoj stanici primalac ne izvesti, pošto će se sam javiti uputnoj stanici radi izdavanja pošiljke;
- 3) zahtev za primenu tarife i broj ugovora ukoliko korisnik prevoza (pošiljalac ili primalac) uživa posebne olakšice na osnovu tog ugovora.
- 4) zahtev pošiljaoca o prevoznom putu
- 5) naznačenje stanice kao mesta u kome se imaju izvršiti carinske i druge radnje.
- 6) zahtev pošiljaoca o prisustvovanju odnosno vršenju carinskih i drugih radnji u označenoj stanici.
- 7) potvrda pošiljaoca o očevidnim znacima oštećenja ili drugim nedostacima u pakovanju.
- 8) naročiti sporazumi o utovaru i istovaru stvari.

¹⁾ Rubrika 20, iako je popunjava pošiljalac, ostaje na podlozi svetlocrvene boje do promene obrasca tovarnog lista,.

88

- 9) pristanak pošiljaoca o privremenom smeštaju stvari
- 10) uputstvo pošiljaoca za slučaj smetnji pri prevozu odnosno pri izdavanju
- 11) naznačenje pošiljaoca o daljem prevozu pošiljke drugim prevoznim sredstvima
- 12) zahtev pošiljaoca da prevoznik utvrdi masu i broj komada pošiljke
- 13) zahtev pošiljaoca da prevoznik u uputnoj stanici proveri broj komada i masu pošiljke
- 14) zahtev pošiljaoca o praćenju pošiljke
- 15) naznačenje pošiljaoca da je pratilac ovlašćen za izmenu ugovora o prevozu kod pošiljaka živih životinja;
- 16) zahtev za doleđivanje u toku prevoza
- 17) zahtev za pružanje nege živim životinjama u toku prevoza
- 18) svoju adresu i broj tekućeg računa **službe platnog prometa SPP** (ako isti poseduje), **ukoliko** je pošiljka opterećena pouzećem. (ttv 17/97)

Ž 28 Odobrenje za utovar - kontingent: Upisuje se broj odobrenja, samo za pošiljke koje se prevoze po posebnom odobrenju, odnosno ako je za neko područje ili stanicu uvedeno kontingentiranje.

Ž 29 Utovarila-o: Unakrsnim dijagonalama precrtava se kvadratić 1 - ako je utovar izvršila železnica, odnosno kvadratić 2 - ako je utovar izvršio pošiljalac.

P 30 Uputna stanica: upisuje se punim nazivom ime stanice do koje se pošiljka ima prevesti (uputna stanica), koje mora odgovarati Imeniku železničkih stanica

P 31 Manipulaciono mesto: Upisuje se tačan naziv manipulacionog mesta (ako to pošiljalac želi), samo ako je prevoznik organizovao dostavu ~~deničanih~~ i kolskih pošiljaka od uputne stanice do tog udaljenog mesta i to objavio u Imeniku železničkih stanica. (ttv24/11)

P 32 Mesto istovara: Upisuje se naziv manipulativnog odnosno industrijskog koloseka, ukoliko pošiljalac želi da mu se kolska pošiljka u uputnoj stanici za istovar na određeno mesto (prema tarifi Deo 6a).

Ž 32.1 Šifra mesta istovara: *

Ž 33 Nalepnica uputne stanice: Kontrolna nalepnica plave boje lepi se, nakon upisivanja šifre uputne stanice i broja prispeća, jedna na tovarnu kartu (list 2), a druga istog broja na izveštaj o prispeću (list 3)

Ž 33.1 Šifra uputne stanice: Otppravna stanica upisuje šifru uputne stanice iz EPR-180 a u sve primerke tovarnog lista (1,2,3,4 i 5)

Ž 33.2 Broj prispeća: upisuje se, u sve prispele primerke tovarnog lista, broj prispeća sa kontrolne nalepnice, koja je prva po redosledu upotrebe.

P 34 Prilozi: Upisuju se **Spisak kola**, razna uverenja (veterinarsko, fitosanitetsko), uputstvo za rukovanje sa opasnim materijama i predmetima, potvrde, dozvole i razni drugi prilozi u vezi sa zaključenjem ugovora o prevozu i izvršenjem carinskih i drugih radnji. (ttv24/11)

Ž 35 Prevozni put: Otppravna stanica upisuje prevozni put propisan Putokazom ili prevozni put koji je odredio i u rubrici 27 - „Izjave“ upisao pošiljalac.

Pošiljalac može odrediti prevozni put:

- 1) kod pošiljka posmrtnih ostataka i živih životinja
- 2) ako se posle objavljenog transportnog ograničenja na redovnom prevoznom putu pošiljaka mora prevesti drugim (pomoćnim), ane redovnim prevoznim putem
- 3) ako je na propisanom prevoznom putu dozvoljena veća granica tovarjenja kola od granice tovarjenja na prevoznom putu po Putokazu

89

4) ako na redovnom prevoznom putu nema odgovarajuće kolske vage, a pošiljalac zahteva utvrđivanje mase

5) ako se stanica carinjenja ne nalazi na redovnom prevoznom putu pošiljke

6) ako se postigne poseban sporazum

Ž 36 Šifra prevoznog puta : *

P 37 Adresa ili znak: Ako su komadi kolske pošiljeke obeleženi punom adresom pošiljaoca i primaoca, odnosno znacima i brojevima komada, upisuje se reč „Adresa“, odnosno znaci i brojevi komada. Za predate kontejnere, pokrivače, nosače pokrivača i ostali tovarni pribor upisuje se znak sopstvenosti železnice i individualni broj. (ttv24/11)

Ako su komadi denčane pošiljke obeleženi punom adresom pošiljaoca i primaoca, odnosno znacima i brojevima komada, upisuje se reč „Adresa“, odnosno znaci i brojevi komada predatih na prevoz. Za predate kontenere, pokrivače, nosače pokrivača i ostali tovarni pribor upisuje se znak sopstvenosti železnice i individualni broj. (ttv24/11)

P 38 Količina: Upisuje se količina (broj) kola. (ttv24/11)

Upisuje se brojevana količina predatih komada denčanih pošiljaka, odnosno kola. (ttv24/11)

P 39 Vrsta zavoja: Upisuje se reč „Kola“ (ttv24/11)

Za denčane pošiljke upisuje se vrsta zavoja (bala, balon, bure, kanta, kontener, korpa, kutija, sanduk, vreća itd), a za kolske pošiljke uvek reč „Kola“. (ttv24/11)

P 40 Naznačenje vrsta robe stvari: Upisuje se u svaki red naziv robe stvari naveden u tarifi, odnosno naziv koji odgovara prirodi robe stvari i koji je uobičajan u privredi, ako u tarifi nije predviđen.

Ako se zahteva primena određene (povlašćene) tarife, vrsta robe stvari mora se naznačiti prema naimenovanju u toj tarifi.

Kod kolskih pošiljaka pošiljalac može da upiše, pored vrste robe stvari i količinu, vrstu zavoja i broj komada.

Kod pošiljaka svih vrsta drveta pošiljalac upisuje i količinu u kubnim metrima.

Kod pošiljaka koje se sastoje od većeg broja različitih roba stvari (čije je posebno naznačenje neophodno, npr. seobe i drugo), pa se zbog ograničenog prostora rubrike ne mogu sve upisati, pošiljalac je dužan da priloži dodatni list Spisak kola. (ttv5/12)

Za pošiljke predate na paletama, u kontenerima, sa pokrivačima ili sa ostalim tovarnim priborom (rinfuz daske, skele podloge, police, lanci, klinovi i drugi slični predmeti) ispod naznačenja vrsta robe stvari upisuje se broj komada, vrsta upotrebljenog tovarnog pribora, kategorija i kapacitet, kao i ostale značajne karakteristike kontenera, vlasništvo (pošiljaoca ili prevozioca), a za palete i napomenu „Standardne palete“ ukoliko su robe stvari predate na prevoz na paletama koje se mogu manipulirati standardnim sredstvima za manipulisanje (viljuškama).

Za uzete uzorke robe stvari upisuje se beleška „Uzet uzorak stvari“. (ttv24/12)

Za pošiljke predate na paletama, u kontejnerima, sa pokrivačima ili sa ostalim tovarnim priborom (rinfuza daseke, skele, podloge, police, lanci, klinovi i drugi slični predmeti) ispod naznačenja vrste robe upisuje se broj komada, vrsta upotrebljenog tovarnog pribora, kategorija i kapacitet, kao i ostale značajne karakteristike kontejnera, vlasništvo (pošiljaoca ili prevoznika), a za palete i napomenu „EUR“ za palete koje se razmenjuju unutar organizacije Evropskog sistema za razmenu paleta.

Za uzete uzorke robe upisuje se bečleška: „Uzet uzorak robe“.

Pošiljalac je dužan da po završenom utovaru stavi na sve otvore kola (UTI) svoje plombe prema Prilogu 24 Priručnika za robni saobraćaj CIT (GTM-CIT), a njihove oznake i brojeve treba da upiše u ovu rubriku.

Upisivanje oznaka i brojeva pošiljaočevih plombi vrši se prema sledećem primeru:

-kada pošiljalac na kola stavi plombe čiji su kontrolni brojevi: 00197, 00198, 00199, 00200, 00201 i 00202, tada se rubrika 40 tovarnog lista popunjava na sledeći način

«**6 plombi: 1A / 00197, +98, +99, 00200, +01, +02**».

Podaci se upisuju sledećim redom: ukupan broj plombi, šifra preduzeća iz Priloga IVa Uputstva 162, kosa crta, kontrolni broj: prvi broj se piše ceo, a ostali iz iste serije od 100 komada skraćeno u vidu znaka“+“ za cifre koje se ponavljaju i poslednje dve cifre broja. Kod promene serije od 100 komada piše se ponovo ceo broj.

Kada tokom prevoza dođe do promene na pošiljaočevim plombama, stanica/službeno mesto u kome su evidentirane ove promene, u tovarnom listu beleži sledeće:

- u rubrici **40**, precrtava oznake i brojeve pošiljaočevih skinutih, oštećenih ili plombi koje nedostaju, a pored njih upisuje skraćenicu za svoju stanicu i navodi razlog precrtavanja plombe (npr. INS- inspeksijski pregled, K-320, PR-pretovar, PT-popravka tovara, CP-carinski pregled, UZ-uzorkovanje robe).

- u rubriku 9 upisuje nove plombe stavljene na kola, na način opisan u prethodnom primeru (navodi se skraćenica stanice i brojevi plombi).

Ako se zbog ograničenog prostora rubrike 40, ne mogu upisati traženi podaci, pošiljalac je dužan da priloži Spisak kola, prema Uzorku 2 ovog Priloga. Dozvoljava se da se u obrascu Spiska kola upisivanje pošiljaočevih plombi, osim u rubrici „10 - Napomene“ vrši i u celoj dužini reda, ispod reda sa upisanim brojem kola (UTI). Upisivanje oznaka i brojeva plombi, kao i evidentiranja oštećenih, nestalih ili skinutih pošiljaočevih plombi upisanih u Spisak kola vrši se po istom principu kao kada su plombe upisane u tovarni list. (ttv5/12)

P RID da : Predmet i materije RID-a koji se prevoze pod naročitim uslovima, naznačuju se nazivom navedenim u tim uslovima, sa obaveznim unakrsnim precrtavanjem kvadratića.

P 41 Masa u kg. Upisuje se masa stvari u kilogramima, pri čemu se pod masom stvari podrazumeva neto-masa stvari i masa ambalaže kao i ostalih predmeta koji su sastavni deo pošiljke, odnosno sopstvena masa praznih kola korisnika prevoza ili kola u zakupu. Masa paleta, kontenera, ostalog tovarnog pribora i predmeta za zaštitu stvari od toplote ili hladnoće upisuje se posebno ispod mase stvari.

Upisane mase stvari sabiraju i upisuju u rubriku „Ukupno“.

Ž 42 Pozicija iz klasifikacije: Upisuje se odgovarajuća pozicija iz klasifikacije stvari, prema naznačenju vrste stvari.

Ž 43 Šifra tarife za posebne slučajeve: *

P 44 Izjave o plaćanju: Pošiljalac može, po želji, unakrsnim dijagonalama precrtati samo jedan od predviđenih svetskih kvadratića. Nije dopušteno upisivanje više od jedne izjave o plaćanju.

90

Pošiljalac precrtava kvadratiće pod:

1. Franko svi troškovi - ako preuzima na sebe sve prevozne troškove zaključno sa izdavanjem pošiljke;
2. Franko prevoznina uključivo - ako preuzima na sebe prevozninu i druge troškove. Troškovi se moraju tačno navesti prema ivičnim brojevima iz Tarife Deo 6, npr. vaganje - 14, dostava kola na industrijske koloseke u otpornoj stanici -15, brojanje - 16 itd.

3. Franko prevoznina - ako preuzima na sebe samo prevozninu, bez drugih naknada i troškova.

4. Franko iznos - ako preuzima na sebe određeni iznos, pri čemu se on upisuje samo brojevima zaokružen na ceo dinar.

Ako pošiljalac ne želi da preuzme na sebe troškove, ne treba da snosi nikakvo naznačenje u rubriku izjave o plaćanju.

Ž 45 Primio (datum i potpis): Železnički radnik potvrđuje prijem stvari na prevoz potpisom i datumom prijema, nakon ispunjenja propisanih uslova prevoza i preuzimanje pošiljke od pošiljaoca. Za pošiljke oročenog prevoza, upisuju se i brojevi vozova kojim će se pošiljka prevesti i datum i čas prispeća u uputnu stanicu.

Ukoliko pošiljalac nakon obavljenog utovara u otvorena kola, nije izvršio obeležavanje, odnosno obeležavanje i pokrivanje površine tovara u skladu sa tačkom 4. člana 5 ove Tarife, magacioner (TKT) otpravne stanice upisuje u ovu rubriku napomenu „**Neobeleženo**“. (ttv5/12)

Ž 46 Carinska stanica: Kod pošiljaka iz tačke 1. b) ovog Priloga u ovu rubriku se otiskuje železnički žig „Carinska roba“ i upisuje naziv određene carinske stanice kojoj se dostavlja carinska roba. Uzorak ovog žiga dat je u Uputstvu 164. U nedostatku žiga, upisuje se samo naziv određene carinske stanice.

Ž 46 R (rezervna rubrika): *

Ž 47 Iznos po izjavi o plaćanju: * Popunjava odeljenje kontrole prihoda.

Ž 48 Frankaturni račun broj..., vraćen dana...: Upisuje se broj frankaturnog računa koji se mora slagati sa brojem odnosnog tovarnog lista (sa kontrolne nalepnice stanice). Frankaturni račun ispostavlja otpravna stanica za položeni frankaturni depozit, na ime prevoznih troškova, koje prema izjavi o plaćanju treba da plati pošiljalac, a otpravna stanica ne može unapred da ih izračuna.

Uputna stanica u ovu rubriku upisuje na tovarni list, tovarnu kartu i izveštaj o prispeću, datum vraćanja frankaturnog računa otpravnoj stanici.

P 49 Pouzeće (din) i

P 50 Predujam (din): Iznos se upisuje samo brojevima.

Ž 51 Primalac plaća (din) i

Ž 52 Pošiljalac plaća (din):

Prema izjavi o plaćanju iz rubrike 44, otpravna stanica zaračunava prevozninu, izračunatu na osnovu tarifskih propisa. Izračunata prevoznina za kolske pošiljke upisuje se posebno za svaki tarifski razred naveden u rubrici 54.

U pravcu strelice rubrike 61 Prevoznina (svega), zaračunava se u rubrici 51 samo zbir prevoznina, bez iznosa predujma prenetog iz rubrike 50.

Pojedinačne naknade za sporedne usluge navedene po ivičnim brojevima u rubriku 62 i troškovi u gotovu iz rubrike 63 zaračunavaju se u istom redu u kom su upisane u ovim rubrikama.

Ukupni prevoznih troškovi u rubrici 65 utvrđuju se, za rubriku 52 zbrajanjem iznosa iz rubrike 61, 62 i 63, az arubriku 51 zbrajanjem iznosa iz rubrike 61, 62, 63 i prenetog iznosa iz rubrike 50.

Ukupne prevozne troškove, koje prema Izjavi o plaćanju treba da plati pošiljalac (iz rubrike 52) i koji se mogu izračunati u otpravnoj stanici, naplaćujese od pošiljaoca prilikom zaključivanja ugovora o prevozu, izuzev ako tovarni list prati frankaturni račun, a upućeni ukupni prevoznih troškovi (zaračunati u rubriku 51) naplaćuje se od primaoca pre izdavanja pošiljke.

Ž 53 Tarifski kilometri: Upisuju se tarifski kilometri utvrđeni iz Daljinaraza prevoz stvari na prugama, od otpravne do uputne stanice, po prevoznom putu upisanom u rubrici 35.

Ž 54 Tarifski razred: Upisuje se samo za kolske pošiljke utvrđeni tarifski razred iz Klasifikacije stvari, za naznačenu vrstu stvari u rubrici 40. (ttv24/11)

Ž 55 Prevozni stav: Za odgovarajuću računsku masu utvrđuje se prevozni stav iz Tarife Deo 6 zasebno za svaki tarifski razred.

~~Za odgovarajuću računsku masu utvrđuje se prevozni stav iz Tarife Deo 6. Za kolske pošiljke prevozni stav se upisuje zasebno za svaki tarifski razred. (ttv24/11)~~

Ž 56 % Povlastice: Upisuje se procenat povlastice, samo u slučaju kada je odobrena komercijalna povlastica koja se primenjuje za izračunavanje prevoznine kod zaključenja ugovora o prevozu (smanjenje prevoznog stava).

Ž 57 Računska masa u kg: računsku masu se upisuje posebno za svaki tarifski razred, a za pošiljke kod kojih je priključen Spisak kola upisuje se ukupna računsku masu po tarifskim razredima, pri čemu se računanje prevoznine vrši za računsku masu, utvrđenu prema vlasništvu i tipu kola, upisanu i sabranu u Spisak kola. (24/11)

~~Upisuje se računsku masu u kilogramima, zaokružena po propisima ove tarife, na osnovu koje se računa prevoznina. Za kolske pošiljke računsku masu se upisuje posebno za svaki tarifski razred, a za pošiljke kod kojih je priključen dodatni list, upisuje se samo ukupna računsku masu, po tarifskim razredima, pri čemu se računanje prevoznine vrši za računsku masu, utvrđenu prema vlasništvu i tipu kola, upisanu i sabranu u dodatnom listu. (ttv24/11)~~

Ž 58 R (rezervna rubrika): *

Ž 59 R (rezervna rubrika): *

Ž 60 Tarifa: Upisuje se broj primenjene tarife (iz spiska tarifa), na osnovu koje se izračunava prevoznina (npr. Spt 31, Spt 49 itd.)

Ž 61 Prevoznina (svega)

Ž 62 naknada za sporedne usluge (ivični broj)

Ž 63 Troškovi u gotovu i

Ž 64 Iznos i šifra ŽTO-a: * . Iznosi se upisuju u svaki odgovarajući red. (ttv24/11)

Ž 66 Žig sa datumom otpravne stanice stavlja blagajnik otpravljanja stvari na svaki primerak tovarnog lista, kao dokaz da je ugovor o prevozu zaključen. Žig se stavlja posle prijema stvari označenih u tovarnom listu (sa potpisom železničkog radnika u rubrici 45), izvršenog vaganja (ukoliko je potrebno) i nakon naplate prevoznih troškova, koje treba da plati pošiljalac.

Kod pošiljaka živih životinja, brzopokvarljivih stvari i oročenog prevoza u staničnom žigu treba označiti i čas zaključenja ugovora o prevozu.

Ž 67 Žig sa datumom uputne stanice stavlja na prispele primerke tovarnog lista (1,2 i 3) odmah po prispeću u uputnu stanicu, bez obzira da li je tovarni list prispeo sa stvarima ili ne.

Ž 68 Žig vaganja stavlja stanica koja je izvršila vaganje (u slučaju kad pošiljalac nije upisao masu, proveru mase od strane prevozioca i na zahtev korisnika prevoza da se utvrdi masa), na sve primerke tovarnog lista - ako je vaganje izvršila otpravna, odnosno na listu 1,2 i 3 - ako se vaganje vrši u usputnoj ili uputnoj stanici. Za pošiljke kod kojih se prevoznina računa na osnovu jedinične mase navedene u tarifi, u ovu rubriku se ne stavlja žig vaganja, već se unakrsnim dijagonalama precrtava ucrtani kvadratić pored koga je upisana beleška: „utvrđeno na osnovu jedinične mase“. Ukoliko se masa pošiljke utvrđuje u usputnoj ili uputnoj stanici, pored stavljanja žiga vaganja, u ovu rubriku se na označenom mestu upisuje utvrđena bruto-masa.

Ž 69 Žig izdavanja sa datumom i časom izdavanja, stavlja uputna stanica, nakon izdavanja pošiljke, kao dokaz da je pošiljka izdata, na tovarni list (1) i izveštaj o prispeću (list 3). Kod odnošenja stvari u delovima, žig izdavanja se stavlja pri odnošenju poslednjeg dela pošiljke. Pored žiga, radnik koji je izdao pošiljku stavlja svoj potpis.

U slučaju gubitka pošiljke, na sve delove tovarnog lista koji prati pošiljke, u ovu rubriku se umesto žiga izdavanja upisuje beleška „Cela pošiljka izgubljena“ i overava potpisom i žigom stanice sa datumima.

B. POLEĐINA TOVARNOG LISTA

Ž 70 Prekid roka isporuke upisuje stanica zadržavanja pošiljke (u smislu propisa čl.13 ove tarife) na tovarnom listu -1, 2 i 3.

C 70 a Službene napomene carine koja se koristi za upisivanje podataka kod primene pojednostavljenog tranzitnog postupka. (ttv24/11)

Ž 71 Tranzitne žigove stavljaju tranzitne stanice hronološkim redom, na tovarnom listu 1, 2 i 3.

Ž 72 Beleške stanice koja postupa po zahtevu za izmenu ugovora o prevozu: Stanica koja postupa po zahtevu za izmenu ugovora o prevozu, dužna je da, na tovarnom listu (list 1) i tovarnoj karti (list 2), upiše belešku o izvršenim izmenama ugovora o prevozu i istu potvrdi potpisom i žigom stanice sa datumom. Ukoliko primalac, po propisima ove tarife, zahteva izmenu ugovora o prevozu, pored zahteva podnetog na propisanom obrascu (uzorak 9 ovog priloga), dužan je da iste podatke upiše u ovu rubriku tovarnog lista (list 1) i overi svojim potpisom, samo u slučaju ako ne raspolaže sa duplikatom tovarnog lista. U ovom slučaju stanica, potvrđuje zahtev potpisom i žigom sa datumom.

ŽP 73 Saopštenje primaocu štampa se samo na tovarnom listu (list 1). Saopštenje pošiljaoca primaocu može upisati samo u vezi sa pošiljkom, a naročito o količini stavljenih pošiljaočevih plombi i drugih zatvora i eventualnim brojevima. (ttv5/12)

U ovu rubriku železnički radnik upisuje belešku o količini uzetih uzoraka, koju mora potvrditi ovlašćeno lice (koje je uzelo uzorke) potpisom i pečatom.

Ž 74 Primalac izvešten o prispeću: Upisuje se u tovarnom listu - list 3 datum i čas izveštavanja sa potpisom avizera, ukoliko je primalac izvešten putem raznosiča, odnosno telefonom. Ako je primalac izvešten o prispeću preporučenim pismom ili telegrafskim putem, u ovu rubriku se upisuje datum i čas predaje pisma ili telegrama - teleksa pošti i broj preporuke odnosno telegrama - teleksa.

P Pošiljku primio: Prilikom iskupljenja tovarnog lista, primalac odnosno njegov punomoćnik je dužan da upiše mesto i datum i da stavi svoj potpis. Izveštaj o prispeću (list 3) mora se potpisati mastilom ili hemijskom olovkom. Potpis primaoca mora biti saglasan sa adresom iz tovarnog lista (rubrika 16), izuzev kada punomoćnik potvrđuje prijem, pri čemu se upisuje primedba „ za ... (ime i prezime fizičkog, odnosno naziv pravnog lica - primaoca)... (potpis punomoćnika) i broj punomoćja. Pravno lice, pored potpisa, potvrđuje prijem pečatom.

Ž 75 Promena i skidanje železničkih plombi: Sve promenjene i skinute železničke plombe moraju se, savniti sa plombama upisanim u tovarni list (rubrika 9).

U navedena polja ove rubrike moraju se upisati svi predviđeni podaci sa potpisom radnika koji vrši promenu odnosno skidanje plombi. Ova rubrika odštampana je samo na Izveštaju o prispeću (list 3).

P 76 Izmene ugovora o prevozu: Štampa se samo na duplikatu tovarnog lista (list 4). Pošiljalac vrši izmenu ugovora o prevozu, shodno propisima čl. 20. ove tarife, na obrascu „Izmena ugovora o prevozu“ (Uzorak 9), pri čemu je dužan da iste podatke upiše i overi svojim

potpisom u ovu rubriku i oba dokumenta podnese otpravnoj stanici. Stanica potvrđuje prijem popunjenog obrasca „Izmena ugovora o prevozu“ stavljanjem žiga sa datumom i potpisom u ovu rubriku ispod izjave pošiljaoca.

P 77 Uputstvo pošiljaoca u slučaju smetnje pri prevozu ili izdavanju: Štampa se samo na duplikatu tovarnog lista (list 4). Kada nastanu smetnje pri prevozu ili izdavanju, pošiljalac će na osnovu primljenog izveštaja o nastalim smetnjama, u ovu rubriku upisati uputstvo za dalji postupak sa pošiljkom ili raskid ugovora o prevozu u smislu propisa čl. 21. i 28. ove traife. Stanica potvrđuje dato uputstvo stavljanjem žiga sa datumom i potpisom u ovu rubriku ispod izjave pošiljaoca.

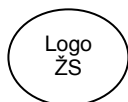

Umetnut izmenjen uzorak

PRILOG IV – UZORAK 7

Železnice Srbije

K-181

P u n o m o ć j e

Ovim ovlašćujem .....
u ..... da može u moje ime i pod uslovima koji su obavezni za mene:

- 1) Primati izveštaje o prispeću za pošiljke koje prispevaju u stanicu .....
..... za mene, kao i izveštaje o uplaćenim pouzećima.
- 2) Obaviti utovar/istovar/pretovar¹ pošiljaka broj .....
..... u stanici ..... i potpisivati Kol-4 za mene.
- 3) Platiti prevozne troškove za pošiljke broj .....
..... u stanici ..... za mene.
- 4) Obaviti carinske radnje/inspekcijski pregled pošiljaka broj .....
..... u stanici ..... za mene.

U ..... dana ..... 20 ..... god.

(M.P.)

Potpis, adresa i PIB:²

.....

¹ Nepotrebno precrtati.

² Svojeručni potpis (ime i prezime) i tačna adresa. Pravna lica stavljaju svoj pečat i upisuju PIB.

Knjiga predaje kola, tovarnog pribora, paleta i kontejnera Kol-4 (Uputstvo 90), koja se može nabaviti u preduzeću «Želnid» Beograd, Nemanjina 6. (ttv3/12)

OPŠTI USLOVI

~~KOJI SE PRIMENJUJU PRI KORIŠĆENJU KOLA HLADNJAČA (ttv3/12)
POD UPRAVOM DRUŠTVA INTERFRIGO~~

Opšti uslovi koji se primenjuju pri korišćenju kola hladnjača pod upravom društva INTERFRIGO izdati su kao posebno izdanje Zajednice jugoslovenskih železnica.

Ovo posebno izdanje prodaje se kod Zavoda za novinsko-izdavačku delatnost IŽ.

JEDNOOBRAZNA PRAVILA O PAKOVANJU I TOVARENJU
ODREĐENIH VRSTA ~~STVARI~~ ROBE (ttv3/12)

Niže navedene stvari železnica prima na prevoz samo ako su ispunjeni propisani uslovi pakovanja i tovarjenja.

Red. Br.	Vrsta stvari	Propisi o pakovanju i tovarjenju
1	2	3
1.	Bicikli, motocikli i sl.	<p>Čvrsti zaštitni okviri. Svako vozilo mora biti dobro pričvršćeno u okviru. Po potrebi vozilo se može dodatno zaštititi sa svih strana valovitim kartonom ili drugom odgovarajućom oblogom. Ukoliko sedlo i upravljač štrče iz okvira ili pakovanja, moraju biti obezbeđeni odgovarajućim zaštitnim omotom, shodno RID-u, iv. br. 301a, pod (2).</p> <p>Na pogonsko gorivo u sudovima prevoznih sredstava koje služi za njihov pogon ili rad njihovih posebnih uređaja (npr. uređaji za hlađenje), ako je slavina između motora i sudova motorbicikla i bicikla sa pomoćnim motorom čiji rezervoari sadrže pogonsko gorivo zatvorena prilikom prevoza, a utovarena su u uspravnom položaju i obezbeđena od prevrtanja, ne primenjuju se propisi RID-a.</p>
2.	Boje, ako nisu navedene u RID-u, razred 3.	Boje moraju biti spakovane u vreće, burad ili sanduke koji su ne propustljivi za prah (sprečeno je rasturanje) a tovar se u zatvorena kola.
3.	Burad i drugi sudovi prazni, koji su bili popunjeni nagrizajućim (korozivnim) ili smrdljivim tečnostima, a nisu navedeni u RID-u.	Burad i drugi sudovi moraju biti spolja suvi i dobro zatvoreni.
4.	Crep, cigla, blok opeka	Crep, cigla ili blok opeka se tovar na odgovarajuću paletu .Tovar na paleti mora biti poravnat sa ivicama

palette.

- a) Tovar na paleti se obmotava u termotunele debljom termoskupljajućom PVC - folijom. Folija se u tunelu zavari sa svih strana.
- b) Tovar se obmotava automatskom rotacionom mašinom za obmotavanje paletizovanih pošiljaka ili ručno rastegljivom (elastičnom) plastičnom folijom najmanje širine 380 mm i najmanje debljine 0,025 mm. Ivice folije moraju biti sastavljene ili preklopljene.

Ukoliko se paltete tovare jedna do druge (bez međuprostora) i moraju biti osigurane od pomeranja i prevrtanja.

---

5. Cveće prirodno

Čvrste korpe od trske, vrbovog pruća, ili kutija od kartona.

---

6. Denčane pošiljke mineralne vode u bocama, kao praznih staklenih staklenih boca.

- a) Boce se polažu u drvene gajbe bez pregrada. staklenim Dimenzije gajbe su 45x 27x27 cm, a debljina daske gajbe najmanje 8 mm. Boce se polažu u gajbe u pravcu kraćih stranica gajbe, u tri reda od po 5 boca koje leže jedna uz drugu. Između pojedinih redova složenih boca stavlja se dvoslojni talasati karton, tako da je srednji red boca u potpunosti obavijen talasatsim kartonom. Gajbe se tovare u kola i slažu tako da duža strana gajbe bude u smeru uzdužnih stranica kola.
- b) Boce se slažu uspravno u dovoljno čvrste drvene gajbe bez pregrada i bez poklopca, ali pod uslovom da je svaka druga boca obavijena tuljkom (omotom) od talasastog papira oblika boce.
- c) Boce se slažu uspravno u plastične gajbe sa pregradama
- d) Boce se slažu uspravno u žičane korpe izrađene od vučene žice f 6 mm odgovarajuće tvrdoće i kvaliteta. Konstrukcija korpe mora biti izvedena tako da i horizontalni i vertikalni okviri obavijaju korpu, a vertikalni iz jednog komada idu do gornjrg glavnog okvira. Glavni spojevižice moraju biti električno varenj, a sporedni punktovani. korpe se mogu tovariti u kola jedna iznad druge najviše u pet redova i moraju se učvrstiti žicom ili letvama protiv pomeranja.

1	2	3
7.	Denčane pošiljke šećera u kristalu u novim papirnatim vrećama, kao i kolske pošiljke koje se upućuju preko pretovarnih stanica	Pakovanje izvršeno u novim papirnatim vrećama po JUS, pod uslovom da je pošiljka paletizovana

---

8 Drveni i retortni ugalj, retortni grafit (mleven ili u zrnu) i čađ, ako nisu sveže žareni (vidi RID, razred 4.1).	Ugalj i čađ moraju biti spakovani u takve zavoje koji su nepropustljivi za prah (sprečeno je rasturanje).
9 Drumska motorna vozila (automobili, kamioni i sl.).	<p>Vozila se primaju na prevoz samo ako su prozori i vrata zatvoreni, zaključani i plombirani. Ako su takva vozila oštećena ili ako se prozori i vrata ne mogu zatvoriti i zaključati, moraju se pokriti pokrivačem, s tim što se pokrivač plombira železničkim plombama. Sanduci sa rezervnim delovima koji se lako mogu otuđiti bez vidljivog oštećenja vozila moraju biti zatvoreni čeličnom trakom i smešteni u plombiranu kabinu prevoznog sredstva. Ukoliko ne postoji mogućnost da se smeste u kabinu, moraju se pričvrstiti za pod kola. Uz svaki sanduk treba staviti spisak (specifikaciju) sadržaja.</p> <p>Shodno RID-u, ivični broj 301a, pod (2), vozila čiji sudovi sadrže pogonsko gorivo moraju se utovariti i smestiti u uspravnom položaju na točkove i obezbediti od prevrtanja.</p> <p>Učvršćivanje vozila od nedozvoljenog pomeranja klinovima, gredicama i vezivanjem za vagon mora se izvršiti pre prevoza, shodno Prilogu II Pravilnika RIV, Propisi za tovarenje kola. Za pogonsko gorivo koje se nalazi u zatvorenim pomoćnim sudovima, pod uslovom da su dobro pričvršćeni na ova vozila i ukoliko je slavina između motora i suda zatvorena, a električni spoj prekinut, prilikom prevoza ne primenjuju se propisi RID-a.</p>
10 Električni bojleri.	<p>Električni bojleri se pakuju u kutije od valovitog kartona odgovarajuće izdržljivosti. U kutiji predmet se obezbeđuje od pomeranja profilisanim stiropor ulošcima, ulošcima od valovitog kartona ili kombinovanim ulošcima. Kutija mora biti vidno označena znacima propisanih dimenzija i to: kišobran, dve strelice, čaša.</p>
11 Formaldehid u rastvoru (formalin), smrdljiva ulja i amonijak u rastvoru.	<p>Ove materije moraju biti spakovane u jake, potpuno nepropustljive sudove, a toware se u zatvorena kola.</p> <p>Prazni sudovi koji su bili punjeni ovim materijama moraju se predati na prevoz u ispravnom stanju i ne smeju propuštati nikakav miris.</p> <p>U tovarnom listu mora se naznačiti njihova prethodna upotreba.</p>

1	2	3
12 Gnojiva iz glave 31 Klasifikacije robe na prugama JŽ Tarife Deo 1(TTV 17/97)		Gnojiva moraju biti pakovana u vreće koje sprečavaju njihovo rasipanje, a toware se u zatvorena kola. Međutim, prirodni minerali fosfati (trikalcijum-

fosfat), zatim Tomasova zgura i Tomasovo brašno prevoze se u rasutom stanju u otvorenim kolima, s tim da pošiljalac o svom trošku obezbedi otvore vrata, pod i stranice kola od rasipanja stvari.

13 Igračke i mali lomljivi predmeti.	Okviri od letava zaštićeni iznutra slamom ili jakim kartonom. Lomljivi i mali predmeti veće vrednosti moraju biti pakovani u sanduke, ili kutije od kartona.
14 Jaja.	Sanduci ili kutije od kartona. Jaja moraju biti zaštićena od loma ulošcima u obliku jaja ili naslagom drvene vune ili drugog sličnog materijala.
15 Kristal, fajansa, porculan, staklena roba, grnčarija, litografsko kamenje, terakota, aparati.	Sanduci, okviri, gajbe dovoljne čvrstine ili odgovarajuće kutije od kartona. Svaki predmet mora biti uvijen u slamu, drvenu vunu ili stiropor, tako da se predmeti međusobno ne dodiruju i spreči njihovo pomeranje.
16 Kvasac u tečnom ili čvrstom stanju, Izuzev suvi pekarski kvasac (penica, germa).	Kvasac se prima na prevoz samo u sudovima
17 Loj.	Loj istopljen (presovan) mora biti pakovan u nepropustljive sudove, kao burad, čabrice i sl. U decembru, januaru i februaru istopljen loj može biti pakovan i u vreće. Sirov neistopljen (nepresovan) loj može se pakovati i u plastične nepropustljive vreće.
18 Med u buradima ili kantama.	Denčane pošiljke primaju se na prevoz, ako su zatvarači plombirani plombama pošiljaoca i ako pošiljalac u rubriku 41 tovarnog lista upiše masu pošiljke.
19 Mermer obrađen.	Mermer grubo obrađen mora po celoj površini Biti zaštićen odgovarajućom oblogom i dobro Pričvršćen unakrsnim letvama. Fino obrađen Mermer i mermer u pločama mora biti upakovan u sanduke, okvire ili gajbe, dobro napunjene slamom, senom ili drvenom vunom. Za umetničke predmete važi red.br.38 ovog spiska.
20 Nameštaj.	Nameštaj mora biti zaštićen omotom od talasastog kartona, asure, rogozine i sl. dobro osiguran od udaraca i oštećenja.

1	2	3
21 Ogledala.		Sanduci ili potpuno zatvoreni okviri, izrađeni na način da se ne mogu prevrnuti, ili kutije od kartona. Unutra ogledala moraju biti zaštićena slamom, senom, drvenom vunom

22. Ugalj, cigle, crep, ogrevno drvo, pragova, starog gvožđa, bez obzira na veličinu i težinu komada (sitni ili krupni, tj. laki ili teški) i slično

Kod prevoza pošiljaka u otvorenim kolima potrebno je izvršiti obeležavanje površine tovara. Obeležavanje se može vršiti bojenjem, pokrivanjem ili kombinovano u zavisnosti od vrste tovara. Za bojenje se koristi krečno mleko ili postojana boja, a za prekrivanje žičana mreža ili mreža od veštačkih materijala.

~~22~~ IZOSTAVLJA SE (TTV 17/97) (ttv3/12)

23	Otpaci od vune i pamuka, veštačke vune i pamuka, od krpa, lana, konoplje (kudelje), jute i ostalih tekstilnih vlakana.	Otpaci treba da su spakovani u zavojе koji su nepropustljivi za prah (sprečeno je rasturanje).
24	Pernata živina.	Korpe i kavezi sa tako gustom rešetkom da živina ne može izaći ili proturiti glavu kroz rešetku, odnosno da đubre ne može ispadati.
25	Ploče od lomljivog materijala, ploče od škriljca, izrade od mozaika.	Sanduci ili okviri od letava. Ako je u pitanju izrađena roba, potrebna je unutrašnja ambalaža.
26	Predmeti od livenog gvožđa.	Sanduci, okviri ili gajbe. Pored toga, delovi peći od livenog gvožđa koji strče moraju biti osigurani.
27	Radijatori, rebraste cevi.	Okviri od letava.
28	Prerađevine od riba, rakova, školjaka, morskih ježeva, žaba, kornjača i puževa namenjene izvozu.	Sanduci i kartonske kutije u koje se pakuju prerađevine moraju biti čvrsto ukovani, Odnosno dobro zatvoreni, a sa spoljne strane uvezani čeličnom trakom ili čeličnom žicom. Kartonske kutije moraju odgovarati Prilogu VII Tarife Deo 1.
29	Ribe u ledu.	Ribe u ledu kao denčane pošiljke primaju se na prevoz u sudovima koji ne propuštaju vodu.
30	Stvari u rasutom stanju (žitarice, mahunasti plodovi, uljani plodovi i uljano semenje, mlevene rude itd.).	Stvari u rasutom stanju mogu se predati na prevoz samo kao kolski tovar. Pošiljalac o svom trošku obezbeđuje otvore vrata kola rinfuza-uređajima, pod i stranice kola od rasipanja robe oblaganjem poda i stranica kola odgovarajućom hartijom ili drugim odgovarajućim materijalom.
31	Sadnice, žbunje, i ostalo živo bilje.	Okviri od letava ili zavoji od slame, rogoza, pruća, asure i sl. koji moraju biti dobro vezani.

1	2	3
32	Šira, neprevrelo vino, sokovi od plodova i slične tečnosti u stanju vrenja, u buradima.	Burad moraju imati uređaje (oduške, cevi i sl.) koji omogućavaju izlazak gasova.
33	Šivaće mašine, električni aparati, radio-aparati, frižideri i sl.	Dobro pričvršćeni u okviru od otpornog drveta ili u jakim kartonskim kutijama. Mašine i aparati moraju biti zaštićeni ulošcima od talasastog kartona ili drugim podesnim materijalom.
34	Tečnosti u bocama i krčazima.	Dobro zakovani sanduci, korpe ili kutije od kartona. Svaka boca i krčag moraju biti odvojeni jedan od drugog omotima od pletene slame ili drugim zaštitnim sredstvima koja imaju isto dejstvo. Umesto pletene slame može se upotrebiti obična ili seckana slama. Osim toga, boce se mogu smestiti u sanduke sa pregradama, pod uslovom da sanduci imaju poklopac koji štiti boce.
35	Tečne masnoće i ostale lakotopljive stvari.	Nepropustljiva burad ili kante povezane u sanduke.
36	Tečnosti u bočicama (farmaceutski proizvodi, parfimerija i sl.)	Metalne kutije, sanduci od drveta odgovarajuće debljine i jačine ili jake kartonske kutije. U kutijama ili sanducima bočice moraju biti zaštićene materijalom za popunjavanje koji upija tečnost.
37	Televizori.	Televizori se pakuju u kutije od valovitog kartona odgovarajuće izdržljivosti, uz obezbeđenje od pomeranja profilisanim stiropor ulošcima, ulošcima od valovitog kartona ili kombinovanim ulošcima. Radi ojačanja pakovanja u transportnu kutiju se može ubaciti drveni ram. Kutija mora biti vidno označena znacima propisanih dimenzija: kišobran, dve strelice, čaša i ekran.
38	Točkovi od bicikla.	Sanduci, okviri, gajbe ili kutije od kartona.
39	Umetnički predmeti.	Sanduci. Svaki predmet mora u sanduku biti obezbeđen od pomeranja, a praznine moraju biti ispunjene svilenom hartijom ili drugim odgovarajućim zaštitnim materijalom.
40	Vazduhoplovna vozila, pa i bez motora, i njihovi delovi ako su izrađeni od lakozapaljivih materijala,	Vozila se moraju tovariti u zatvorena kola ili u otvorena kola sa pokrivačima. U sudovima motora ne sme biti pogonskog

*Pod stanicom se podrazumeva svako službeno mesto ŽS ili industrijski kolosek

PROPISI ZA ISPITIVANJE KVALITETA TRANSPORTNE AMBALAŽE OD VALOVITOG KARTONA (ŽIGOSANA AMBALAŽA)

Stvari pakovane u ispitani ambalažu, koja po odobrenju ~~Zajednice jugoslovenskih železnica~~ ima žig o priznanju, žigosana ambalaža, smatra se kao dovoljno transportno pakovanje.

Propisi za ispitivanje kvaliteta transportne ambalaže od valovitog kartona, žigosana ambalaža, sa spiskom organizacija koje su ovlašćene za ispitivanje kvaliteta transportnog pakovanja i spisak atestiranih kutija štampani su kao posebno izdanje Spt 50 i prodaju se kod Zavoda za novinsko-izdavačku i propagandnu delatnost ~~JŽ~~ Beograd, Nemanjina 6. (ttv3/12)

115

PRILOG VIII (ttv3/12)

**EVIDENCIJA ZADRŽAVANJA ISKLJUČENIH KOLA
IZ SAOBRAĆAJA PO K-162 U STANICI**

Kol-5b

Redni broj	Individualni broj isključenih kola	Broj i datum: K-162/ dopunskog K-162	Zadržavanje isključenih kola iz saobraćaja po K-162 u stanici					
			Podaci o isključenju kola krivicom korisnika / imaoca kola			Podaci o otpremi isključenih kola iz stanice		
			Broj voza iz koga su kola isključena/ sa kojim su kola prispela	Broj S-22 za isključenje iz voza / za postavljanje na kolosek za intervenciju / održavku kola	Isključenje iz voza/ postavljanje na kolosek za intervenciju/ održavku voza	postavljanje na kolosek za intervenciju/ održavku voza	Broj S-22 za uvrštavanje u voz	
							Datum izdavanja S-22	
							Čas izdavanja S-22	
							Broj voza kojim su kola otpremljena	
							Ukupno zadržavanje kola u stanici	
							Odobreno zadržavanje po TK-72	
							Ukupno zadržavanje kola na teret korisnika/imaoca kola	

											čas	čas	čas
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE RUBRIKA KNJIGE Kol-5a

Knjigu Kol-5a vode sva službena mesta koja imaju robnu blagajnu. Stanice koje imaju više blagajni vode posebnu knjigu za svaku blagajnu.

Evidencije zadržavanja oštećenih kola na kolosecima tovarišta i na industrijskim kolosecima vode službena mesta koja su zadužena za njihov nadzor što je definisano odredbama Tarife Deo 3 i Poslovnim redom stanice.

U Kol-5a se evidentiraju sva «P» kola, kola u zakupu i ŽP kola, osim ŽS kola, prema sledećem:

- u rubriku 1 – redni broj kola (svake godine se otpočinje sa brojem 1);
- u rubriku 2 - individualni broj oštećenih kola;
- u rubriku 3 - broj / datum TK-37 koji je izdat u toj stanici ili je prispeo iz neke druge stanice, a odnosi se na oštećenje koje je nastalo u toj stanici;
- u rubriku 4 – broj koloseka u stanici ili naziv industrijskog koloseka na kome su oštećena kola primljena od korisnika po Kol-4;
- u rubriku 5 – naziv korisnika koji je ošteti kolu;
- u rubriku 6 - datum primopredaje kola po Kol-4;
- u rubriku 7 – vreme primopredaje kola po Kol-4;
- u rubriku 8 – broj voza kojim su kola otpremljena iz stanice (radioničke stanice ne popunjavaju ovu rubriku za kola koja su oštećena na koloseku te stanice);
- u rubriku 9 – datum otpreme voza iz stanice (radioničke stanice ne popunjavaju ovu rubriku za kola koja su oštećena na koloseku te stanice);
- u rubriku 10- čas otpreme voza iz stanice (ne popunjavaju radioničke stanice samo za oštećena kola na koloseku te stanice);
- u rubriku 11- ukupno zadržavanje kola u stanici (razlika podatka iz rubrike 10 i 7) ;
- u rubriku 12- odobreno zadržavanje po TK-72 od 120 sati (samo za strana ŽP kola);
- u rubriku 13- ukupno zadržavanje na teret korisnika je razlika između podataka iz rubrike 11 i 12;

Svaki započeti čas računa se kao ceo čas.

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE RUBRIKA KNJIGE Kol-5b

Knjiga Kol-5b vode sva službena mesta koja imaju robnu blagajnu.

Evidencije zadržavanja isključenih kola na kolosecima tovarišta vode službena mesta koja su zadužena za njihov nadzor što je definisano odredbama Tarife Deo 3 i Poslovnim redom stanice.

U Kol-5b se evidentiraju sva kola (ŽP kola, «P» i kola u zakupu), osim ŽS kola ukoliko su kola isključena krivicom imaoca kola. Knjiga se vodi prema sledećem:

- u rubriku 1 – redni broj kola (svake godine se otpočinje sa brojem 1);
- u rubriku 2 - individualni broj oštećenih kola;
- u rubriku 3 - broj / datum K-162 ili dopunskog K-162 koji je izdat u toj stanici ili je prispeo iz neke druge stanice kao dopunski;
- u rubriku 4 – broj voza :iz koga su kola isključena/sa kojim su kola prispela sa osnovnim K-162 kada se opravka kola ili intervencija kod pošiljke ne obavlja u stanici isključenja kola;
- u rubriku 5 - broj S-22: za isključenje iz voza / za postavljanje na kolosek za intervenciju /opravku kola
- u rubriku 6 – datum iz S-22: za isključenje iz voza/ postavljanje na kolosek za intervenciju/ opravku kola
- u rubriku 7 - čas iz S-22: za isključenja kola / postavljanje na kolosek za intervenciju/opravku kola
- u rubriku 8 – broj S-22 za uvrštavanje kola u voz
- u rubriku 9 – datum izdavanja S-22 za uvrštavanje u voz
- u rubriku 10- čas izdavanja S-22 za uvrštavanje u voz
- u rubriku 11- broj voza kojim su kola otpremljena iz stanice
- u rubriku 12- ukupno zadržavanje kola u stanici;
- u rubriku 13- odobreno zadržavanje po TK-72 od 120 sati (samo za strana ŽP kola);
- u rubriku 14- ukupno zadržavanje na teret korisnika je razlika između podataka iz rubrike 12 i 13;

Svaki započeti čas računa se kao ceo čas.

